

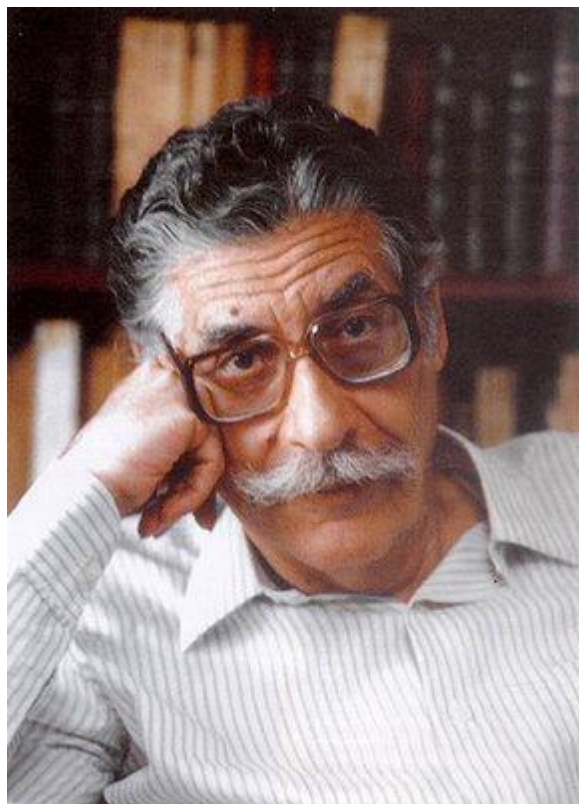

Τεύχος 4, Μάης 2006

Περιεχόμενα

Μανώλης Αναγνωστάκης, Το Περιθώριο '68 – '69.....	2
Κύκλος Επισφάλειας.....	4
Ολόήμερο Σχολείο: Σοσιαλιστική σύλληψη με νεοφιλελεύθερη υποχρέωση.....	9
Πού το Πάει η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση;.....	13
Η Δίκη του Άρη Μακρίδη.....	16
Διακήρυξη: ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥΣ.....	18
Συνέντευξη με Blicero, 1ο μέρος.....	24
Επαναδιεκδικήστε τους Δρόμους – Reclaim the Streets!.....	37
FAQ: Ποια η γνώμη σου για τους αυτόχειρες βομβιστές;.....	38
Κυπριακή Τουρκομηρική;	42
Παβλοβιανή Γλωσσολογία	44
Το Παιδί και η Πόλη.....	48
Πατέντες Λογισμικού – Μέρος Α'	51
Η σχέση της γυναίκας με τη διαφήμιση.....	54
CPE: Jeune = Jetable*.....	54
Νοήματα τζαι σημασίες στον απόηχο του γαλλικού Μάρτη.....	59

Μανώλης Αναγνωστάκης, Το Περιθώριο '68 – '69

Έν θέλω να γράψω νεκρολογία*, να αρκέσω να ανακατώνω βιογραφίες τζιαι να παριστάνω το φιλόλογο. Έν έχω τωρά μαζίν μου τα άπαντα του Αναγνωστάκη. Για να πω την αλήθειαν τα ποιήματα στα άπαντα εθκέβασα τα τζι έν μου άρεσασιν τζιαι τόσον πολλά. Το βιβλίον που ερωτεύτηκα ήταν το Περιθώριο που ο ίδιος εν το βάλλει μες τα ποιητικά. Αλλά όπως γράφει τζι ο ίδιος στο Περιθώριο: «Οι τίτλοι στα Περιεχόμενα άμα τους διάβαζες στη σειρά, φτιάχναν ένα καινούριο ποίημα- το πιο όμορφο ποίημα, χωρίς λόγια περιττά, χωρίς φιλολογία, χωρίς φτιασίδια.»

Το περιθώριο εν ακριβώς τούτον το πράμα, ανάκατες σημειώσεις, που όμως εν πολλά πκιο «ποίημα» που τα ποιήματα που έγγραψεν ο Αναγνωστάκης. Αλλά μπορεί να εν πράματα τζιαι που την καθαρην αξίαν της τέχνης, αν υπάρχει έτσι πράμα. Εν η πολιτική της Ελλάδας μετά τον εμφύλιο, το ημιφασιστικό καθεστώς. Όπως

κερτίζει ποιητικά η συλλογή επειδή εν ήταν προορισμένη να εν ποιήματα, έτσι κερτίζει πολιτικά επειδή εκφράζει την ήττα καλλύττερα που την ποίηση που εγράφηκε σαν ποίηση της ήττας.

Λίστες-μνημόσυνα με ονόματα πολιτικών εκτελέσεων/δολοφονιών. Λίστες τόπων εξορίας. Μνήμες σαν βίντεοκλιπ μερικών δευτερολέπτων, η παραποθοκιά, η υποκρισία, το Κόμμα που εμουντάραν μες τα γραφεία του οι τραμπούκκοι, αλλά τζιαι που σε «τραβάει απ' το μανίκι»** τζιαι επιλεκτικά σκοτώνει υπολήψεις.

Τζιαι οι εικόνες, κάποια πρόσωπα που επαναλαμβάνονται, ή εξανάγραψεν για τζείνα ο Αναγνωστάκης αλλού, αλλά εν ηξέρεις αρκετά πράματα για να συμπληρώσεις την εικόνα. Ας πούμε: «η κόρη της Τίνας, της Τίνας που την κούρεψαν οι χίτες το 45, είκοσι τώρα χρονώ, σαν και τη μάνα της τότε, το ίδιο όμορφη, χόρευε χτες στο κλαμπ με κοντά-κοντά κομμένα αγορίστικα της μόδας μαλλιά.»

Την πρώτη φορά που το εθκέβαζα τούτον αθθυμήθηκα την κορούα στο “Για ποιόν χτυπά η καμπάνα” που την εκουρέψαν οι φασίστες του Φράνκο. Τζιαι πολλά πιο ύστερα, ξανά το κούρεμα σαν ταπείνωση/βασανιστήριο: μια γεναίκα που την εκούρεψεν η ΕΟΚΑ επειδή είπεν ανέκδοτο για τον Μακάριο***.

Αλλά η Τίνα ξαναφαιίνεται στο Περιθώριο: «πρόσκληση γραπτή να συναντηθούν οι παλιοί συμμαθητές – μετά είκοσι πέντε έτη. [...] Ο Χρήστος ο Λαβίδας, που τον έπιασα με την Τίνα, στα χαλάσματα του εβραϊκού νεκροταφείου, στις οχτώμιση το βράδυ, την Παρασκευή 6 Απριλίου του 1945». Εν θα συζητήσω την υπονοούμενη ερωτική απιστία σαν θέμα που μόνον του, αλλά τον τόπο που γίνεται: οι βεβηλωμένοι τάφοι των εβραίων της Θεσσαλονίκης, πριν να χωστούν κάτω που το Αριστοτέλειο, ως που αθθυμάτουν ακόμα ο κόσμος. Η Θεσσαλονίκη σαν μη εθνικά καθαρή πόλη εν παντού, ισπανοεβραϊκά ονόματα, η στάση Μισραχή. Η φοιτησιαρική επιτυχία του έθνους-κράτους στα μεταοθωμανικά βαλκάνια, το φάντασμα των εβραίων που εξιλείφτηκαν μέσα σε μερικά χρόνια τζιαι η ίδια η πόλη τους μοιάζει να ανακουφίστηκε****.

*Δοκιμάστε π.χ. <http://www.workersdemocracy.net/135/se110.html>

**Σαββόπουλος, θανάσιμη μοναξιά του Αλέξη Ασλάνη, για έναν άλλον ποιητή της Θεσσαλονίκης. Στον ίδιο δίσκο γράφει «σπαθίζει τις πίκρες, ήλιος λαμπρός» στίχος του Αναγνωστάκη που το Χάρης 1944(ακόμα ένας πεθαμμένος που του κάμνει μνημόσυνο στο περιθώριο) . Πιό ύστερα εννα γράψει :

Γεννήθηκα στη Σαλονίκη

να δω τους ποιητές πρόλαβα εγώ

στο υπόγειο νησί τους ταξίδεψα ως εδώ

με μια κρυφή, εκ γενετής αιμορραγία

Ελλάδα, γλώσσα τυφλή στην γεωγραφία

Ελλάδα, οικόπεδο και αποικία

***Βιογραφία του Αδάμου Αδάμαντος που τον Λουκά Κακουλλή

****<http://www.triaridis.gr/keimena/keimD025.htm>

του Μαύρου

Κύκλος Επισφάλειας

Κύκλος επισφάλειας : Ένα «δικτυακό δαχτυλίδι» (WebRing) για Επικοινωνία και Αγωνιστική Έρευνα (militant research) πάνω στην Επισφάλεια (Precarity)

Κατά τη συνάντηση του δικτύου της Ευρωπρωτομαγιάς στο Μιλάνο (βλέπε Φάλιες, τρίτο τεύχος) έγινε και μια συνέλευση για το Precarity_WebRing, ένα πρότζεκτ αγωνιστικής έρευνας το οποίο πάει να ξεκινήσει. Ήταν η δεύτερη συνάντηση για αυτό το πρότζεκτ, καθώς είχε προηγηθεί άλλη μια στο Τορίνο πριν από μερικούς μήνες. Το όλο πρότζεκτ είναι κυριολεκτικά στα σπάργανα. Το μέλλον θα δείξει αν θα τα καταφέρει να στηθεί και να λειτουργήσει. Στις Φάλιες (τέταρτο τεύχος) παρουσιάζουμε την ελληνική μετάφραση ενός κειμένου που αποτελεί παρουσίαση-επεξήγηση-πρόσκληση για το πρότζεκτ. Να σημειώσουμε πως αν και το κείμενο αναφέρεται σε ομάδες που εμπλέκονται με τη διαδικασία της Ευρωπρωτομαγιάς, στη συζήτηση που έγινε καταλάβαμε πως μπορούν να συμμετέχουν και άλλες ομάδες που ασχολούνται με την επισφάλεια. Το κείμενο έχει ήδη μεταφραστεί σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες και η υποδομή του λογισμικού είναι έτοιμη.

Αυτή είναι η παρουσίαση του δικτύου για Επικοινωνία και Αγωνιστική Έρευνα στην Επισφάλεια, ένα πρότζεκτ που εμπλέκεται στις κινητοποιήσεις της Euromayday (στμ-εφεξής Ευρωπρωτομαγιά). Η παρουσίαση περιγράφει τις κύριες ιδέες, τα περιεχόμενα και τα βήματα του πρότζεκτ. Στην τελευταία σελίδα θα βρείτε μια «κάρτα του κόμβου» (node card), χρήσιμη για να χτιστεί ο χάρτης των αγωνιστικών ομάδων και των επισφαλών αγώνων. Συμμετέχετε στο στήσιμο του P_WR! Συμπληρώστε την «κάρτα κόμβου» και στείλτε την στο : thering@listas.sindominio.net

Εισαγωγή

Το «Δικτυακό Δαχτυλίδι» για Επικοινωνία και Αγωνιστική Έρευνα στην Επισφάλεια (στμ-εφεξής «Κύκλος Επισφάλειας») είναι μια ανοιχτή πλατφόρμα και ένα εξελισσόμενο δίκτυο το οποίο συνδέει την αγωνιστική έρευνα πάνω στην επισφάλεια και τον ακτιβισμό, που έχουν ήδη σχέση με τις κινητοποιήσεις της Ευρωπρωτομαγιάς. Ο «Κύκλος Επισφάλειας» φέρνει κοντά ιστοσελίδες και blogs που ασχολούνται με εργατικές συγκρούσεις και αγώνες της καθημερινής ζωής, οι οποίοι σχετίζονται με την επισφάλεια, με σκοπό να διαμορφώσει ένα χώρο για διάλογο, έρευνα και πολιτική δράση. Αυτό θα μπορούσε να ανοίξει πιθανότητες για να κατασκευάσουμε κοινές πρακτικές, όρους και έννοιες, και να αναπτύξουμε πρότζεκτς αγωνιστικής έρευνας «με» (σε αντίθεση με το «πάνω σε») τα επισφαλή υποκείμενα και τους/μας αγώνες. Το πρότζεκτ σκοπεύει να παράγει και να μοιράσει γνώση, εμπειρίες και υλικά, να συγκεντρώσει πληροφορίες και πρακτικές σχετικά με συλλογικότητες και αγώνες, και να διαδώσει νέα, αναλύσεις και έρευνες. Θα μπορούσε να βοηθήσει στην εγκαθίδρυση πρότζεκτς αγωνιστικής συν-έρευνας

διαφορετικής υφής από την ακαδημαϊκή έρευνα και την έρευνα των παραδοσιακών εργατικών κινημάτων. Η αγωνιστική συν-έρευνα είναι συγχρόνως η παραγωγή γνώσης, υποκειμενικότητας, συνεργασίας και πολιτικής αυτό-οργάνωσης. Είναι μια εξερεύνηση «για» και «μέσα» στις πολιτικές δράσεις και τις κοινωνικές συγκρούσεις.

Ο «Κύκλος Επισφάλειας» είναι ένας τρόπος να κατασκευάσουμε ένα χάρτη της επισφαλούς διαβίωσης και των επισφαλών εργασιακών συνθηκών στην Ευρώπη, με σκοπό να οπτικοποιήσουμε και εντείνουμε την επαφή των αγωνιζομένων ομάδων, των αγώνων και των πολιτικών δράσεων. Αυτός ο χάρτης θα παρουσιαστεί σε γραφική απεικόνιση στην ιστοσελίδα του «Κύκλου Επισφάλειας» και θα αποτελείται από διαφορετικά αλληλοπλεκόμενα επίπεδα, φτιαγμένα βήμα-βήμα.

Το 1ο βήμα

Το πρώτο βήμα, για την εφαρμογή του χάρτη επισφάλειας, προσπαθεί να οπτικοποιήσει σε ένα πρώτο επίπεδο τα δίκτυα της Ευρωπαϊκομαγιάς π.χ. όλες εκείνες τις ομάδες που συνδέονται με το κτίσιμο της επισφαλούς 1ης Μαΐου ως μια διαδικασίας πολιτικής ανασύνθεσης από τα κάτω που θέτει την επισφάλεια ως το πεδίο της μάχης: πρωτοβουλίες ακτιβιστών, ομάδες αγωνιστικής έρευνας, κοινωνικά κέντρα, blogs κτλ. Εδώ, ο γαλαξίας της Ευρωπαϊκομαγιάς γίνεται αντιληπτός με την ευρεία του έννοια, περιλαμβάνοντας και εκείνες τις ομάδες και τις κοινωνικές πρωτοβουλίες που τοποθετούν τον εαυτό τους στις παρυφές. Κάθε ομάδα/ πρωτοβουλία θα μπορούσε να είναι ένας κόμβος πάνω στον χάρτη, ένας κόμβος που συνδέει με την ιστοσελίδα ή τις δραστηριότητες της ομάδας, που βρίσκεται πάνω στο γεωγραφικό της τόπο, και ο οποίος επίσης συνδέει με τις άλλες ομάδες που η εκάστοτε πρωτοβουλία συνεργάζεται.

Την ίδια στιγμή, το πρώτο επίπεδο στο χάρτη δεν σκοπεύει να «αντιπροσωπεύσει» τη Ευρωπαϊκομαγιά (για αυτό υπάρχει ήδη το <http://www.euromayday.org>), ούτε να είναι εξονυχιστικό. Σκοπεύει να επιτρέψει μια οπτικοποίηση των διαφορετικών πρωτοβουλιών που περιλαμβάνονται, των πρακτικών τους, των λόγων τους και της φαντασίας τους, των αιτημάτων τους και των συνεχιζόμενων αγώνων τους, έτσι ώστε οι δεσμοί μεταξύ τους να ισχυροποιηθούν και να προωθηθεί η αυτό-οργάνωση. Με αυτή την έννοια, αυτό το επίπεδο γίνεται αντιληπτό ως μια ανοιχτή, on-line διαδικασία, που αναδύεται σταδιακά μέσα από την εμπλοκή διαφορετικών δικτύων και συνδέσμων.

Η κύρια συσκευή για την κατασκευή ενός τέτοιου επιπέδου είναι η «κάρτα κόμβου» που θα διαμοιραστεί στα δίκτυα της Ευρωπαϊκομαγιάς και θα συμπληρωθεί απ' όσες περισσότερες ομάδες είναι δυνατόν. Αυτή η διαδικασία του μοιράσματος και της συμπλήρωσης δεν θα στηρίζεται μόνο σε λίστες e-mail αλλά και στη διαπροσωπική επαφή (ειδικά στην περίπτωση των τοπικών δικτύων). Μπορεί να χρησιμεύσει σαν ένα εργαλείο για να αυξήσει τη δύναμη των συνδέσεων και για να γνωρίσουμε τα δίκτυα στα οποία τοποθετούμε τον εαυτό μας.

Το 2ο βήμα

Ενώ το 1ο βήμα στην κατασκευή της γραφικής διαφάνειας του «Κύκλου Επισφάλειας» προσπαθεί να φέρει μαζί και να οπτικοποιήσει διάφορες ακτιβιστικές ομάδες και ομάδες αγωνιστικής έρευνας πάνω στην επισφάλεια, ο στόχος του 2ου βήματος μπορεί να είναι η οπτικοποίηση της εργασιακής και κοινωνικής σύγκρουσης γύρω από την ίδια την επισφάλεια. Εδώ το εικονικό δίκτυο ακτιβιστών και στρατευμένων ερευνητών μπορεί να αναπτύξει και να προσθέσει 4 επιπρόσθετα στρώματα πάνω στο χάρτη του «Κύκλου Επισφάλειας». Σε αυτό το 2ο βήμα οι χάρτες της διαφάνειας του «Κύκλου Επισφάλειας» θα γίνονται ολοένα και πιο ουσιαστικοί. Και έτσι θα γίνονται ολοένα και πιο πραγματικοί επειδή θα μεταδίδουν μια κοντινή και αυτό-οργανωμένη οπτική στις εστίες, στους χώρους, στις αρθρώσεις και πολλαπλότητες των καθημερινών αγώνων γύρω από την επισφάλεια. Ο στόχος του δεύτερου βήματος είναι να δημιουργήσει ένα κοινωνικό –λογισμικό κόμβο πληροφοριών για την επισφάλεια.

Οι 4 διαστρωμάτωσεις που μπορούν να προστεθούν στον χάρτη του «Κύκλου Επισφάλειας» κατά τη διάρκεια του 2ου βήματος είναι:

1. Επισφαλείς υποκειμενικότητες

Αυτή η διαστρωμάτωση μπορεί να απεικονίσει τις ομαδοποιήσεις και τους κοινωνικούς δρώντες που αντιτίθενται στην επισφάλεια και τις νεοφιλελεύθερες, κοινωνικό-οικονομικό πολιτικές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η διαμόρφωση των επισφαλών υποκειμενικοτήτων δεν αναδύεται μόνο στις εστίες των εργασιακών αγώνων σε διαφορετικούς τομείς και ομάδες, όπως είναι οι περιοδικοί εργάτες, οι συναισθηματικοί, οι part-time, οι προσωρινοί, οι freelance, οι έκτακτοι, οι άυλοι, οι συμβασιούχοι, οι εποχιακοί, οι ανεπίσημοι κτλ, αλλά επίσης διασχίζει την καθημερινή ζωή σε ολόκληρη την Ευρώπη: μετανάστευση και κινητικότητα, πολιτικές του φύλου, πολιτικές queer, πολιτικές του σώματος και της υγείας, της στέγασης, της πρόσβασης και διανομής της γνώσης.

2. Το Ευρωπαϊκό καθεστώς εξουσίας πάνω στην επισφάλεια

Αυτή η διαστρωμάτωση προσπαθεί να απεικονίσει το καθεστώς εξουσίας στην Ευρώπη και τους διάφορους πολιτικούς φορείς που συμμετέχουν στον έλεγχο των κοινωνικών κινημάτων και των πολιτικών πρωτοβουλιών ενάντια στην επισφάλεια, όπως οι διάφορες κυβερνητικές οργανώσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τα παραδοσιακά συνδικάτα, τους επιχειρηματικούς φορείς της

νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και τις πολυεθνικές, τα γραφεία ενοικίασης εργαζομένων και τους θεσμούς δημόσιας πολιτικής.

3. Συλλογικοί δημόσιοι χώροι

Αυτή η διαστρωμάτωση προσπαθεί να δημιουργήσει νέα οράματα και νέες εκδοχές των συμβατικών αστικών χαρτών και δημόσιων χώρων από την οπτική των συλλογικοτήτων που συμμετέχουν στην κοινωνική σύγκρουση της επισφάλειας. Προσπαθεί να οπτικοποιήσει εναλλακτικές δυνατότητες του να ζεις και να κινείσαι σε αστικά περιβάλλοντα. Αυτή η διαστρωμάτωση μπορεί να δώσει χάρτες συνεργατικών σχέσεων και πρακτικών που επανοικειοποιούνται τα «δημόσια» της πόλης, τους δρόμους και τους θεσμούς της, τους κοινοτικούς και εργασιακούς χώρους, τις γειτονιές.

4. Θεωρητικός λόγος

Αυτή η τελευταία διαστρωμάτωση προσπαθεί να χαρτογραφήσει τους διάφορους θεωρητικούς λόγους πάνω στην επισφάλεια. Ο στόχος αυτής της διαστρωμάτωσης είναι κύρια να πολλαπλασιάσει, να αναζωογονήσει και να δημοσιοποιήσει τη θεωρητική παραγωγή της στρατευμένης έρευνας και ακτιβισμού. Αλλά θα μπορούσε επίσης να χαρτογραφήσει τους κυριαρχικούς λόγους πάνω στην επισφάλεια που συνεισφέρουν στην εξάπλωση του ελέγχου και της καταπίεσης. Αυτή η διαστρωμάτωση μπορεί να θέσει ένα σύνθετο εννοιακό σύστημα που διατηρεί τον σύγχρονο λόγο πάνω στην επισφάλεια.

Το 3ο βήμα

Ξεκινώντας από την προηγούμενη απεικόνιση της κοινωνικής σύγκρουσης γύρω από την επισφάλεια στο επίπεδο της στρατευμένης έρευνας και των ακτιβιστικών πρωτοβουλιών (βήμα 1) και στο επίπεδο της υποκειμενικότητας, εξουσίας, των «κοινών» και της θεωρίας (βήμα 2), αυτό το τρίτο βήμα θα μπορούσε να ανοίξει ένα δρόμο να επεξεργαστούμε κοινές στρατηγικές, έννοιες, πρότζεκτς και δράσεις στρατευμένων πολιτικών αγώνων. Ο «Κύκλος Επισφάλειας» θέλει να είναι κάτι περισσότερο από μια εικονική πλατφόρμα για να μοιραστούμε περιεχόμενα γύρω από τον ακτιβισμό και την έρευνα. Θέλει να γίνει εργαλείο που θα μεγεθύνει τις επιδράσεις των κοινωνικών αγώνων, που θα μεγιστοποιεί τη διασύνδεση των διαφόρων επισφαλών υποκειμενικοτήτων, που θα ενεργοποιεί αυτό-διαχειριζόμενους, διεθνικούς κοινωνικούς χώρους πέρα από την νεοφιλελεύθερη ενσωμάτωση και τις εθνικιστικές ή ευρωκεντρικές κυβερνητικότητες (governmentalities). Αυτό το τρίτο βήμα θέλει να συνεισφέρει στις ευρύτερες κινητοποιήσεις της Ευρωπρωτομαγιάς και στις καθημερινές μας διαμάχες για να φέρουμε την κοινωνική σύγκρουση γύρω από τη ζωντανή εργασία και την επισφάλεια στην καρδιά των πολιτικών αγώνων σήμερα.

Κύκλος Επισφάλειας – η κάρτα κόμβου

Επιστρέψτε την κάρτα σας στη Συντακτική ομάδα του P_WR: thering@listas.sindominio.net

Όνομα ομάδας (στη γλώσσα της)

Σύντομη περιγραφή (περιλαμβάνοντας σύντομο ιστορικό)

Είδος ομάδας (πχ συνέλευση διαφόρων ομάδων, σωματείο, περιοδικό/ εναλλακτικά μέσα, κοινωνικό κέντρο, ομάδα αγωνιστικής έρευνας, ομάδα στήριξης μεταναστών, queer ομάδα δράσης κτλ)

Θεματολογία (πχ μετανάστευση, τηλεφωνικά κέντρα, πρόνοια, πανεπιστήμια κτλ)

Τρόποι παρέμβασης (πχ άμεση δράση, πληροφόρηση και βοήθεια, στήριξη, παραστάσεις κτλ)

Πρωτοβουλίες και ανοιχτές πολιτικές διαδικασίες

Αγώνες στους οποίους συμμετέχετε ή που γνωρίζετε μέσα στην πόλη σας (αν είναι δυνατόν περιλαμβάνοντας επαφή)

Δίκτυα στα οποία η ομάδα συμμετέχει ή/και διασυνδέσεις με άλλες ομάδες

Σύντομη περιγραφή της ανάμιξης σας στις πρωτομαγιάτικες κινητοποιήσεις

Έρευνα που αναπτύξατε (αν υπάρχει, παρουσιάστε τα θέματα και την μέθοδο)

E-mail επαφής

Ιστοσελίδα ή/και weblog

καρτάσηδες john-john

sunlight@riseup.net, eurogregory@gmail.com

Ολοήμερο Σχολείο: Σοσιαλιστική σύλληψη με νεοφιλελεύθερη υποχρέωση

Από το 1945 έως το 1974 επικράτησαν σταδιακά σοσιαλδημοκρατικές πολιτικές στη Δυτική Ευρώπη, οι οποίες επιχειρούσαν να εμπλέξουν το κράτος σε μια ευρείας κλίμακας επενδυτική δραστηριότητα και πρόθεση τους ήταν η εγκαθίδρυση ενός άρτια εξοπλισμένου Ολοήμερου Σχολείου (ΟΣ). Παρόμοιες πολιτικές έχουν εγκαταλειφθεί σχεδόν παντού σήμερα και αντικαθίστανται από πολιτικές, οι οποίες προσπαθούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις της φιλελεύθερης αγοράς.

Η ηγεμονία είναι ένα στοίχημα που συναρτάται και με την έκβαση της διαπάλης των ιδεών και της συμμετοχής πρωτίστως σε εθνικό πεδίο. Όμως είναι ασαφές αν έχει επιτευχθεί σήμερα στην Κύπρο μια σύνθεση σοσιαλιστικών και φιλελεύθερων πολιτικών, αν και οι συνθήκες είναι ευνοϊκότερες για ηγεμονία των δεύτερων, (π.χ. δημοψήφισμα το 2004, μεταστροφή του αριστερού κινήματος σε αστικό κόμμα, συγκεντρωτική διοίκηση, διοχέτευση της δημόσιας συζήτησης όχι στα κοινωνικά προβλήματα αλλά στην «εξεύρεση λύσης του κυπριακού», αδρανοποίηση της εργατικής τάξης, υποτυπώδης Κοινωνία των Πολιτών, κ.ά.).

Μέσα σε αυτό το μοντέλο πολιτικής αναδύεται και το ΟΣ το οποίο εφαρμόστηκε ευρέως τη σχολική χρονιά 2004 – 2005. Για την Επιτροπή Ειδικών για την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση, η αναβάθμιση του ΟΣ αποτελεί μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και θεωρείται σήμερα αναγκαία. Το κάλεσμα της Επιτροπής ακολούθησαν όλος ο αρμόδιος κυβερνητικός ιστός και το αντίστοιχο μέρος του κομματικού ιστού, καθώς και αρκετές διακομματικές και άλλες οργανώσεις. Οι κοινωνικοί και παιδαγωγικοί λόγοι και ανάγκες που προβάλλονται όμως δεν προσθέτουν κάτι ουσιαστικά διαφορετικό από αυτά που έχει επιτακτική ανάγκη κάθε είδος σχολείου μας. Συνεπώς, υπάρχει κίνδυνος η σχετική ρητορεία περί ΟΣ να αποπροσανατολίζει από την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και συγχρόνως να διαστρεβλώσει υπαρκτές κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες.

Υλικοτεχνική υποδομή

Οι ελλείψεις σε κτίρια και υλικοτεχνική υποδομή κατά τις προηγούμενες χρονιές είναι τραγικές στα ΟΣ. Το ΥΠΠ προτίθεται να ιδρύσει 10 ενιαία ΟΣ το 2006 – 07 που να διαθέτουν αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ή αίθουσα οικοκυρικών ή άλλη άδεια αίθουσα, κτλ., η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως τραπεζαρία. Φαίνεται πως βαφτίζεται με συνοπτικές διαδικασίες «ολοήμερο» οποιοδήποτε σχολείο χωρίς να υπάρχουν χώροι όπου θα μπορούν τα παιδιά να τρώνε άνετα και να αναπαύονται, εφόσον ο χρόνος διαμονής τους υπερβαίνει τα φυσιολογικά όρια αντοχής ακόμα και των ενηλίκων.

«Καμιά επέκταση δε θα γίνει πριν την ολοκλήρωση της πιλοτικής περιόδου και την έκδοση της τελικής αξιολόγησης μετά από 3 χρόνια», αναφέρεται στην πρόθεση του ΥΠΠ. Το ΟΣ σε πολλές χώρες τις Ευρώπης χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης, το οποίο όταν ολοκληρωθεί, τα ΟΣ πρέπει να λειτουργήσουν με τοπικούς πόρους,

πράγμα που αντιβαίνει στην κεντρική κατεύθυνση των αποκρατικοποιήσεων του φιλελεύθερου κράτους. Για να παρακαμφθεί αυτή η αντίφαση αναζητούνται απλές και «χαλαρές» επενδύσεις, ώστε εύκολα να ξηλωθούν μόλις ολοκληρωθεί το Πλαίσιο Στήριξης. Συνεπώς, αν οι προσεγγίσεις παραμείνουν μονοδιάστατα φιλελεύθερες, το υπαρκτό ΟΣ έχει ημερομηνία λήξης.

Οι φτηνές και πρόχειρες «λύσεις» (φαγητό «απ' έξω») που προωθούνται για τη σίτιση των μαθητών συνηγορούν προς αυτή την κατεύθυνση και δεν εξασφαλίζουν επαρκώς τη δωρεάν και ποιοτική σίτιση για όλα τα παιδιά.

Γονείς

Θα είχε ενδιαφέρον αν συμπεριλαμβάνονταν στα σχετικά ερωτηματολόγια προς τους γονείς και ερωτήματα όπως: «Θέλετε να εργάζεστε λιγότερες ώρες με τις ίδιες αποδοχές για να περνάτε περισσότερο χρόνο με τα παιδιά σας το απόγευμα και να μην χρειάζεστε χώρο να τα αφήσετε;»

Επίσης έχει καταστεί σαφές ότι οι πρώτοι που θα κληθούν να καταβάλουν χρήμα είναι οι γονείς. Οι Σύνδεσμοί Γονέων, μαζί με τους εκπαιδευτικούς και μαθητές, διοργανώνουν εναγωνίως διάφορες εκδηλώσεις για να αφαιρέσουν μέρος από το μισθό των γονέων (παζαράκια, λαχεία, κτλ.). Σαφώς κάτι τέτοιο δύσκολα συνδέεται με την ποιοτική αναδόμηση, δημιουργικότητα και ανθρωπιστική εκπαίδευση.

Εργασιακές σχέσεις

Οι «ωρομίσθιοι» θεωρούνται χρήσιμοι και αναλώσιμοι για κάθε «ανάγκη» της διοίκησης αλλά χωρίς δικαιώματα και προοπτική στην εργασία. Επίσης, μέσω του ΟΣ επιχειρείται και η υπονόμευση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης (π.χ. αγορά υπηρεσιών). Παρόμοιες συνθήκες και σχέσεις εργασίας θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως την πιλοτική εφαρμογή και το πρόπλασμα για τις νέες εργασιακές σχέσεις συνολικά στην εκπαίδευση και ευρύτερα.

Παιδαγωγικές διαστάσεις

Στην πρόθεση του το ΥΠΠ πριν λίγες μέρες προσεγγίζει το ζήτημα του ΟΣ ποσοτικά και καταλήγει πως «η εκπαιδευτική πτυχή και οι λεπτομέρειες που απορρέουν από τα πιο πάνω θα συζητηθούν ...». Δηλαδή, πρώτα διαμορφώθηκαν οι ποσότητες και οι δομές (συγκεντρωτισμός) και μετά αναζητούνται εκπαιδευτικοί λόγοι και ανάγκες που θα τις ικανοποιήσουν! Η διαδικασία συμμετοχής και η ποιοτική προσέγγιση ακολουθούν ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση.

Συνεπώς, το υπαρκτό ΟΣ επαναφέρει σε «ολοήμερη συσκευασία» την απαρχαιωμένη παιδαγωγική του ελέγχου, της επιβολής, της σχολειοποίησης και του ιδρυματισμού. Αγνοεί σε μεγάλο βαθμό βασικές αρχές της σύγχρονης παιδαγωγικής σύμφωνα με τις οποίες η δημιουργική αφομοίωση των γνώσεων προϋποθέτει κανονικά διαστήματα σωματικής και πνευματικής ξεκούρασης. Επίσης, η αύξηση του χρόνου παραμονής του μαθητή στο σχολείο δεν καταπολεμά τη σχολική αποτυχία, όπως υποστηρίζει η παραδοσιακή παιδαγωγική αντίληψη. Μπορούμε να

πούμε ακόμα ότι η έξη και η πειθαρχία του παιδιού με την παραμονή του για περισσότερο χρόνο σε ένα χώρο, το προετοιμάζουν να προσαρμοστεί στις ανάγκες της αγοράς, (π.χ. επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση), συμβάλλοντας ταυτοχρόνως στην αναπαραγωγή της κυρίαρχης ιδεολογίας.

Το ΟΣ δεν έχει συνδιαμορφωθεί αλλά επιβάλλεται με πολιτικές οδηγίες. Ο «επιθεωρητής» κρατά περίοπτη θέση κατά τη διαδικασία επιλογής (sic) των θεμάτων ενδιαφέροντος από το μαθητή. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αναλαμβάνουν περισσότερο το ρόλο του απλού εκτελεστή – διεκπεραιωτή των «άνωθεν οδηγιών» και εξουσιαστή των μαθητών που παθητικά οφείλουν να συμμορφώνονται και να υπακούν. Επιπροσθέτως, αναλαμβάνουν ρόλο παιδονόμου και επιφορτίζονται με μια σειρά άλλα καθήκοντα παροχής υπηρεσιών στους μαθητές (π.χ. σίτιση). Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες η τάξη είναι δύσκολο να λειτουργήσει ως χώρος γνώσης και ελεύθερης δημιουργικής απασχόλησης και έκφρασης και οι πιθανότητες επιτυχίας του ΟΣ εξανεμίζονται.

Όσον αφορά στην εγκληματικοποίηση των μαθητών, αυτή είναι αποτέλεσμα ενός πλέγματος πολιτικών, οικονομικών, προσεγγίσεων και ιδεολογικών κατασκευών. Το ΟΣ δεν αποτελεί πανάκεια για μείωση της νεανικής εγκληματικότητας. Ήδη στην Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία και αλλού ευδοκούν τα φαινόμενα της διαρροής του μαθητικού πληθυσμού και της εγκατάλειψης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, του αναλφαβητισμού, αυξάνονται τα προβλήματα συμπεριφοράς, νεανικής παραβατικότητας και εγκληματικότητας και οξύνονται οι εκπαιδευτικές ανισότητες.

Τα ιδιωτικά φροντιστήρια στην Κύπρο δεν έχουν αντιδράσει σοβαρά στο ΟΣ που σημαίνει ότι δεν το θεωρούν ανταγωνιστικό. Φαίνεται πως οι εξαγγελίες του ΟΣ απευθύνονται περισσότερο στα φτωχότερα στρώματα της κοινωνίας και ότι ο αντισταθμιστικός του ρόλος δεν ευσταθεί.

Με βάση τα πιο πάνω, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το υπαρκτό ΟΣ αδιαφορεί σημαντικά για την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και για τις παιδαγωγικές διαστάσεις της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της συμμετοχής. Ως εκ τούτου, περισσότερο αποτελεί μέρος της ελκυστικής βιτρίνας των διακηρύξεων της «εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης».

Αν δεν αναληφθεί μια σύνθεση σοσιαλιστικών και φιλελεύθερων προσεγγίσεων προς την ποιοτική αναδόμηση, το μόνο που μας απομένει είναι να δούμε εγκαίρως την ημερομηνία λήξης στην ετικέτα του. Μέχρι όποιο από τα δυο συμβεί, το ΟΣ σχολείο θα λειτουργήσει βασικά ως χώρος φύλαξης των μαθητών.

Αναλυτικό Πρόγραμμα

Η ανεξέλεγκτη εισροή θεμάτων, χωρίς κάποια μελετημένη εκροή, έχει καταστήσει το υφιστάμενο Αναλυτικό Πρόγραμμα στο πρωινό σχολείο ουσιαστικά ανεφάρμοστο, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του μάχιμου εκπαιδευτικού. Σε σχετικές δημόσιες συζητήσεις αυτές τις μέρες, αν και εμφανίζεται κάποια πρόθεση αλλαγής των Αναλυτικών Προγραμμάτων, αυτή αφορά πρωτίστως τα νέα διδακτικά αντικείμενα (7/47 του χρόνου). Απουσιάζουν οι ποιοτικές, συστημικές και ολιστικές προσεγγίσεις για αναδόμηση του Αναλυτικού και ωρολογίου προγράμματος καθώς και της Διδακτικής Μεθοδολογίας.

Εισήγηση: Η αλλαγή της Διδακτικής Μεθοδολογίας

Η ποσοτική (χρόνου, χρήματος, περιεχομένου) προσέγγιση αφήνει ανέγγιχτες την ταυτότητα και τις αξίες, στοχεύει πρωτίστως τη συμπεριφορά και είναι επιβαλλόμενη. Αντιθέτως, η ποιοτική προσέγγιση είναι συμμετοχική, θεωρεί ότι οι ποσότητες της εκπαίδευσής μας είναι υπεραρκετές, κρατά ισορροπία εισροών – εκροών, στοχεύει την ταυτότητα και τις αξίες, δεν απαιτεί επιμήκυνση του χρόνου του σχολείου και ούτε δαπάνες. Απλώς να μετακινήσουμε τα υφιστάμενα μέρη του εκπαιδευτικού συστήματος από τη μια θέση σε άλλη, αναζητώντας νέες και αποτελεσματικότερες ποιοτικές λειτουργίες και σχέσεις μεταξύ τους (re-fragmentation – de-fragmentation). Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής εκτελεί πολύ καλά τη μισή από αυτή τη διαδικασία

Η παράκαμψη, π.χ., της δυσκολίας αναδόμησης του περιεχομένου του Αναλυτικού Προγράμματος θα μπορούσε να επιτευχθεί με την αναδόμηση πρώτα της Διδακτικής Μεθοδολογίας, η οποία, εκτός των άλλων, χαρακτηρίζεται από ιδεολογική ουδετερότητα και ως εκ τούτου δεν προκαλεί το φόβο της αλλαγής. Αλλάζοντας το μέσο (μεθοδολογία) έχουμε πιθανότητες να αλλάξουμε το υλικό (περιεχόμενο). Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθούν οι πιθανότητες να δούμε το ΟΣ ως ευκαιρία και να το αξιοποιήσουμε για ουσιαστική και ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσής μας καθώς και για αποτελεσματική λειτουργία των όποιων ΟΣ επιβιώσουν.

Η διαδραστική μάθηση και διδασκαλία, τα βιωματικά εργαστήρια, οι εργασίες με τη μορφή project, η διαχείριση προγραμμάτων και τα συναφή, θεωρούνται a priori ικανά να ενισχύσουν τη μάθηση, να αναπτύξουν την επικοινωνία, να βελτιώσουν τη σχολική κουλτούρα, να εμπλέξουν τους εκπαιδευτικούς –μαθητές –γονείς με ένα ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο, να διευκολύνουν την επιμόρφωση και να προσανατολίσουν όλους προς την ανεύρεση ενός ανθρωποκεντρικού Αναλυτικού Προγράμματος. Παρόμοιες μεθοδολογικές προσεγγίσεις ήδη έχουν αρχίσει να αναπτύσσονται και στην Κοινωνία των Πολιτών, η οποία δεν πρέπει και πάλι να απουσιάζει.

Επίλογος

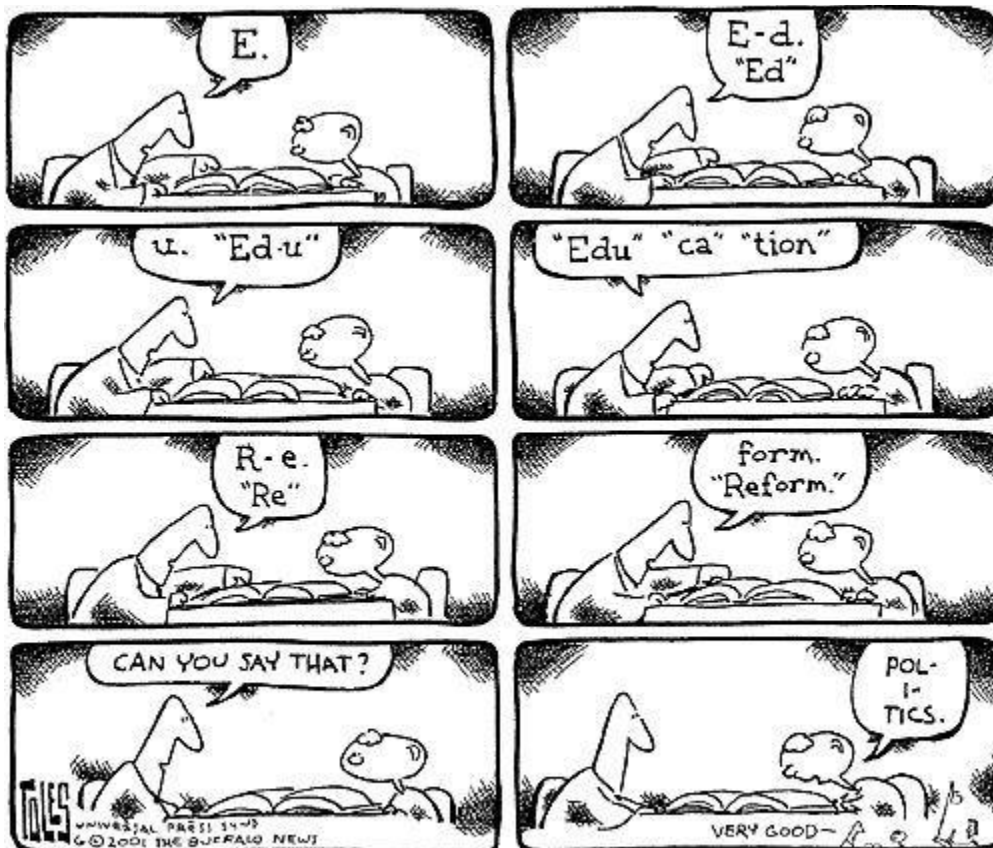
Είναι, λοιπόν, «ηλίου φαινότερο» ότι η μακροπρόθεσμη υποστήριξη ενός γενικευμένου ΟΣ ακόμα και αν ήταν επιθυμητή είναι αδύνατη. Η σύνθεση σοσιαλιστικών και φιλελεύθερων πολιτικών καθώς και ποιοτικών και ποσοτικών παιδαγωγικών προσεγγίσεων ίσως θα συμβάλλουν σημαντικά, όχι βέβαια στην αθανασία του θεσμού, αλλά τουλάχιστον στη θεώρησή του ως ευκαιρία για όφελος της εκπαίδευσής μας.

* Η εργασία αυτή οφείλει πολλά στα άρθρα του Άγγελου Χατζηνικολάου, του Γιώργου Κ. Καμβαδία, του Χάρη Αθανασιάδη, κ.ά

του Γιώργου Ζήκα

zikas@cytanet.com

Πού το Πάει η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση;

6-11-01

Αποχή στις εκλογές

Για μια φορά ακόμα, καλούμαστε να συμμετέχουμε στη εκλογική διαδικασία με υποχρεωτική ψηφοφορία, αλλιώς θα υποστούμε τις ποινικές διώξεις που προνοεί το σύνταγμα και δημοσίευσε η «υπηρεσία εκλογών» του κράτους .

Μέσω του θεσμού των εκλογών , οι κάθε λογής προνομιούχοι υποψήφιοι βουλευτές επιχειρούν να μας πείσουν ότι με την «τίμια ψήφο» του κάποιος , εξασφαλίζει το δικαίωμα να αντιπροσωπεύεται από αξιόπιστα άτομα , τα οποία από τη βουλή μπορούν να παίρνουν τις κατάλληλες αποφάσεις, ψηφίζοντας νόμους για το κοινό συμφέρον .

Η καθημερινότητα, η ποιότητα ζωής που μας επιβάλλεται και η εμπειρία μας αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο, όπως επίσης οι προτεραιότητες και οι χειρισμοί των διαφόρων «αντιπροσώπων».

Μερικά παραδείγματα :

Το Κυπριακό και τα προβλήματα εναρμόνισης με την Ε.Ε., παραμένουν τα πρωταρχικά ζητήματα, στα οποία επικεντρώνεται το ενδιαφέρον των πολιτικών, με αποτέλεσμα να παραμερίζονται θέματα υψίστης σημασίας, όπως η υγεία. Αποτελεί πλέον γεγονός η εξαπάτηση

του λαού με τη πολύχρονη καθυστέρηση λειτουργίας του νέου νοσοκομείου Λευκωσίας, καθώς και σοβαρά προβλήματα στο τομέα της υγείας σε παγκύπρια κλίμακα, με κόστος ανθρώπινες ζωές και την ταλαιπωρία των ασθενών (προμήθεια των κατάλληλων φαρμάκων, έλλειψη και μη λειτουργία μηχανημάτων, ογκολογικό κέντρο κ.ο.κ.)

Στα τέλη του Φεβρουαρίου 2006, η ανηθικότητα του συστήματος αποκαλύπτεται με πλήθος ακατάλληλων προς κατανάλωση τροφίμων και προϊόντων που διοχετεύτηκαν στην αγορά (τυριά , βούτυρο, σκόνη γάλακτος), αλλά και σε κρατικές υπηρεσίες (νοσοκομεία , στρατός κλπ) .

Ανάλογα περιστατικά αποκαλύπτονται κατά καιρούς για ακατάλληλα κρέατα, γάλατα, νερό καθώς και για μεταλλαγμένα προϊόντα χωρίς σήμανση που έγκρινε η Ε.Ε. (Εφ.. ΠΟΛΙΤΗΣ 4/03/2006)

ΜΙΣΘΩΤΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

Οι άνθρωποι μετατρέπονται σε παραγωγικές μηχανές που δουλεύουν κάτω από φοβερή πίεση και διακατέχονται από άγχος. Δυστυχώς παραμένει το απαράδεκτο φαινόμενο, να θεωρείται φυσιολογικό (!) να δουλεύει κάποιος οχτώ ώρες τουλάχιστον και να μην τον φτάνουν τα εισοδήματα του.

ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΥΟΥΝ

Το περασμένο Φεβρουάριο, οι κυβερνήσεις των 25 κρατών – μελών σφράγισαν το φακέλωμα των Ευρωπαίων πολιτών, υιοθετώντας τον ευρωτρομονόμο και εγκρίνοντας την καταγραφή και αποθήκευση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στα τηλέφωνα και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο . Την απόφαση έλαβε το συμβούλιο των υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων των κρατών – μελών, με τη συμμετοχή και των δύο «συντρόφων» υπουργών , Δ. Θεοδώρου και Α. Χρίστου (εφ. ΠΟΛΙΤΗΣ 22/02/06).

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με αφορμή τον πόλεμο στο Ιράκ , το κυπριακό κράτος συμμαχεί με τους Αμερικανοβρετανούς . Τον Οκτώβριο του 2001 , η κυβέρνηση Κληρίδη υπέγραφει συμφωνία με τις Η.Π.Α. για παροχή διευκολύνσεων . Στις 20 Μαρτίου 2003 , ημέρα της εισβολής στο Ιράκ , το υπουργικό συμβούλιο της Κύπρου υπο την προεδρία του προεδρεύοντος της δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια , εγκρίνει νέα αιτήματα των Η.Π.Α. Επίσης ο Τάσος Παπαδόπουλος τον Σεπτέμβριο του 2005 (Foreign Policy Association World Leadership Forum) , δηλώνει ότι : «Συνεργαζόμαστε στενά με την πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Κύπρο, οποτεδήποτε έχουν πληροφορίες για ύποπτα πρόσωπα, χρειάζεται απλώς να το ζητήσουν από την κυβέρνηση μας και τα απελαύνουμε άμεσα στη βάση των πληροφοριών που λαμβάνουμε από τις Η.Π.Α.»

Επιλέγουμε λοιπόν ΑΠΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ως στάση προσωπικής αξιοπρέπειας.

Να πάρουμε τη ζωή στα χέρια μας και μέσα από αυτοοργανωμένες πρωτοβουλίες , χωρίς διαμεσολαβητές και με ισότιμη συμμετοχή όλων, να αποφασίζουμε για τις ανάγκες μας .

Για επικοινωνία :lamba_lambas@yahoo.com

Η Δίκη του Άρη Μακρίδη

Για ακόμα μια φορά ο Άρης Μακρίδης διώκεται δικαστικά βάσει γελοίων κατηγοριών, λόγω της κοινωνικής και πολιτικής του δράσης. Η τελευταία υπόθεση έγινε ως εξής :

Το βράδυ της 13ης Νοεμβρίου του 2002, ο Άρης πήγε σε ένα πάρτυ γενεθλίων στο αναρχικό στέκι στη Λεμεσό. Σε κάποια φάση κάποια άτομα βγήκαν για αφισοκόλληση και για αναγραφή συνθημάτων αλληλεγγύης στο Γ.Καρακασιάν, που ήταν φυλακισμένος για τα επεισόδια στη διαδήλωση στο σπίτι του Ισραηλινού πρέσβη. Ο Άρης παρακολουθούσε την αναγραφή συνθημάτων στον πεντάδρομο, όταν άντρας της ΟΠΕ με πολιτικά τους αντελήφθηκε και τους πήρε από πίσω ως το στέκι φωνάζοντας.

Έφθασαν ενισχύσεις, συνολικά γύρω στους 12 αστυνομικούς. Κάποιοι μέσα, αλλά βγήκαν έξω όταν τους υποδείχθηκε πως ήταν παράνομο χωρίς ένταλμα. Περικύκλωσαν το στέκι και ζητούσαν να τους παρα-δοθεί ο Άρης χωρίς να αναφέρουν αν κατηγορείται για κάτι. Τα άτομα στο στέκι, βγήκαν έξω για να φύγουν και οι αστυνομικοί έριξαν τον Άρη στο έδαφος, του πέρασαν χειροπαίδες και τον έβαλαν με τη βία σε ένα περιπολικό. Ο Άρης αντιστεκόμενος έβριζε και τότε ένας αστυνομικός τον απείλησε πως θα τον κανονίσει.

Τον πήραν στην αστυνομική διεύθυνση Λεμεσού. Μόλις τον κατέβασαν από το αυτοκίνητο στο προάυλιο του σταθμού, άρχισαν να τον κτυπούν. Μέσα στο σταθμό, λόγω της άρνησης του Άρη να συνεργαστεί μαζί τους, τον κακοποίησαν άγρια (προκαλώντας του και σοβαρό μάτωμα στο μάτι).

Αργότερα, μετά από αίτημά του, τον μετέφεραν στο Νοσοκομείο. Του αρνήθηκαν την παρουσία δικηγόρου και του είπαν ότι έπρεπε να είναι ευχαριστημένος που τον έφεραν και στο νοσοκομείο! Στις διαμαρτυρίες του Άρη, ένας του είπε πως έπρεπε να τον «πάρει σε κανένα χωράφι...»

Πίσω στον σταθμό, όταν ο Άρης αρνήθηκε τη βοήθεια αστυνομικού για να βάλει σταγόνες στο μάτι του, δημιουργήθηκε ένταση με αποτέλεσμα να τον ξυλοκοπήσουν ξανά, ρίχνοντας τον μάλιστα πάνω σε μια πολυθρόνα που έσπασε. Αφού του πέρασαν και αλυσίδες στα πόδια, τον πατούσαν στο κεφάλι ενώ ήταν στο πάτωμα και ένας για να γελάσει του κρατούσε τη μύτη λέγοντάς του πως μιλούσε «αδερφίστικα». Στον δεύτερο ξυλοδαρμό του, ήταν μάρτυρας και η ίδια η μητέρα του που ειδοποιήθηκε και ήρθε στο σταθμό και μπήκε στο δωμάτιο όταν άκουσε

φασαρία. Για τον τραυματισμό του Άρη από τη κακοποίηση του, υπάρχει και έκθεση ιατροδικαστή με φωτογραφίες.

Ο Άρης βρέθηκε να κατηγορείται για επίθεση και πρόκληση σωματικής βλάβης σε αστυνομικούς. Τώρα τρία και πλέον χρόνια μετά η αστυνομία, στήνοντας καρτέρι έξω από μέρος στο οποίο συχνάζει ο Άρης του έδωσε κλήση για να παρουσιαστεί σε δίκη στη Λεμεσό για την πιο πάνω υπόθεση.

Τα πιο πάνω γεγονότα αν και καθόλου ασυνήθιστα (άτομα διαρκώς κατηγορούνται πως ξυλοκόπησαν ένα ή περισσότερους αστυνομικούς), δεν είναι απλά μια υπόθεση αστυνομικής βίας και κατάχρησης εξουσίας. Είναι ένα κομμάτι του πολέμου που γίνεται ενάντια σε άτομα εναλλακτικού χώρου που δραστηριο-ποιούνται είτε πολιτικά είτε με κοινωνικές παρεμβάσεις με τρόπο κριτικό προς την κυρίαρχη αντίληψη. Όπως και ο Άρης – που είχε κι άλλες δίκες για την κοινωνική του δράση με ένα παρόμοιο μοτίβο κατηγο-ριών – πολλά άλλα άτομα ξυλοκοπήθηκαν, συνελλήφθηκαν και δικάστηκαν με ευφάνταστα κατηγορητήρια, δέχθηκαν ενοχλητικές επισκέψεις και τηλέφωνα από την αστυνομία και διαβλήθηκε το όνομά τους.

Καταγγέλλουμε όλα τα πιο πάνω ως απαράδεκτα και πιστεύουμε πως πρέπει να υπάρξει κινητοποίηση από όσους θεωρούν αυτονόητη την ελευθερία της έκφρασης, διότι η υπόθεση του Άρη και δεκάδες άλλες δείχνουν πως πέρα από τα ωραία λόγια, στην πράξη αυτή δεν υφίσταται.

Η δίκη αρχίζει στις 31 Μαρτίου

Κοινωνικό Κέντρο Gardash

Διακήρυξη: ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥΣ

(turkish and english texts follow)

Έχοντας περάσει μέσα από μια σημαντική διαδικασία, βρισκόμαστε τώρα μπροστά σε μια καινούργια διαδικασία στο Κυπριακό. Σε αυτή τη χρονική στιγμή, η δυσπιστία μεταξύ των πλευρών και ο σωβινισμός έχουν πάρει σημαντικές διαστάσεις. Η πεποίθηση για λύση έχει πληγεί σοβαρά. Η πολιτική βούληση για αλλαγή του status quo έχει εξασθενήσει.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, το πιο σημαντικό μέρος στην οικοδόμηση κλίματος εμπιστοσύνης και καταπολέμησης του σωβινισμού αποτελεί η συγκεκριμένη δράση. Φαίνεται να υπάρχει ανάγκη για ένα καινούργιο σπρώξιμο που μπορεί να λειτουργήσει με τρόπο παρόμοιο όπως οι «δικοινοτικές δραστηριότητες» και οι «διακοινοτικές επαφές» στην δεκαετία του '90.

Οι στρατοί εμφανίζονται σε κάθε σημαντικό βήμα σαν ουσιαστικό μέρος του προβλήματος, όπως συνέβηκε κατά την διάρκεια του (μη) ανοίγματος της οδού Λήδρας και κατά την διάρκεια των συζητήσεων για την επιστροφή των Βαροσίων στους ιδιοκτήτες του. Λαμβάνοντας υπόψη το σοβαρό τραύμα που δημιουργήθηκε στην διάρκεια της ιστορίας της Κύπρου, παρατηρούμε τον ρόλο που παίζουν οι στρατοί και οι παραστρατιωτικές οργανώσεις στο μέγλωμα της δυσπιστίας και του σωβινισμού.

Κατά την διάρκεια της διαδικασίας για την λύση, η άμεση υλοποίηση μερικών μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης θα βοηθούσαν στο να ξεπεραστούν τα αδιέξοδα υποβοηθώντας έτσι την λύση.

Σε αυτό το σημείο, η αποστρατιωτικοποίηση της μοιρασμένης πόλης Λευκωσίας από όλες τις στρατιωτικές δυνάμεις, αποκτά μεγάλη σημασία.

Η Λευκωσία, ιδιαίτερα η εντός των τειχών πόλη, είναι εκεί όπου οι Κύπριοι βρίσκονται στο εγγύτερο σημείο από τη διαχωριστική γραμμή της Κύπρου. Αυτό σημαίνει επίσης ότι στην

Λευκωσία οι ένοπλες δυνάμεις των δύο πλευρών βρίσκονται στη μεγαλύτερη εγγύτητα μεταξύ τους. Αυτή είναι η μόνη περιοχή όπου σε ορισμένα σημεία τον περισσότερο χρόνο δεκαοκτάχρονοι εκτελούν υπηρεσία παραταγμένοι ο ένας απέναντι στον άλλον κατά μήκος του δρόμου που αποτελεί την διαχωριστική γραμμή. Η παλιά Λευκωσία περικλείει επίσης την νεκρή ζώνη, που έχει ιστορική αξία αφού κάποτε έσφυζε από ζωή και που όμως δεν μπορεί πια να χρησιμοποιηθεί επειδή τώρα είναι στρατιωτική ζώνη.

Γι' αυτό η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας θα ήταν το πρώτο και σημαντικό βήμα για την αποστρατιωτικοποίηση ολόκληρου του νησιού. Η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας θα ξεκινούσε την διαδικασία της επανένωσης της πόλης αρχικά και ολόκληρου του νησιού αργότερα.

Η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας θα δημιουργούσε την ευκαιρία να αναζωογονηθεί η ζωή στην νεκρή ζώνη καθώς εκατοντάδες σπίτια και χώροι εργασίας θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Αυτή η ζώνη θα μπορούσε να μετατραπεί σε κοινή ζώνη εργασίας και η διαχωριστική γραμμή θα μπορούσε να μετατραπεί σε χώρο επανένωσης της Κύπρου.

Η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας θα έφερνε ένα καινούργιο σπρώξιμο προς την διαδικασία για την λύση και θα συνέβαλλε ουσιαστικά στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των κοινοτήτων. Η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας θα ήταν το πρώτο χειροπιαστό μέτρο όπου τα «αδύνατα» θα μπορούσαν να μετατραπούν σε «δυνατά»...

Αυτές οι καμπάνιες θα περιλαμβάνουν κάθε είδους δράση. Θα χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα επικοινωνίας και θα προσπαθήσουμε να έχουμε την στήριξη όλων των Κυπρίων, της Ευρώπης και εκείνων των δυνάμεων στον κόσμο που αποτελούν μέρος του Κυπριακού προβλήματος.

Αν δεν πάρεις μέρος σ' αυτή την εκστρατεία θα σημαίνει ότι θα μας λείπει ένα άτομο...

Η αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας είναι εφικτή, μια νέα Κύπρος είναι επίσης εφικτή – για αυτό, πάρτε μέρος ώστε να μπορούμε να επιτύχουμε μια Λευκωσία χωρίς στρατούς και μια επανενωμένη Κύπρο...

Πρωτοβουλία για την αποστρατιωτικοποίηση

Ο κατάλογος των ομάδων που υποστηρίζουν το κάλεσμα είναι (μέχρι τώρα, βλέπε στο τέλος της διακήρυξης):

İçin deklarasyon: ASKERSİZ LEFKOŞA

Kıbrıs sorununda önemli bir süreci aşarak yeni bir aşamaya geldik. Geldiğimiz noktada taraflar arasındaki güvensizlik ve şovenizm ciddi boyutlara ulaştı. Çözümüne olan inanç ciddi yaralar aldı. Geline aşamada bir şeylerin değiştirilebileceğine olan irade de zayıfladı.

Böylesi koşullarda, güven ortamını kurabilmek ve şovenizmi geriletebilmenin en önemli unsuru pratik işlerdir. Tıpkı 1990larda ‘iki toplumlu etkinliklerin’, ‘toplumlararası temasların’ oynadığı rolü oynayacak, yeni bir itme gücüne ihtiyaç duyulmaktadır.

Ledra Caddesinde bir geçiş noktası açılma(ma) sürecinde yada Maraş’ın iadesinin tartışmalarında yaşandığı gibi, her ciddi adımda asker önemli bir sorun unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Kıbrıs tarihi boyunca yaşanan ciddi travmalardan da yola çıkarak, askerin, güvensizliğin ve şovenizmin yükseltilmesinde oynadığı rolü görebiliriz.

Çözümüne giden süreçte, güven artırıcı bazı önemlerin hemen hayata geçirilmesi sorunun çözümüne yardımcı olacak, tıkanıklıkların aşılmasını sağlayacaktır.

Bu noktada bölünmüş bir kent olan Lefkoşa’nın tüm askeri birlikleri kapsayarak askersizleştirilmesinin büyük önemi vardır.

Lefkoşa, özellikle eski Lefkoşa (surlariçi) Kıbrıs’ı ve Kıbrıslıları bölen hattın birbirine en yakın olduğu yerdir. Bu, iki tarafın silahlı birliklerinin birbirlerine en yakın olduğu bölge anlamına da gelmektedir. Kimi yerde bir yolun ayırdığı hatta, yaşları çoğu kez 18 olan iki tarafın gençlerinin birbirlerini görerek nöbet tutukları tek bölgedir. Eski Lefkoşa, askeri bölge olması yada ara bölgede kalması nedeni ile, bir zamanlar yaşamın olduğu ama şimdi kullanılmayan tarihi de önemi olan ölü bölgeyi de içinde barındırır...

Bu nedenle Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi, tüm adanın askersizleştirilmesine giden yolda ilk ve önemli bir adım olacaktır. Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi önce şehrin sonra adanın birleştirilmesine giden süreci başlatacaktır. Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi ara bölgede kalan yüzlerce evin, işyerinin yeniden yaşam bulmasının fırsatını yaratacaktır. Bu bölge ortak çalışma alanlarına dönüştürülerek, Kıbrıs’ı ayıran hat, Kıbrıs’ı birleştiren mekanlara dönüştürülebilir.

Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi çözüme giden süreçte yeni bir itme kuvveti yaratacak, toplumlararası güven ortamının oluşmasına ciddi yararı olacaktır. ‘İmkansızlıkların’, mümkünlere dönüştürülebileceği ilk somut adım olacaktır Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi ...

Bu kampanyalar tüm eylem şekillerini içinde barındıracaktır. Tüm iletişim metotları kullanılarak, tüm Kıbrıslıların, Avrupa başta olmak üzere tüm dünyadaki Kıbrıs sorununa taraf olan kesimlerin desteğini almak için yapacağımız bu kampanyalarda sen yoksan bir kişi değiliz.

Lefkoşa’nın askersizleştirilmesi mümkün, yeni Kıbrıs da mümkün, bunun için katıl ki ‘askersiz bir Lefkoşa’yı’, birleşik bir Kıbrıs’ı mümkün kılalım...

Askersizleşme için girişim

Yukarda yazılanlar çerçevesinde destekleyenler (bugününe kadar):

Declaration for: A DEMILITARIZED NICOSIA

Having passed through an important process, we are at a new process in the Cyprus problem. At this point in time, the mistrust among the sides and chauvinism has reached important proportions. The belief in a solution has been seriously wounded. The political will to change the status quo has been weakened.

Under such conditions, the most important aspect of building an atmosphere of trust and regression of chauvinism is by practical actions. There seems to be a need for a new push which would play a role similar to that of the 'bi-communal activities' and 'intercommunal contacts' back in the 1990s.

The military is coming up at every important step as a considerable aspect of the problem, just as it has happened during the (non-) opening of the Ledra Street and during the discussions for the return of Varosha to its owners. By taking into account the serious trauma created during the history of Cyprus, we can see the role of military and paramilitary forces for increasing mistrust and chauvinism.

During the process for a solution, the solution would be helped and deadlocks could be overcome by the immediate implementation of some trust-building measures.

At this point, the demilitarization of the divided city Nicosia from all military forces, carries big importance.

Nicosia, especially the walled-city of Nicosia is where the dividing line of Cyprus and Cypriots has the most proximity. This also means that the armed forces of the two sides have the most proximity to each other in Nicosia. This is the only area where most of the time, in some spots, 18 year old kids are on duty, seeing each other across a road on the dividing line. The old Nicosia also contains the no-man's land, which cannot be used anymore as it is now a military zone and which has historical value since it was lively once.

That's why the demilitarization of Nicosia would be the first and an important step for the demilitarization of the whole island. The demilitarization of Nicosia would start the process of reuniting the city first, and then the whole island.

The demilitarization of Nicosia would create the opportunity of recreating life in the buffer zone, where hundreds of houses and workplaces can be reutilized. This zone could be turned into a common working zone and the dividing line could turn into a space for reuniting Cyprus.

The demilitarization of Nicosia would bring a new push towards the process for a solution and would seriously contribute to the building of trust among the communities. The demilitarization of Nicosia would be the first concrete step where the ‘impossibles’ could be turned into ‘possibilities’...

These campaigns will contain all forms of action in them. We will use all methods of communication and will try to get the support of all Cypriots, of Europe and those sides who are part of the Cyprus problem in the world.

We will be one person short, if you are not part of this campaign...

The demilitarization of Nicosia is possible, a new Cyprus is also possible – for this, participate so that we can realize ‘a demilitarized Nicosia’ and a reunified Cyprus...

Initiative for demilitarization

The list of groups supporting the call consists of (until now):

Yeni Kıbrıs Partisi	Κόμμα Νέα Κύπρος	New Cyprus Party
Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Kıbrıs Yeşiller Partisi	Cyprus Green Party
Γερμανικό Κυπριακό Φόρουμ	Alman Kıbrıs Forumu	German Cypriot Forum
Hands Across the Divide	Hands Across the Divide	Hands Across the Divide
ΚΤÖS	Συντεχνία Τ/Κ Δασκάλων	TC Teachers' Trade Union
ΚΤΟΕÖS	Συντεχνία Τ/Κ Καθηγητών	TC High School Teachers' Trade Union
Basın – Sen	Συνδικάτο των Εργαζομένων Τύπου	Press Workers' Trade Union
Εργατική Δημοκρατία	İşçi Demokrasisi	Workers' Democracy
Baraka Kültür Derneği	Πολιτιστικό Κέντρο Baraka	Baraka Cultural Centre
İKME – Ίδρυμα Κοινωνικοπολιτικών Μελετών	Sosyo - Politik Araştırmalar Enstitüsü İKME	İKME – Socio-political Studies Institute
Συμφιλίωση	Uzlaşma	Reconciliation
İhsan Ali Vakfı	Ίδρυμα İhsan Ali	İhsan Ali Foundation
Kutlu Adalı Vakfı	Ίδρυμα Kutlu Adalı	Kutlu Adalı Foundation
Περιοδικό «Ανατροπή»	Anatropi Dergisi	Anatropi Magazine
Çirkef Dergisi	Περιοδικό «Çirkef»	Çirkef Magazine
DAÜ- Kıbrıslı Öğrenciler Birliği	Ένωση Κυπρίων Φοιτητών DAÜ	DAÜ – Cypriot Students' Union
Kadın Araştırmaları Merkezi	Γυναικείο Κέντρο Ερευνών	Women's Research Centre
Ηλιόσποροι (Νέοι Πράσινοι) (Ελλάδα)	İliosporoi (Genç Yeşiller) (Yunanistan)	İliosporoi (young greens) (Greece)
Αντιγόνη (Ελλάδα)	Antigone (Yunanistan)	Antigone (Greece)

Συνέντευξη με Blicero, 1ο μέρος

Βασικά δύο είναι οι βασικές συλλογικότητες που υπάρχουν εδώ στο Κοινωνικό Κέντρο Pergola, οι Chainworkers που υπάρχουμε από το 99 και είμασταν σε μια άλλη κατάληψη, και οι Reload που είναι στην ουσία ένα εργαστήριο χάκερς, που κάνει μαθήματα πάνω στο ελεύθερο λογισμικό κτλ (και αυτή η συλλογικότητα βρισκόταν στην άλλη κατάληψη).

Αποφασίσαμε να μετακομίσουμε εδώ, πριν από 3 χρόνια περίπου, γιατί θέλαμε ένα χώρο δικό μας, στο δρόμο, με παράθυρα, υπήρχε όλη αυτή η συζήτηση για μεγαλύτερη δημοσιότητα, η πιθανότητα να συναντήσουμε διαφορετικούς ανθρώπους και να τους εμπλέξουμε κτλ. Για αυτό προσπαθήσαμε να κάνουμε κατάληψη σε αυτή τη γειτονιά δύο φορές, μας έδιωξαν δύο φορές, και την τρίτη η αστυνομία ήταν πολύ άγρια. Έτσι ήρθαμε σε αυτό το μέρος που από παλιά κάναμε μερικά κοινά πρότζεκτ με μια ομάδα εδώ, είχαμε ένα δικτυακό ράδιο, ο πρώτος χώρος με ένα δικτυακό ράδιο στο Μιλάνο. Αυτός ο χώρος εδώ ήταν πρώτα χώρος διαμονής αλλά καθώς τα άτομα μπορούσαν να μείνουν και σε έναν άλλο χώρο, τους προτείναμε να πάνε εκεί και να μετατρέψουμε μαζί, όλο αυτόν εδώ το χώρο, σε κοινωνικό, για κοινωνικές δραστηριότητες με άλλες ομάδες. Ανοίξαμε λοιπόν πρώτα το καφέ, το ράδιο, μετά το hostel κτλ. Το hostel[i] λειτουργεί περίπου ενάμισι χρόνο και έχουν περάσει από εδώ 5000 άτομα. Με πολλούς δεν αλληλεπιδράς αλλά και με πολλούς πραγματικά μιλάς... κάποιιοι μάλιστα μένουν εδώ (στο Μιλάνο), άλλοι ξαναγυρίζουν. Υπάρχουν και οι γυναίκες εδώ από τη γειτονιά που άνοιξαν το vegan restaurant (ΣτΜ- εστιατόριο για όσους δεν τρώνε κρέας ή παράγωγα του κρέατος).

Υπάρχει καλή σύνδεση με τη γειτονιά;

Υπάρχει, ναι, είναι ωραία γειτονιά (Isola), γιατί ιστορικά είναι πολύ γειτονιά της εργατικής τάξης. Συνήθιζε το 60 να είναι μια από τις δύο γειτονιές με τη μεγαλύτερη εγκληματικότητα και είναι πολύ λαϊκή, πολύ εργατική, και τώρα αναδιαμορφώνεται πολύ γιατί θέλουν να την κάνουν περιοχή της μόδας και των διοικητικών υπηρεσιών. Αλλά η γειτονιά δεν παραδίνεται. Τώρα ο κόσμος που ζει εδώ είναι νέοι κυρίε ή γέροι που ζουν 80 χρόνια αλλά και πόρνες και τραβεστί και μετανάστες και μικροεγκληματίες και εμείς, είναι μια καλή μίξη (γέλια). Βασικά όλοι μισούν την αστυνομία και γουστάρουν να έχουν μια γειτονιά όπου μπορούν να περπατήσουν και να βρουν ανθρώπους και μικρά μαγαζάκια κτλ. Πρόσφατα το φασιστικό κομμα (ΣτΜ: Fiamma Tricolore-μικρό φασιστικό κόμμα που συμμαχεί με τον Μπερλουσκόνι) άνοιξε επίσημο γραφείο του εδώ, σε ένα παλιό βιβλιοπωλείο. Ενημερώσαμε τους κατοίκους και οι άνθρωποι χάρηκαν που κάποιος το είδε αυτό και έγιναν πιο συμμετοχοί. Ενημερώσαμε τους φασίστες πως αν βγάλουν τη μύτη τους έξω από το γραφείο τους, αυτό δεν θα διαρκέσει, και έτσι το πολύ να κάνουν 3-4 από αυτούς μια συνάντηση και δεν έρχονται πολλοί, δεν τους βλέπεις. Και είναι καλό γιατί άνθρωποι έρχονται και μας λένε πως καλώς κάναμε φασαρία γιατί αυτοί είναι φασίστες και δεν τους θέλουμε.

Μπορείτε να μας κάνεις μια παρουσίαση των Chainworkers, ποιοι είστε, τι κάνετε, πότε ξεκινήσατε κτλ.

Οι Chainworkers γεννήθηκαν το 99 και δημιουργήθηκαν από 3-4 άτομα. Μεγάλωσαν πολύ γρήγορα αλλά δημιουργήθηκαν από λίγα άτομα, από μια έμπνευση για το τι κάνουν οι adbusters και άλλα sites και δικτυακά προτζεκτ που βοηθούν τους «εργάτες-αλυσίδας» (chainworkers)[ii] να επικοινωνήσουν και να οργανώσουν ο ένας τον άλλο...και επίσης υπήρχε θαυμασμός για το IWW[iii] ...

Δηλαδή μετά το Σηατλ ξεκινήσατε;

Νομίζω ήταν ακριβώς πριν...δεν υπήρχε άμεση σχέση...αλλά ήταν αυτή η περίοδος... δεν υπήρχε άμεση σχέση αλλά με το ξέσπασμα οι ιδέες κυκλοφόρησαν πολύ...νομίζω πως στην αρχή μια βασική ιδέα ήταν ότι οι εργάτες στις μεγάλες αλυσίδες, εταιρείες, έχουν κάτι διαφορετικό...στον τρόπο που τους χειρίζονται κτλ... Εκείνο τον καιρό δεν χρησιμοποιήσαμε τον όρο επισφάλεια (precarity), κανείς δεν τον χρησιμοποιούσε. Αλλά συγκεντρώθηκε η προσοχή σε αυτούς τους εργάτες και νομίζω αυτό ήταν μια καλή πρόβλεψη, σε ένα πρόβλημα που αναδύονταν. Βασικά η ματιά αναπτύχθηκε από την ομάδα αυτών των «εργατών-αλυσίδας» στους επισφαλείς εργάτες γενικά... και όταν ξεκινήσαμε να χρησιμοποιούμε αυτόν τον όρο, επισφάλεια, κανείς δεν συμφωνούσε πραγματικά. Έλεγαν “οι εργάτες είναι εργάτες, αυτή είναι η εργατική τάξη και αυτό είναι, και το θέμα είναι να οργανώσουμε την εργατική τάξη ενάντια στο κεφάλαιο και αυτό είναι”. Είπαμε πως ίσως δεν είναι τόσο απλό, ίσως υπάρχει κάτι πιο περίπλοκο σε αυτό.

Πότε ξεκινήσατε να χρησιμοποιείται τον όρο αυτό;

Τον επόμενο χρόνο, το 2000. Γιατί αυτό που κάναμε είναι να φανταζόμαστε το mayday parade (παρέλαση/ πορεία της πρωτομαγιάς) και προσπαθούσαμε να το προπαγανδίσουμε. Κάναμε κάποιες δράσεις σε σουπερ-μαρκετ και νιώσαμε πως οι επισφαλείς εργάτες, πως η επισφάλεια πραγματικά όριζε για μας πιο είναι το πρόβλημα. Στη συνέχεια υπήρξε πολύ αλληλεπίδραση με τη συλλογικότητα που έτρεχε το κοινωνικό κέντρο και εμάς, τους Chainworkers. Οργανώσαμε την πρώτη πρωτομαγιά το 2001. Ήταν ξεκάθαρα επιτυχία αλλά φυσικά ήταν μικρή, 3-4 χιλιάδες άνθρωποι...

Μέχρι εκείνη τη στιγμή, υπήρχαν αγώνες από υποκείμενα που μπορούμε να τα πούμε επισφαλή, όπως άνθρωποι σε αλυσίδες καταστημάτων ή σε άλλους τομείς, οι οποίοι ζούσαν κάτω από αυτές τις επισφαλείς συνθήκες π.χ. να είναι προσωρινοί εργάτες χωρίς δικαιώματα; Υπήρχαν αγώνες εκείνη την περίοδο, πριν την εμπλοκή σας με αυτή τη συνθήκη εργασίας-ζωής, που σας ενέπνευσαν ή είχατε επαφή μαζί τους; Ποιά ήταν η κατάσταση;

Όλα ξεκίνησαν σαν ένα δικτυακό περιοδικό που βασικά συνέδεε εργάτες. Είχαμε κάποιους φίλους και κάποιους συντρόφους που δούλευαν έτσι και άρχισαν να “βγάζουν στη φόρα» πληροφορίες, και αρχίσαμε να δίνουμε και εμείς πληροφορίες, και στη συνέχεια προσπαθήσαμε

να οργανώσουμε δράσεις για να επικοινωνήσουμε ένα θέμα το οποίο ήρθε από τα μέσα. Και συνεχίζουμε να το κάνουμε αυτό μέχρι τώρα. Γιατί είναι απολύτως αποτελεσματικό απέναντι στην επισφάλεια. Διότι φυσικά αν είσαι σε συνθήκη επισφάλειας δεν μπορείς απλά να κάνεις μια δράση στο μέρος σου γιατί απλά απολύεσαι και αυτό είναι, τελείωσε. Για αυτό πρέπει κάποιος άλλος ή κάποιες άλλες ομάδες να θέσουν το πρόβλημα. Και έτσι είχαμε ανθρώπους μέσα που μας προτείνουν πράγματα ή μας έδιναν πληροφορίες. Και ανακαλύψαμε πολύ νωρίς, ακόμα και αν αργότερα είδαμε πιο συστηματικά κάποια πράγματα, πως υπάρχει ένα μοτίβο σε αυτό που κάναμε και προσπαθήσαμε να αναλύσουμε αυτό το μοτίβο, τι σήμαινε, και το κάνουμε μέχρι τώρα. Όταν αρχίσαμε τον Άγιο Πρεκάριο (ΣτΜ: San Precario- παρακάτω εξηγήστε τι είναι και πως προέκυψε) δεν ξέραμε τι θα συμβεί ακριβώς. Απλά νομίζαμε ότι είναι ωραίο, και δούλεψε, και μπορούσε να δουλέψει και όλα ήρθαν μετά από αυτό. Αλλά για να ξαναπάω πίσω, υπήρχαν άνθρωποι μέσα που μας έδιναν προτάσεις για το τι μπορούσαμε να κάνουμε, μας έδιναν πληροφορίες για το που η εταιρεία είναι αδύναμη και που μπορούμε να οργανώσουμε μια δράση. Έτσι δούλεψε και αποδείχτηκε αποτελεσματικό.

Γιατί νομίζατε πως η επισφάλεια είναι η κύρια λέξη-κλειδί για τα χρόνια που ερχόνταν, γιατί νομίζατε πως αυτό είναι το αναδυόμενο κύριο θέμα για τις εργασιακές συνθήκες, για τις συνθήκες ζωής στην Ευρώπη. Και επίσης, ποιά ήταν η σύνδεση σας, έτσι όπως βλέπατε την επισφάλεια, με Ιταλούς θεωρητικούς του κινήματος, όπως ο Μπίφο, ο Νέγκρι, ο Βίρνο κ.α.;

Εν συντομία, η απάντηση στη δεύτερη ερώτηση είναι καμμία. Για την πρώτη ερώτηση, αυτό που ανακαλύψαμε είναι πως αυτή η λέξη περιγράφει πολύ καλά μια συνθήκη, περιέγραφε τον τρόπο που ζούμε. Γιατί είσαι συνέχεια στην άκρη πολλών κακών και είσαι συνέχεια έτοιμος να πέσεις σε αυτά. Όταν ξεκινήσαμε να τη χρησιμοποιούμε είδαμε ότι πραγματικά ταιριάζει στους ανθρώπους. Οι πολιτικοί δεν τη χρησιμοποιούσαν, οι αναλυτές δεν την χρησιμοποιούσαν, έλεγαν “είναι απλά ένα πολύ μικρό τμήμα της εργασιακής συνθήκης, δεν έχει σημασία, θα εξαφανιστεί με την επόμενη μεταρρύθμιση κτλ. “ και είμασταν οι μόνοι που έλεγαν πως όχι, όχι, αυτό είναι δομικό, αυτό θα μεγαλώσει, θα περιλαμβάνει όχι μόνο τους προσωρινούς εργάτες ή τα περίεργα συμβόλαια αλλά επίσης π.χ. τους αυτόνομους εργάτες, τους freelance εργάτες που επίσημα είναι επαγγελματίες. Είναι επίσης επισφαλείς πια. Γιατί ακόμα και να θέλεις να κάνεις τον κύριερ πρέπει να έχεις τη δική σου εταιρεία, δεν σε προσλαμβάνουν, σε πληρώνουν σαν freelance κουριερ συνέχεια. Έτσι όλο το βάρος για το ποιός φταίει, για φόρους, για ασθένειες, για ό,τιδήποτε είναι στο δικό σου ώμο. Εννοώ πως σε κάποιο καιρό θα θεωρούν και τους σκουπιδιάρηδες ιδιωτικούς, freelance, “έχω μια εταιρεία, είμαι freelance σκουπιδιάρης”. Έτσι είμασταν οι μόνοι που λέγαμε πως είναι μια δομική κατάσταση που θα μεγαλώσει και πως πολύ από αυτή είναι “θαμμένη”, δεν τη βλέπεις. Τα επίσημα στατιστικά λένε για 2 εκ. αλλά στην πραγματικότητα είναι 8 εκ. από 20 εκ. εργάτες στην Ιταλία, κοντεύει το 50%[iv]. Αυτό είναι δομικό και δεν υπάρχει τρόπος να γυρίσει πίσω.

Για να γυρίσω στο δεύτερο ερώτημα, στη σύνδεση με προηγούμενους διανοούμενους. Εντάξει, όλοι στην ομάδα διαβάζουμε αλλά η θεωρία με την οποία εμφανιστήκαμε δεν ήρθε από κάποια άλλη θεωρία, υπήρχαν πολλές, μια μίξη πραγμάτων αλλά όχι μια μοναδική αναφορά. Ήταν απλά

πρακτική, πράξαμε κάτι, είδαμε ότι δούλεψε και τότε γυρίσαμε πίσω και προσπαθήσαμε να το ορίσουμε σε ένα συστηματικό τρόπο έτσι ώστε άλλοι να μπορούν να το αναπαράγουν. Είδαμε πίσω στο mayday, τα πρώτα χρόνια, πραγματικά μεγάλωσε γιατί έφερνε τους ανθρώπους να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους στον ορισμό της επισφάλειας. Δεν ήταν πολιτικοί, ήταν απλοί άνθρωποι που βρέθηκαν στο δρόμο και άρχισαν να λένε “δεν είμαι εργάτης, είμαι ένας επισφαλής εργάτης”. Αυτό έκανε μια διαφορά, έκανε μια διαφορά στους ανθρώπους. Γιατί αναγνώριζαν κάτι που πριν δεν έβλεπαν. Η εργασιακή τους κατάσταση και η κατάσταση της ζωής τους δεν ήταν σαν των υπόλοιπων, είχαν συγκεκριμένα προβλήματα και έπρεπε να τα λύσουν αυτά αν θέλουν να ζήσουν καλύτερα. Αυτό ήταν μεγάλο κατόρθωμα. Και έτσι εμείς είπαμε πως είναι αυτή η διαδικασία “να συνομοτήσουμε”, όπως θέλετε πείτε το. Έτσι λοιπόν δεν ήταν ένα πράγμα από τη θεωρία στην πράξη, ήταν από την πράξη στη θεωρία, έτσι δουλέψαμε.

Απλά πέρσι πήραμε μια συνέντευξη από το Σερτζιο Μπιάνκι και πιστεύουν πως προσπάθησαν να το αναλύσουν από το 90, όλους αυτούς τους όρους, βιοπολιτική, πλήθος, και περιμέναν μετά από 5-6 χρόνια να μεγαλώσει ένα κίνημα που θα επικεντρώσει σε αυτούς τους όρους, ζωή με ευελιξία, και ορίστε, δημιουργείται τώρα, μετά το 2000. Το αναλύσανε το 90 και εμφανίζεται τώρα, μετά από δέκα χρόνια είναι στο δρόμο, ένα νέο κίνημα.

Δεν πιστεύω ότι πραγματικά δούλεψε έτσι. Σίγουρα ο Σέρτζιο είναι πολύ έξυπνος διανοούμενος. Νομίζω πως δεν σκέφτηκαν τη μορφή του κινήματος που εμφανίστηκε, νομίζω πως είχαν μερικές αναλαμπές και παρουσίασαν κάποια θέματα που ήταν σημαντικά όπως η βιοπολιτική

κτλ. Και κατάλαβαν πως η έννοια της τάξης σίγουρα άλλαξε αλλά νομίζω πως αυτό που συνέβη στους δρόμους ήταν πολύ περισσότερο από αυτό που πίστευαν. Φυσικά ύστερα οι θεωρίες τους εφάρμοσαν καλά σε κάποια από αυτά (που εμφανίστηκαν), όχι σε όλα αλλά σε κάποια από αυτά. Έτσι αυτό παρουσιάζει μια σύνδεση αλλά όχι μια άμεση σύνδεση.

Λοιπόν, μετά τη σύνδεση που είχατε με τους εργάτες και την ανατροφοδότηση που πήρατε και σας βοήθησε να χτίσετε κάποιες έννοιες και τρόπους για να παρεμβείτε, έγινε το πρώτο mayday. Ήταν οι συμμετέχοντες σε

αυτό, άνθρωποι σε τέτοιες συνθήκες;

Στο πρώτο mayday οι περισσότεροι συμμετέχοντες ήταν ακτιβιστές. Αυτό που συνέβη ήταν το να συναντήσουμε ανθρώπους από επισφαλείς συνθήκες στο δρόμο, γιατί ήταν parade, έτσι πήγαμε στο κέντρο και μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε πολυ με αυτό. Ήταν από το δεύτερο parade που ξεκινήσαμε μαζί με διαφορετικού τύπου ανθρώπους, και ειδικά από το τρίτο και μετά που είχε 20 000 ανθρώπους. Το κίνημα στο Μιλάνο (ΣτΜ- εννοεί ο “χώρος”), αν τους βάλεις όλους όλους μαζί είναι 2000 άνθρωποι. Έτσι όταν έχεις περισσότερο από αυτό, ε κάποιος άλλος έχει έρθει (γέλια)...πρέπει να καταλάβεις ποιος, αυτό είναι το θέμα, αλλά πραγματικά δούλεψε.... και φυσικά κατά τη διάρκεια των χρόνων επανορίσαμε μια επικοινωνιακή στρατηγική...αλλά σίγουρα αυτό που συνέβη μετά το πρώτο ήταν πως το κλειδί ήταν ικανό να χτίσει ένα κοινό φαντασιακό, κάτι που οι άνθρωποι μπορούν να πουν “ε αυτό ταιριάζει σε μένα, μπορώ να είμαι μέρος του, δεν είμαι εκεί, δεν είμαι μόνο εκεί, αλλά αυτό μου ταιριάζει, μιλάμε για το ίδιο πράγμα...και αν μιλάμε για το ίδιο πράγμα ίσως μπορούμε να κάνουμε πράγματα μαζί, ή απλά να μιλήσουμε για αυτό και να δούμε τι θα συμβεί”...νομίζω πως η κορύφωση αυτού ήταν το 2004, όταν ήταν 50000 άνθρωποι στο δρόμο και ήταν τότε που βγήκαμε με αυτή την ιδέα του Αγίου Πρεκάριου...η κορύφωση του φαντασιακού ήταν ο Άγιος Πρεκάριος...από τότε η συλλογικότητα μεγάλωσε, ήρθαμε εδώ, πολλά άλλαξαν αλλά αυτή η ιδέα ήταν κρίσιμη...

Κατά τη διάρκεια αυτών των δύο-τριών χρόνων, αναπτύξατε περισσότερες συνδέσεις με “εργάτες αλυσίδας” και επισφαλείς ανθρώπους; Είδατε αλλαγή στην καθημερινή ζωή αυτών των ανθρώπων, παλεύουν περισσότερο;

Ναι, φυσικά. Αυτό που συνέβη ήταν πως, μέρος των ανθρώπων που ξεκινήσαμε να παλεύουμε μαζί, άρχισαν να έρχονται στη συλλογικότητα, να μετέχουν ενεργά, κάποιιοι άλλοι έχουν επαφή μαζί μας και όταν είναι να κάνουμε κάτι συναντιόμαστε κτλ. Εκείνο τον καιρό δεν το νιώθαμε έτσι, αλλά ήταν καθαρό πως ο κρίσιμος μηχανισμός μέσα από τον οποίο μπορείς να χτίσεις ένα δυνατό δίκτυο είναι οι σχέσεις με τους πραγματικούς ανθρώπους. Ακόμα και αν δεν συμμετέχεις στην ίδια συλλογικότητα, που συζητάς συνέχεια κτλ., όταν κάνεις κάτι μαζί και πετυχαίνεις κάτι μαζί και νιώθεις ότι κάνουμε κάτι, τότε αυτός ο δεσμός μένει δυνατός. Και αν είσαι ικανός να τον διατηρήσεις δυνατό, κάνοντας πράγματα συνέχεια μαζί, κάνοντας πράγματα ο ένας για τον άλλο, παλεύοντας μαζί, τότε γίνεται δυνατότερος. Νομίζουμε πως οι ζωές των επισφαλών έγιναν πιο δυνατές από τότε που ξεκινήσαμε. Στην αρχή δεν υπήρχε κανείς, απλά οι άνθρωποι νόμιζαν “εντάξει, αλλάζουν νόμους, και χαρτιά”. Τώρα είναι θυμωμένοι. Τώρα είναι θυμωμένοι με τις συνθήκες εργασίας και ζωής τους. Είναι θυμός. Από το θυμό κάτι μπορεί να γεννηθεί. Ξέρουν πως υπάρχει μια πιθανότητα να παλέψουν. Ίσως δεν ξέρουν όλοι πως να το κάνουν και μόνο κάποιιοι περνούν στη δικιά μας συλλογικότητα ή σε κάποια άλλη συλλογικότητα.

Έχετε παραδείγματα όπου εργάτες αυτο-οργανώθηκαν μετά από όλη αυτή την καμπάνια, αυτή τη συνειδητοποίηση για την επισφάλεια;

Ναι απόλυτα. Ας πούμε αυτό με τους Imbattibili (οι Ανίκητοι), αυτή η καμπάνια που κάναμε πέρσι για το mayday 2005, το αλμπουμ των Imbattibili με τα αυτοκόλλητα. Κάθε αυτοκόλλητο αντιπροσώπευε μια ομάδα εργατών ή ένα κοινωνικό χώρο. Και αυτή η ομάδα εργατών, δεν ήταν ότι εμείς πήγαμε και τους είπαμε “πρέπει να κάνετε το αυτοκόλλητο”. Ήταν ομάδες εργατών με τους οποίους είχαν συντονιστεί για κάποιο αγώνα και τους είπαμε “ε, κάνουμε αυτό το πράγμα με τα αυτοκόλλητα και τους υπερ-ήρωες, τι λέτε να συμμετάσχετε κτλ”. Κάποιοι είπαν ok , κάποιοι είπαν “δεν έχουμε χρόνο για αυτό τώρα”. Στο τέλος ήταν 19 ομάδες, όχι όλες ομάδες εργατών, κάποιες ήταν κοινωνικοί χώροι της μητροπολιτικής περιοχής του Μιλάνου. Αυτοί οι άνθρωποι ήταν αυτο-οργανωμένοι. Και αυτό που μάθαμε από τους εργάτες είναι πως ο τρόπος οργανώσής τους είναι πολύ πιο πρακτικός από τον δικό μας. Αυτό ήταν πολύ καλό για μας. Κάποιοι από έμάς π.χ. εγώ, είχαμε μια ιδεολογική ακαμψία για κάποια πράγματα, όπως “σωματείο ίσον κακό, αυτό είναι, δεν θέλω να μιλώ για αυτό”.

Όταν ξεκινήσαμε να δουλεύουμε με ομάδες εργατών ήταν τελείως αυτο-οργανωμένοι. Αλλά χρειαζόταν να μιλήσουν με το διευθυντή του μέρους τους και ο μόνος τρόπος για να το κάνουν ήταν να υπάρχει ο επίσημος αντιπρόσωπος ή κάτι σαν επίσημος αντιπρόσωπος, όμως αυτοί δεν νοιάζονταν, απλά έπαιρναν την αρμοδιότητα, πήγαιναν στο διευθυντή και κάναν χάος. Έτσι μάθαμε πως μπορείς να κάνεις υπέροχα πράγματα όταν ξέρεις τι θέλεις. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις πολλά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένου και τα σωματεία με κάποιο τρόπο. Φυσικά, όλα εξαρτώνται από το ποιά είναι η κατάσταση, δεν ισχύει γενικά. Αλλά ήταν ενδιαφέρον γιατί δεν είμασταν μόνο εμείς που στηρίζαμε και ρίχναμε ιδέες για το πως θα χτίσουμε τον αγώνα αλλά επίσης να έχουμε φιντμπακ από το πως μια αυτο-οργανωμένη ομάδα μη-πολιτικοποιημένων ανθρώπων δουλεύει. Για μένα, αυτό μου έδωσε ενόραση σε πράγματα που δεν ήξερα.

Για να συνεχίσουμε την ιστορία του mayday...

...η ιστορία του mayday...τα πρώτα χρόνια μεγάλωνε και μεγάλωνε και περισσότεροι άνθρωποι έρχονταν...μέχρι το δεύτερο ήταν υπόθεση του Μιλάνου...από το τρίτο και μετά γίνεται εθνικό...

Πώς συνέβη αυτό, πώς γίνεται και διαδίδεται έξω από το Μιλάνο;

Πρώτον, πολλές ενεργές πολιτικές ομάδες, όταν δουν ότι κάτι πραγματικά δουλεύει και μπορεί να τους δώσει κάποια πολιτική περηφάνεια, τότε θέλουν να γίνουν μέρος του. Δεύτερον, είναι καλό το να έχεις κάτι εθνικό και όχι μόνο τοπικό, σημαίνει πως αυτό που συζητάς δεν είναι ένα συγκεκριμένο φαινόμενο. Έτσι αυτό που κάναμε ήταν να διοργανώσουμε μια συνελευση και να ιδρύσουμε ένα δια-περιφερειακό δίκτυο σε όλη την Ιταλία, για να συζητήσουμε την επισφάλεια και για τους γνωστικούς εργάτες (cognitariat)[v]. Γιατί θεωρούσαμε εκείνο τον καιρό πως αυτή η άλλη κατηγορία εργατών ήταν οπωσδήποτε σημαντική στην αναδιάρθρωση της αγοράς εργασίας. Έτσι οι αγώνες και η ικανότητα να δικτυώσεις τους αγώνες σε αυτές τις δύο κατηγορίες εργατών ήταν κάτι σημαντικό στρατηγικά. Έτσι προπαγανδίσσαμε αυτά τα πράγματα

και ήρθαν πολλοί, φτιάξαμε την e-mail λίστα και πολύ σύντομα ήταν ο μοναδικός εθνικός κόμβος για πολλές ομάδες και συλλογικότητες. Ήταν ένα από τα κύρια ζητήματα για το οποίο το ιταλικό κίνημα μιλούσε, επισφάλεια, όλοι συζητούσαν για αυτό και ήταν ένα συλλογικό βήμα μπροστά. Τον πρώτο χρόνο έμπαινε η επισφάλεια γενικά, τον δεύτερο η κοινωνική επισφάλεια κ.ο.κ. Είναι αλήθεια πως δεν είσαι επισφαλής μόνο λόγω της δουλειάς αλλά δυστυχώς η δουλειά είναι ακόμα ένα μεγάλο μέρος του χρόνου ζωής μας και σίγουρα ευθύνεται για το πόσο μη-χαρούμενη είναι η μέρα μας. Για αυτό πρέπει να φροντίσουμε το ζήτημα των επισφαλών εργατών, όσον αφορά την εργασία, να το πάρουμε σοβαρά όσο παίρνουμε και άλλα ζητήματα ολόγυρα. Έτσι μιλάμε για επισφάλεια της ζωής αλλά θέλουμε να κρατήσουμε το mayday parade πολύ δεμένο με το ζήτημα των επισφαλών εργατών. Φυσικά οποιοσδήποτε μπορεί να βάλει ό,τι θέλει όσον αφορά τα ζητήματα. Το mayday είναι ένα μεγάλο παράθυρο, οποιοσδήποτε μπορεί να το χρησιμοποιήσει, είναι οκ. Αλλά θέλουμε να το δηλώσουμε πολύ καθαρά ότι είναι η μέρα των αυτο-οργανωμένων επισφαλών εργατών.

Για να ξαναγυρίσω στο ζήτημα, το 2003 ήταν εθνικό, ήταν μεγάλο, 40 000 άνθρωποι, και όλοι θέλαν να είναι μέρος του...δεν ξέρω πως να το εξηγήσω αλλά ήταν ένα πολιτικό γεγονός που δεν μπορούσες να χάσεις. Κάποιοι ήρθαν για τη μόδα του, κάποιοι ήρθαν γιατί στις δικές μας πρωτοβουλίες, και στη δουλειά που κάναμε με τους κοντινούς μας, ανακάλυψαν ότι (η επισφάλεια) ήταν ένα σημαντικό ζήτημα για να το λάβεις υπόψιν.

Μετά έχουμε το 2004, με τον Άγιο Πρεκάριο, και νομίζω πως ήταν τότε που υπήρξε μια μεγάλη εξαπλώσή του γιατί κινηθήκαμε από 20-30 χιλιάδες σε 50-80 χιλιάδες, εξαρτάται από τον υπολογισμό... και μίλησε στους ανθρώπους...την ώρα του πρωινού (της Πρωτομαγιάς) κάναμε αυτές τις σειρές δράσεων και είπαμε “όλοι έρχονται στο Μιλάνο, έρχονται το πρωί και απλά κλείνουμε τα πάντα”. Γιατί ένα άλλο άσχημο με το Μιλάνο είναι ότι οι άνθρωποι δουλεύουν την Πρωτομαγιά. Έτσι αποφασίσαμε συλλογικά σαν ιταλικό δίκτυο mayday να κάνουμε αυτές τις δράσεις και βασικά αυτό που έγινε ήταν όλα τα μαγαζιά του Μιλάνου να είναι κλειστά γιατί δεν ήθελαν να κλείσουν από εμάς, δεν υπήρχε σουπερ-μάρκετ ανοιχτό. Ήταν πραγματικά αστείο γιατί 20 διαφορετικές ομάδες κινήθηκαν από 20 διαφορετικά μέρη της πόλης και πήγαν να κάνουν μπλόκα, πικετοφορίες κτλ. Πήγαμε στο Ζάρα π.χ, την πολυεθνική με ρούχα από την Ισπανία, που είναι κάτω στο κέντρο, γιατί κάποιοι εργάτες από εκεί μας τηλεφώνησαν την προηγούμενη μέρα και μας είπαν “ελάτε, δεν θέλουμε να δουλέψουμε την πρωτομαγιά, σας παρακαλούμε, ελάτε!”. Έτσι πήγαμε με τη samba band (ΣτΜ- ομάδα με ταμπούρλα και άλλα μουσικά όργανα που συμμετέχει σε δράσεις. Οι samba bands είναι πολύ διαδεδομένες στη Δυτική Ευρώπη) και κλείσαμε το μαγαζί και έχασαν περίπου 20.000 ευρώ σε τζίρο, ήταν πολύ θυμωμένοι αλλά και εμείς είμασταν πολύ θυμωμένοι. Θυμάμαι μια εργάτρια να γυρίζει στο αφεντικό της πλάτη και να τον κοροϊδεύει. Είναι αληθινό, το βλέπεις, δεν είναι να μιλάς για μια σχέση μπλα μπλα μπλα και να μην υπάρχει τίποτα. Είναι πραγματικά εκεί.

Τον ίδιο καιρό αρχίσαμε να αναπτύσσουμε αυτό το θέμα με τον Άγιο Πρεκάριο. Στην αρχή ξεκίνησε σαν αστείο, θέλαμε μια δυνατή φιγούρα να χρησιμοποιήσουμε ως διαφήμιση κτλ. Είπαμε «ο Άγιος είναι καλός, πιάνει στην Ιταλία, οι μόνοι που δεν έχουν Άγιο είναι οι

επισφαλείς...είναι τόσο επισφαλείς και δεν ούτε έναν Άγιο ρε γαμώτο...» έτσι φτιάξαμε τον Άγιο Πρεκάριο. Ένας φίλος μας άρχισε να φτιάχνει αυτή την ιστορία, εμπνεόμενος από τη δική του εργασιακή συνθήκη...η ιστορία του ονομάζεται «η αποκάλυψη του Αγίου Πρεκαρίου»...ο άγιος εμφανίζεται την ώρα που ο φίλος μας κοιμάται και ξυπνά ξαφνικά και λέει “γαμώτο πρέπει να πάω στη δουλειά και μετά να κάνω αυτό και αυτο”, και του εμφανίζεται ο Άγιος Πρεκάριος και του λέει “άκου, υπάρχουν άνθρωποι εκεί έξω ακριβώς σαν εσένα, πήγαινε μαζί τους και κάντε φασαρία” κάτι τέτοιο τελοσπάντων, δεν είναι τα ακριβή λόγια.....ξεκίνησε σαν αστείο αλλά όταν πήγαμε να κάνουμε δράση ζητήσαμε από κάποιους εργάτες στο θέατρο, με τους οποίους δουλεύαμε μαζί, να κάνουν ένα άγαλμα, που να μοιάζει με τον Άγιο Πρεκάριο, και κάναμε αυτά τα μικρά εικονίδια με τον άγιο να προσεύχεται. Τότε αρχίσαμε να τα μοιράζουμε και οι άνθρωποι ξετρελάθηκαν, άνθρωποι που δεν είχαμε ποτέ ξαναδεί εδώ έρχονταν και έλεγαν “σας παρακαλώ μπορώ να έχω μερικά ακόμα”, “ τι; ” λέγαμε εμείς, “αυτό το πράγμα, τα εικονίδια”. Τους δίναμε και μετά πηγαίναμε σε μέρη που δεν είχαμε ξαναπάει και έβρισκες την κοπέλα στο ταμείο με το εικονίδιο στην ταμειακή. Ήταν τρέλα, τόσο δυνατή φαντασίωση. Και ήταν πολύ χρήσιμο για την ίδια περίοδο τα επίσημα συνδικάτα άρχισαν να σκέφτονται ότι ίσως έκαναν λάθος στο να μην δώσουν προσοχή σε αυτό που συμβαίνει. Έτσι υπήρξε μια μεγάλη επιχείρηση από το κομμουνιστικό κόμμα και τα επίσημα συνδικάτα να καπελώσουν την πρωτομαγιά, η παρουσία τους να εμποδίζει το αυτο-οργανωμένο σκέλος του. Ήταν πολύ κουραστική διαδικασία γιατί οι συνελεύσεις ήταν εθνικές και μερικές ομάδες έπαιζαν το παιχνίδι αυτών των οργανώσεων και εμείς εκεί προσπαθούσαμε να μεσολαβήσουμε μεταξύ διαφορετικών μερών, των ντισομπιντιεντι, του κομμουνιστικού κόμματος, των άλλων ομάδων κτλ. και να κρατήσουμε σταθερή θέση στο γεγονός πως η πρωτομαγιά είναι των αυτο-οργανωμένων εργατών. Εμείς βάζουμε τα βαν, τη μουσική κτλ, αλλά είναι απλά ευκαιρία, το κάνουμε γιατί έχουμε την ικανότητα να οργανώσουμε ένα βαν, αλλά οι πρωταγωνιστές δεν είμαστε εμείς, δεν είναι η μουσική ή το βαν, είναι οι άνθρωποι.

Είναι πραγματικά ενδιαφέρον το πως μπορείτε να τα βγάλετε πέρα με όλη αυτή την κατάσταση π.χ. άνθρωποι από την Αριστερά με πιο παραδοσιακό παρελθόν να προσπαθούν να καπελώσουν και να ηγεμονεύσουν διαδικασίες κτλ.

Ναι αλλά δεν είναι εύκολο να το κάνουν. Γιατί όταν έχεις ιδέες και είναι καλές...τότε είναι πολύ δύσκολο να ηγεμονεύσεις μια ιδέα που δεν είχες. Άμα αντιγράψεις την ιδέα είναι δύσκολο να την κυριαρχείς. Και από την στιγμή που είμασταν εμείς που προτείναμε ιδέες, τότε είχαμε δικαίωμα να κρατάμε ένα όριο. Ένα όριο σε τι συνέβαινε. Λέγαμε, “οποιοσδήποτε είναι ελεύθερος να συμμετάσχει, αν το κομμουνιστικό κόμμα θέλει να έρθει, και αν τα συνδικάτα θέλουν, κανένα πρόβλημα, αλλά φυσικά μένετε πίσω, αφού ήρθατε τελευταίοι, τώρα τι θέλετε;

Και κυριότερα μένετε ήσυχοι”. Είπαν “ναι, ναι”, για αυτούς ήταν απλά σημαντικό να είναι εκεί. Η απόφαση ήταν πως “σας επιτρέπουμε να είστε εκεί αλλά κάθεστε ησυχά, δεν σπάτε τους κανόνες”.

Το θέμα δεν είναι μόνο αυτό π.χ. ήμασταν στο σταθμό του μετρό και είδαμε τις προεκλογικές αφίσες της κεντροαριστεράς για την επισφάλεια[νι].

Αυτό είναι εξοργιστικό! Γιατί ήταν αυτοί που έκαναν τους νόμους για την επισφάλεια. Οι νόμοι για την επισφάλεια που έχουμε τώρα έγιναν από την αριστερά, όχι από τη δεξιά. Η δεξιά έκανε ένα νόμο το 92, ήταν ο πρώτος που καθόριζε τους επισφαλείς εργάτες. Ο πρόσφατος νόμος που ορίζει τις μορφές της επισφαλούς εργασίας. τις μορφές των συμβολαίων, ήρθε από την Αριστερά. Αυτοί το έκαναν.

Πώς νομίζετε ότι θα το αντιμετωπίσετε αυτό;

Αυτό είναι μια άλλη ιστορία, μέχρι τώρα ήταν εύκολο. Κατά κάποιο τρόπο αυτό είναι μια νίκη, αναγκάστηκαν να μιλήσουν για αυτό επειδή κάναμε φασαρία. Αλλιώς ούτε που θα σκέφτονταν να πουν κάτι.

Υπάρχουν κάποιοι άλλοι όροι, όπως “ευελιξία με προστασία” (flexicurity). Πότε εμφανίστηκε αυτός ο όρος;

Αυτό είναι πιο πολύπλοκο. Αυτό εμφανίστηκε όταν άρχισε το mayday να γίνεται εθνικό. Προσπαθούσαμε να σκεφτούμε κάτι, που δεν θα λείπει μόνο όσα είμαστε εναντίον κτλ. Ήρθε μια εποχή που σκεφτόμασταν να ορίσουμε μια πλατφόρμα, πως δουλεύουμε με νομικά δικαιώματα την επισφάλεια. Δεν είναι ο σκοπός μας να φτιάξουμε νόμους αλλά πρέπει να βάλουμε ένα στοπ σε αυτό που γίνεται. Πρέπει να προωθήσουμε κάποια αιτήματα τα οποία θα είναι ικανά, στα πλαίσια του δημοκρατικού καθεστώτος, να σταματήσουν πραγματικά κάποια από τα προβλήματα. Αν με ρωτήσετε ποιο είναι το ονειρό μου θα σας πω η αυτο-οργάνωση του κόσμου κτλ. Αλλά δυστυχώς ζούμε σε αυτό τον κόσμο, τον οποίο προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε και με ένα προτασιακό μέρος στις συζητήσεις μας. Ποτέ δεν δομήθηκε πλήρως το “ευελιξία με προστασία”, απλά ξεκινήσαμε να το κυκλοφορούμε ως συζήτηση αλλά δεν διερευνήθηκε πολύ. Και σε κάποια στιγμή βρήκαμε στο επίσημο πρόγραμμα πολιτικής της ΕΕ πως αυτός ο όρος χρησιμοποιούταν σαν λέξη που μετατρέπει την επισφάλεια σε κάτι ωραίο, και δεν είμασταν πολύ χαρούμενοι για αυτό. Είναι κάτι που μπορεί να συμβεί.

Για να ξαναπάω πίσω, στην ιστορία του mayday αυτό που ήταν κύριος σκοπός, τουλάχιστον για τους Chainworkers, ήταν να σπρώξουμε περισσότερους ανθρώπους να αυτο-οργανωθούν, να αγωνιστούν και να καλυτερέψουν τη ζωή τους. Αυτό είναι, ό,τι και αν σημαίνει, είναι πολύ πολύ μη-ιδεολογικό. Αν καλυτερέψεις τη ζωή σου, είναι οκ, έκανες έναν αγώνα και τον κέρδισες. Το ξέρουμε, δεν είναι μια επανάσταση, δεν είναι ο επόμενος κόσμος, αλλά παρολαυτά η ζωή σου γίνεται καλύτερη. Το θέμα είναι αν θα καταφέρουμε να πείσουμε πολλούς ανθρώπους πως το πρόβλημα δεν είναι να φτιάξουμε μια στρατιωτική οργάνωση, που θα είναι ικανή να ρίξει κάτω το κράτος. Το πρόβλημα είναι να έχεις ανθρώπους που μιλούν ο ένας στον άλλο, έχουν σχέση ο ένας με τον άλλο, που “συνομωτούν”. Τότε πραγματικά μπορούν να πετύχουν πολλά πράγματα. Είτε άμεσα, με το να αγωνιστούν και κερδίσουν κάτι, είτε έμμεσα γιατί μοιράζονται πληροφορίες και αυτή η “επισφαλής νοημοσύνη” πραγματικά κάνει ζημιές, είναι

πραγματικά δυνατή. Η Σέρπικα Νάρο (ΣτΜ: Serpica Naro- εξηγείτε παρακάτω τι είναι) έγινε ουσιαστικά με αυτό. Είχαμε ανθρώπους που δούλευαν σε περιοδικά μόδας, είχαμε δυο άτομα από τους Chainworkers που ήταν κούριερ στη μόδα, είχαμε ανθρώπους που κατασκευάζουν σκηνές για τις επιδείξεις μόδας, είχαμε ανθρώπους που έκαναν τα μανεκέν, και ξέραμε πως όλο αυτό δούλευε. Έτσι ξέραμε πως να το εξαπατήσουμε και πως να αυτο-οργανώσουμε ένα πράγμα που ήταν ομορφότερο, καλύτερο, πιο αστείο. Και το κάναμε και ήταν εκπληκτικό, βγήκε πολύ καλά. Δουλέψαμε σαν τρελοί για ένα μήνα, διαδώσαμε στην αστυνομία πως θα σπάσουμε το μέρος που θα έκανε επίδειξη η Σέρπικα Νάρο και από την άλλη μιλάγαμε με την οργάνωση της εβδομάδας μόδας και λέγαμε “ναι, ναι, είμαστε το γραφείο τύπου της Σέρπικα Νάρο, α ναι, θέλουν να σπάσουν το μέρος, ω, μην τους κάνετε κάτι, δεν χρειάζεται, είναι καλά παιδιά” και το πιστέψαν όλο! Πήγαμε στη σκηνή και η αστυνομία ήταν εκεί έτοιμη να διαπραγματευτεί και τους είπαμε “τι σκατά κάνετε, έχουμε άδεια για να το κάνουμε αυτό” και οι μπάτσοι τα’ χάσαν “άδεια; Είναι αυτά τα μοντέλα της Σέρπικα Νάρο”, “ναι, φυσικά, είμαστε εμείς” (γέλια)... “μην το παίζετε χαζοί μαζί μου γιατί θα σας γαμήσω και θα σας βάλω όλους μέσα” – “τι λες τώρα, είναι αλήθεια, κοίτα την επίσημη άδεια από το δημοτικό διοικητικό γραφείο” και ο μπάτσος να λέει “ω σκατά, σκατά”! Ήταν σοκαρισμένοι.

Να μιλήσω λίγο για την “επισφαλή ευφυΐα”, τη “συνομοσία”... (στη Σερπικα Νάρο) ήταν 200 επισφαλείς εργάτες από διαφορετικά πεδία που έχτισαν το πρότζεκτ της Σερπικα Νάρο. Δεν ήταν ούτε πολιτικοί, ούτε μεγάλες οργανώσεις, ούτε χρήματα, δεν υπήρχε τίποτα. Ήταν απλά άνθρωποι που το έκαναν και πίστεψαν πως είναι κάτι κουλ, κάτι που τους έκανε να νιώσουν πως τελικά κάνουν κάτι στη μόδα για τον εαυτό τους και όχι για τα κωλοαφεντικά. Και είναι αυτό που το έκανε να δουλέψει. Έτσι λοιπόν, εαν αυτός ο τρόπος να κτίσεις πολιτικούς αγώνες μπορεί να μεταδοθεί, τότε σημαίνει πως έχουμε ένα διαφορετικό εργαλείο. Ένα εργαλείο που δεν είναι πια οργάνωση, ιεραρχία κ.α. Που είναι σχέση, συνομοσία και η ικανότητα να εμπλέκεις μη πολιτικοποιημένους ανθρώπους σε αυτά που κάνεις. Γιατί όσο είμαστε μόνο ακτιβιστές, μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε, την πιο hardcore δράση κτλ αλλά θα είμαστε εμείς. Και κανείς δεν θα κερδίσει από αυτό παρά μόνο το θέαμα και η περηφάνεια μας. Αλλά οι άνθρωποι, που εντάξει, ίσως μερικές φορές μπορεί και να επωφεληθούν από αυτό που γίνεται, γενικά δεν θα νιώθουν μέρος της δράσης, δεν θα νιώθουν πως ενεργοποίησαν τον εαυτό τους, πως συμμετείχαν σε κάτι που αλλάζει τη ζωή τους. Για μας αυτό είναι που κάνει τον Άγιο Πρεκάριο, τη Σέρπικα Νάρο, τους Imbattibili, να αξίζουν. Βασικά το όνομα που δίνουμε για όλες αυτές τις διαδικασίες είναι κοινωνικά μήντια. Αντι να πάμε στα καθεστωτικά μήντια ή να προσπαθούμε να παίζουμε τα αυτόνομα μηντια, πιστεύουμε πως αυτά τα εργαλεία είναι κοινωνικά μήντια. Ο Άγιος Πρεκάριος είναι ένα κοινωνικό μέσο γιατί ένωνε ανθρώπους που δεν γνώριζαν ο ένας τον άλλο. Δημιούργησε μια κοινωνική αντίληψη για κάτι εκεί όπου δεν υπήρχε τίποτα. Το ίδιο και η Σέρπικα Νάρο, το ίδιο και οι Imbattibili. Τώρα που ξανακοιτάμε πίσω, όλα αυτά δουλεύουν με τον ίδιο τρόπο. Ο μηχανισμός της συμμετοχής, της εμπλοκής, της ενεργοποίησης και του αγώνα είναι ο ίδιος. Και τα λέμε κοινωνικά μήντια.

Και τι σημαίνει Σερπικα Νάρο;

PRIMO APPUNTAMENTO PER IMPARARE A CUCIRE LA SHOPPER A KM0!

Se non hai ancora il kit di autoproduzione

lo trovi al Rebel8 (Caacaleavia Bussa, Milano MM2 staz. FS Garibaldi)

l'8,9 e 10 maggio dalle 14 a mezzanotte

IL 9 MAGGIO

a partire dalle 16 partecipa al al Rebel8 al laboratorio Serpica Naro per imparare ad autoprodurre la tua borsa a chilometri zero!

produce

recycle

share!

Facilissimo!
LA TUA SHOPPER
IN 9 MOSSE!

really easy!
YOUR SHOPPER
IN 9 STEPS!

shopper km0 pattern

everyone is Serpica Naro

Η Σέρπικα Νάρο είναι μια πλαστή σχεδιάστρια. Είναι αναγραμματισμός του Σαν Πρεκάριο. Και ψάξαμε να βρούμε ένα όνομα που να ακούγεται σαν σχεδιάστρια μόδας. Έτσι φτιάξαμε το βιβλίο. Φτιάξαμε ψεύτικα ρούχα, ψεύτικες διαφημίσεις, ψεύτικα άρθρα σε εφημερίδες και τα στείλαμε στον οργανισμό της εβδομάδας μόδας λέγοντας πως “είναι μια νέα, αναδυόμενη, γιαπωνέζα, κοιλ σχεδιάστρια που έρχεται για πρώτη φορά στο Μιλάνο και πρέπει να κάνετε κάτι, δεν μπορείτε να την αρνηθείτε ακόμα και αν είναι αργά”. Είπαν “έπρεπε να κάνετε την αίτηση χτες”, όμως τους παρακαλέσαμε και μιας και δείξαμε τόσο ενδιαφέρον για την εβδομάδα μόδας μας το επέτρεψαν, ήταν η τελευταία συμμετοχή. Ήταν η απόλυτη αντιστροφή. Κάναμε και πλαστό web magazine με συνέντευξη της Σέρπικα Νάρο. Το άλλο μέρος της επιχείρησης ήταν να κάνουμε τους ανθρώπους να πιστέψουν πως θα κάνουμε μια δράση ενάντια στη Σέρπικα Νάρο γιατί παρουσιάσαμε τη Σέρπικα Νάρο ως δήθεν ριζοσπάστρια που ήθελε να κάνει επίδειξη σε κοινωνικά κέντρα, σε εναλλακτικούς χώρους κτλ. Διαδώσαμε πως αυτό είναι πόλεμος, πως θα κάνουμε φασαρία και θα καταστρέψουμε την επίδειξη. Ήρθαν όλοι, δημοσιογράφοι ήρθαν, άνθρωποι της μόδας ήρθαν, και ανακάλυψαν πως ήταν μια επίδειξη αυτοσχέδιων, χειροποίητων ρούχων της επισφάλειας. Ένα από τα ρούχα π.χ. ήταν 60 μπλουζάκια που μπορείς να βγάλεις ένα-ένα για κάθε μέρα που περιμένεις να πληρωθείς ή ένα ρούχα για τα τηλεφωνικά κέντρα κτλ. Όλα έγιναν από αυτο-παραγωγή, από ανθρώπους που εμπλέξαμε στη διαδικασία. Συνομοσία, αυτό είναι.

[i] Αναφέρεται στο Il postello, ένα αυτό-διαχειριζόμενο hostel που στεγάζεται μέσα στον ευρύτερο χώρο του κοινωνικού κέντρου.

[ii] Στο παρόν κείμενο, οι chainworkers μεταφράζονται ως «εργάτες-αλυσίδα» έτσι ώστε να μην μπερδεύονται με τη συλλογικότητα Chainworkers. Δεν εννοούνται οι παραδοσιακοί «εργάτες-αλυσίδα» του δευτερογενή τομέα, αυτοί που δουλεύουν στα εργοστάσια, αλλά οι «απόγονοι τους» θα λέγαμε, οι εργάτες του τριτογενή τομέα που δουλεύουν σε μεγάλους χώρους. Ο όρος «αλυσίδα» έχει διττή έννοια-αναφέρεται και στον τρόπο παραγωγής αλλά και στον τόπο.

Όσον αφορά τον τρόπο, ο όρος αναφέρεται σε εργάτες του τριτογενή που δουλεύουν ελάχιστα πιο ευέλικτα από το ταιηλορικό μοτίβο. Η δουλειά τους βρίσκεται σε συνεχή επίβλεψη και πρέπει να ακολουθούν «παραγωγικές νόρμες», από το τι φτιάχνουν (π.χ. ένα κλαμπ σάντουιτς σε συγκεκριμένο χρόνο) μέχρι το πώς φέρονται (πάντα χαμόγελο όταν μπαίνει ο πελάτης) κτλ. Η εργασία τους περιλαμβάνει και κάποιες τεχνικές και πληροφοριακές δεξιότητες αλλά και συναισθηματικές, κοινωνικές δεξιότητες. Η εργασία τους θυμίζει ακόμα περισσότερο τον εργάτη-αλυσίδα του εργοστασίου αν σκεφτούμε ότι έχουν φυσική εγγύτητα με άλλους εργάτες, είναι κρίκοι μιας αλυσίδας παραγωγής σε ένα συγκεκριμένο μέρος. Πολλοί από τους συναδέλφους τους, ακόμα και αν κάνουν σχεδόν το ίδιο πράγμα, έχουν διαφορετικό εργασιακό καθεστώς, έτσι ώστε να υπάρχουν διαιρέσεις μεταξύ τους. Η εργασία τους είναι γενικά υποτιμημένη, θεωρούνται εύκολα αναλώσιμοι και ανταλλάξιμοι από τις εταιρείες. Συχνά τα ωράρια και οι βάρδιες τους έχουν ευελιξία, αλλά αλλάζουν και απροειδοποίητα. Η θέση τους είναι κρίσιμη για τη ροή, διανομή, κατανάλωση των προϊόντων και υπηρεσιών.

Όσον αφορά τον τόπο, ο όρος αναφέρεται περισσότερο στους εργάτες των μεγάλων αλυσίδων καταστημάτων, αποθηκών, εταιρειών κτλ. Εκεί που επικρατεί περισσότερο, σε σχέση με το μικρομάγαζο, ο βιομηχανικός τρόπος παραγωγής (αλυσίδα). Θα πρέπει εδώ να πούμε πως στη Δυτική Ευρώπη οι μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων και εταιρειών έχουν εξαπλωθεί σε κάθε τομέα πολύ περισσότερο απ'ότι στην Ελλάδα, τα μικρομάγαζα είναι δηλαδή λιγότερα. Εν κατακλείδι, ο όρος chainworkers είναι κάπως γενικός αλλά αναφέρεται περισσότερο σε αυτούς που δουλεύουν σε αλυσίδα (τρόπος παραγωγής), σε μια αλυσίδα (τόπος παραγωγής). Σκεφτείτε τους εργάτες των μεγάλων πολυκαταστημάτων, σούπερ-μάρκετ, αποθηκών, τηλεφωνικών κέντρων κτλ. Κύρια Πηγή: Precarious Lexicon (Alex Foti), από το περιοδικό Greenpepper, τεύχος Precarity, 2005.

[iii] IWW είναι οι Industrial Workers of the World (βιομηχανικοί εργάτες του κόσμου, γνωστοί και ως Wobblies), ένα ριζοσπαστικό συνδικάτο βάσης που ιδρύθηκε στις ΗΠΑ το 1905. Εξακολουθεί και σήμερα να υπάρχει αλλά τα «χρυσά» του χρόνια ήταν στις πρώτες δεκαετίες του προηγούμενου αιώνα.

[iv] Σύμφωνα με την Istat (Ιταλική Στατιστική Υπηρεσία – στοιχεία 2005) υπάρχουν στην Ιταλία 37 διαφορετικού τύπου επισφαλή συμβόλαια, άτυπα ονομάζονται εν συγκρίσει με την τυπική «μόνιμη και σταθερή» εργασία. Ακόμα, από το 1996 έως το 2004, την εποχή δηλαδή που δημιουργήθηκαν οι Chainworkers, ο αριθμός αυτών των συμβολαίων υπερδιπλασιάστηκε και οι επισφαλείς εργάτες, από 1.580.000 έγιναν 3.450.000, το 38% του εργατικού δυναμικού (ο Blicero μάλλον υπερβάλλει λιγάκι για το «σχεδόν 50%»). Τα άτυπα συμβόλαια όμως υπερβαίνουν το 60% για τους νέους εργαζόμενους. Πήγη: Κείμενο που δόθηκε δικτυακά στο δίκτυο της Ευρωπρωτομαγιάς από τον καθηγητή Andrea Fumagalli.

[v] Όρος, που όπως ο brainworker, αναφέρεται περισσότερο σε αυτούς τους εργάτες που κάνουν γνωστικές εργασίες, που δίνουν αυτό που παράγουν στον εργοδότη τους είτε για ένα αντίτιμο είτε για ένα σταθερό μισθό. Έχουν διαφορετική σχέση με το προϊόν της δουλειάς τους αφού είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της φαντασίας, γνώσης, γλώσσας, συναισθημάτων τους. Συχνά δουλεύουν πιο αυτόνομα και ευέλικτα από τους chainworkers και η δουλειά τους δεν θεωρείται υποτιμημένη. Η αξία της δουλειάς τους πολλαπλασιάζεται λόγω επισήμων και ανεπισήμων πληροφοριακών, πολιτισμικών, οικονομικών δικτύων που συνήθως ελέγχονται από τους εργοδότες. Σκεφτείτε τους εργάτες στην έρευνα, στις διαφημιστικές εταιρείες, στην εκπαίδευση, στα μήντια. Πολλοί από αυτούς τους εργάτες, για μια ποικιλία λόγων όπως η σχέση με το προϊόν ή η κάπως καλύτερη αμοιβή τους ή πολιτισμικοί λόγοι («δεν είναι cool να είσαι εργάτης») κ.α. , έχουν ισχυρή εργατική ταυτότητα, δυσκολεύονται να δουν τον εαυτό τους ως εργάτες ακόμα και αν ο χρόνος εργασίας αποικιοποιεί πολύ περισσότερο τον «ελεύθερο» τους χρόνο ή ακόμα και αν βρίσκονται σε εργασιακά περιβάλλοντα που το ταιηλορικό μοτίβο οργάνωσης της εργασίας είναι ξεκάθαρο. Κύρια Πηγή: Precarious Lexicon (Alex Foti), από το περιοδικό Greenpepper, τεύχος Precarity, 2005.

[vi] Οι αφίσες έλεγαν «σήμερα επισφαλεία, αύριο δουλειά», μια προσπάθεια της κεντροαριστεράς να αφομοιώσει το ζήτημα της επισφαλείας.

Επαναδιεκδικήστε τους Δρόμους – Reclaim the Streets!

Critical Mass
Ποδηλατοπορεία
Σάββατο, 9 Μαΐου, 2009
6:00 μ.μ
Συνάντηση στην Π. Ελευθερίας

Saturday, 9 May, 2009
6:00 p.m
Meeting point: Eleftherias Sq.

Ενάντια στην Κρατική Καταστολή,
Για ένα Κόσμο Ελεύθερο!

FAQ: Ποια η γνώμη σου για τους αυτόχειρες βομβιστές;

Moshe Machover

Ο αντισιωνιστής και σοσιαλιστής Moshe Machover καταρρίπτει τον ισχυρισμό ότι οι αυτόχειρες βομβιστές είναι απλώς ανισόρροπα άτομα, ανεξάρτητα από τη συντριπτική βαρβαρότητα των ιμπεριαλιστών στη Μέση Ανατολή.

από Περιοδικό ΑΝΑΤΡΟΠΗ, τεύχος 2

FAQ: Ποια η γνώμη σου για τους αυτόχειρες βομβιστές;

Το κοινό κίνητρο πίσω από τη διατύπωση αυτού του συχνού ερωτήματος (Frequently Asked Question – FAQ) δεν είναι και τόσο αθώο. Για την ακρίβεια το ίδιο το ερώτημα είναι μάλλον περίεργο: Γιατί κάποιος να ρωτά για τους αυτόχειρες βομβιστές ιδικά και όχι απλά για τους βομβιστές; Ενδιαφέρεται ο ερωτών να ακούσει την άποψη μας για τους αυτόχειρες βομβιστές σαν κάτι το ξεχωριστό από τους μη-αυτόχειρες βομβιστές; Σίγουρα, το κατά πόσο ο δράστης μιας βομβιστικής επίθεσης αυτοκτονεί κατά τη διάπραξη της – από ηθικής άποψης – δεν είναι το πρωταρχικό: Αυτό που μετρά περισσότερο είναι η βομβιστική επίθεση. Όμως γιατί να περιορίσουμε το ερώτημα στις βομβιστικές επιθέσεις; Θα μπορούσε η κρίση μας να ήταν διαφορετική στην περίπτωση της αδιάκριτης χρήσης ενός αυτόματου όπλου ενάντια σε ένα πλήθος, απ' ότι στην περίπτωση πυροδότησης μιας βόμβας μέσα στο ίδιο πλήθος;

Θα ξεκινήσω επομένως εξετάζοντας το κύριο ζήτημα που εγείρει το ερώτημα: Αυτό του αδιάκριτου φόνου. Όμως το δευτερεύον ζήτημα της αυτοχειρίας κατά την εκτέλεση της πράξης έχει κάποια ορισμένη σημασία, και δεν σκοπεύω να το αποφύγω. Με αυτό θα καταπιαστώ μετά.

Φονικό χωρίς διάκριση

Ο αδιάκριτος φόνος ανθρώπων που είναι άμαχοι και που ενδέχεται κάλλιστα να είναι αθώοι είναι μια αποτρόπαια ωμότητα και πρέπει να καταδικάζεται ανεπιφύλακτα. Όταν η πρόθεση είναι ο φόνος πολλών αθώων αμάχων, η πράξη γίνεται ακόμα πιο ειδικής. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τον σκοπό στο όνομα του οποίου έχει διαπραχθεί αυτή η πράξη. Δεν μπορεί με κανένα τρόπο να δικαιολογηθεί ή, πολύ περισσότερο, να συγχωρεθεί μια ωμότητα, ακόμα και αν έχει διαπραχθεί στη διάρκεια ενός δίκαιου πολέμου ή ενός αγώνα για απελευθέρωση από την καταπίεση.

Ωστόσο, οι στόχοι και οι περιστάσεις παίζουν διαφορά – όχι στο αξιοκατάκριτο της πράξης καθεαυτής, αλλά στην πρόσθετη ευθύνη που μπορεί να τη συνοδεύει. Μια ωμότητα που διαπράττεται σε έναν άδικο πόλεμο ή στην υπηρεσία της καταπίεσης είναι διπλά καταδικαστέα: Για τα μέσα που εργοδοτεί όπως και για το σκοπό που υπηρετεί. Από την άλλη, στη διάπραξη

μιας ωμότητας από αυτούς που αντιστέκονται στην καταπίεση και στη διαδικασία ενός αγώνα για απελευθέρωση, ο καταπιεστής πρέπει να θεωρείται συνεργός. Και αυτό γιατί ο καταπιεστής οφείλει να γνωρίζει ότι αυτοί που οδηγούνται στην απόγνωση και στη βιαιοπραγία εξαιτίας της αθλιότητας και της κατάστασής τους, είναι πολύ πιθανό να αντιδράσουν με απονενοημένες, απεγνωσμένες και αποτρόπαιες πράξεις. Το γεγονός δεν απαλλάσσει με κανένα τρόπο τους τελευταίους, αλλά καθιστά τους πρώτους αιτιολογικούς συνδρομητές στη διάπραξη του εγκλήματος. Η ρίζα του κακού είναι η καταπίεση.

Η αυτοκτονία του δράστη παίζει διαφορά;

Στην περίπτωση του αδιάκριτου φόνου τυχαίων θυμάτων, η αυτοκτονία του δράστη παίζει κάποια διαφορά. Όμως η διαφορά δεν έγκειται στο μέγεθος του αποτροπιασμού και της καταδίκης της πράξης, αλλά στον χαρακτήρα του δράστη. Είναι η εξής: Ο στρατιώτης που εκτοξεύει ένα τηλεκατευθυνόμενο βλήμα από την ασφάλεια ενός τανκ ή ενός ελικοπτερου με στόχο μια πυκνοκατοικημένη περιοχή δεν είναι μόνο εγκληματίας πολέμου αλλά είναι και δειλός. Ο αξιωματικός ή ο πολιτικός που διατάζει την εκτέλεση τέτοιων πράξεων από την ασφάλεια του γραφείου του είναι ένας μέγιστος εγκληματίας πολέμου και ένας μέγιστος δειλός. Οι επιθέσεις αυτοκτονίας ωστόσο – όσο αποτροπιαστικές και αν είναι – προφανώς δεν αποτελούν πράξη δειλίας. Κατά μια περιορισμένη έννοια – που καθόλου δεν υποδηλώνει ηθική επιδοκιμασία! – μπορούν ακόμα να θεωρηθούν και ηρωικές. (Ένας από τους ορισμούς που δίνεται στη λέξη «ηρωικός» στο

WorldNet Dictionary του Πανεπιστημίου του Πρίνστον είναι «η επίδειξη εξαιρετικού θάρρους, ιδιαίτερα για πράξεις που αναλαμβάνονται με γενναιότητα σε συνθήκες απόγνωσης ως η τελευταία επιλογή». Και στο Shorter Oxford Dictionary ένας από τους ορισμούς είναι «η καταφυγή σε άφοβα, τολμηρά ή ακραία μέτρα». Στην καθαυτή έννοια του θάρρους δεν αποδίδεται η παραμικρή ηθική αξία).

Στα πλαίσια μιας ένοπλης σύγκρουσης, οι επιθέσεις αυτοκτονίας – είτε με βόμβες, είτε με άλλα μέσα – γίνονται σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις από την πιο αδύνατη πλευρά, συχνά από τους καταπιεσμένους. Οπότε η κρυφή πρόθεση του ερωτήματος που τέθηκε στην αρχή, που μας ζητά να σχολιάσουμε την περίπτωση των αυτοχείρων βομβιστών, είναι να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στη βία των καταπιεσμένων και μακριά από τη βία των καταπιεστών. Πρέπει να αποφύγουμε αυτή την παγίδα. Ωστόσο αξίζει μια άμεση απάντηση στο ερώτημα.

Αόμματος στη Γάζα

Σε αντίθεση με την προπαγάνδα που διαδίδουν ορισμένοι πολιτικοί της Δύσης και οι λακέδες τους στα ΜΜΕ, οι επιθέσεις αυτοκτονίας δεν είναι επ' ουδενι μια εφεύρεση των φανατικών ισλαμιστών. Για την ακρίβεια οι επιθέσεις αυτοκτονίας είναι πλατιά διαδεδομένες σε πολλούς πολιτισμούς. Στη σύγχρονη εποχή έχουν χρησιμοποιηθεί, για παράδειγμα, από τους Τίγρης Ταμίλ στη Σρι Λάνκα. Οι βομβαρδισμοί τύπου καμικάζι από ιάπωνες πιλότους στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν επίσης πολλές ομοιότητες.

Είναι σημαντικό όμως να επισημάνουμε τη θετική στάση σε ακραίες πράξεις αυτού του τύπου που συναντά κανείς στην εβραιοχριστιανική παράδοση. Αναφέρομαι στην ιστορία του Σαμψών όπως καταγράφεται στη Παλαιά Διαθήκη στο βιβλίο των Κριτών. Ο Σαμψών που τρομοκρατούσε τους Φιλισταίους, πιάστηκε από αυτούς χρησιμοποιώντας την ερωμένη του Δαλιδά ως δόλωμα. Να πως καταλήγει η ιστορία (Κριται κεφ. 16, 21-30):

Οι Φιλισταίοι όμως τον έπιασαν και του έβγαλαν τα μάτια, και τον οδήγησαν στη Γάζα, και τον έδεσαν με δυο χάλκινες αλυσίδες· και έλιωνε στον οίκο του δεσμοτηρίου... Τότε οι άρχοντες των Φιλισταιών τους συγκέντρωσαν, για να προσφέρουν μεγάλη θυσία στον Δαγών τον θεό τους και να χαρούν, διότι είπαν: Ο θεός μας παρέδωσε στα χέρια μας τον Σαμψών τον εχθρό μας. Και όταν ο λαός τον είδε, δόξασε τον θεό του, λέγοντας: Ο θεός μας παρέδωσε στα χέρια μας τον εχθρό μας και τον καταστροφέα της γης μας και αυτόν που σφάγιασε πλήθος από εμάς. Και όταν ευθύμησε η καρδιά τους, είπαν, Καλέστε τον Σαμψών, για να μας διασκεδάσει. Και εκάλεσαν τον Σαμψών από τον οίκου του δεσμοτηρίου, και έπαιξε μπροστά τους· και τον έστησαν μεταξύ των στύλων. Και ο Σαμψών είπε στον νεαρό που τον κρατούσε από το χέρι: Επέτρεπέ μου να ψηλαφίσω τους στύλους, πάνω στους οποίους στέκεται ο οίκος, για να στηριχθώ πάνω τους. Ο οίκος ήταν κατάμεστος από άνδρες και γυναίκες· και εκεί βρίσκονταν όλοι οι άρχοντες των Φιλισταιών· και στις εξέδρες περίπου τρεις χιλιάδες άνδρες και γυναίκες, που παρακολουθούσαν τον Σαμψών να τους παίζει.

Και φώναξε ο Σαμψών προς τον Κύριο και είπε: Δέσποτα Κύριε, θυμήσου με, προσεύχομαι και σε παρακαλώ να μου δώσεις δύναμη, μόνο αυτή τη φορά, Θεέ, για να εκδικηθώ εδώ και τώρα τους Φιλισταίους για τα δυο μου μάτια. Και ο Σαμψών άρπαξε τους δύο μέσους στύλους, πάνω στους οποίους στεκόταν ο οίκος, και στηρίχθηκε πάνω σε αυτούς, πιάνοντας τον ένα με το δεξί του χέρι και τον άλλο με το αριστερό του. Και είπε ο Σαμψών: Ας πεθάνω με τους Φιλισταίους. Και ελύγισε με δύναμη· και ο οίκος έπεσε πάνω στους άρχοντες και πάνω σε όλο τον λαό που βρισκόταν μέσα σ' αυτόν. Οι δε σκοτωμένοι, τους οποίους εθανάτωσε κατά το θάνατό του, ήταν περισσότεροι από όσους σκότωσε στη διάρκεια της ζωής του.

Αυτή η ιστορία φονικής αυτοχειρίας κατά την οποία σκοτώνονται χιλιάδες άνδρες και γυναίκες – αναμφίβολα οι περισσότεροι αθώοι – από τον τυφλωμένο και ταπεινωμένο Σαμψών, διδάσκεται με επιδοκιμασία στα σημερινά παιδιά στο Ισραήλ. Ο πρωταγωνιστής της αναφέρεται συνήθως σαν «ο ηρωικός Σαμψών» (Shimshon Haggibor).

Ο Άγγλος επαναστάτης ποιητής του 17ου αιώνα, Τζον Μίλτον, ένας ευλαβής χριστιανός, είναι ακόμα πιο πανηγυρικός στην εξύμνηση αυτής της φονικής αυτοχειρίας. Στο τέλος του σπουδαίου ποιήματός του Samson Agonistes (στοίχοι 1664-1672) λέει:

Ω ακριβά αγορασμένη εκδίκηση, και όμως

δοξασμένη!

Εκπλήρωσες στη ζωή και στο θάνατο

Το έργο στο οποίο ήσουν ταμένος

Στο Ισραήλ, και τώρα επιτέλους νικητής

Ανάμεσα στους σφαγιασμένους, αυτοχειριασμένος

Όχι οικειοθελώς, αλλά παγιδευμένος στην λαβή

Της φρικτής αναγκαιότητας, με της οποίας το νόμο στο θάνατο

Ενώθηκες

Εσύ με τους σφαγιασμένους σου εχθρούς,

πιότεροι σε αριθμό

Από όσους μακέλεψες στη ζωή σου ολόκληρη.

Βέβαια δεν είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε την άποψη του βιβλίου των Κριτών (διόλου περισσότερο απ' ότι είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε την ιστορία της Δημιουργίας στο βιβλίο της Γένεσης). Ούτε και πρέπει να ακολουθήσουμε τυφλά τον Μίλτον σ' αυτό το ζήτημα. Να προσέχουμε όμως από την βολική και μονόπλευρη έλλειψη συμπόνιας προς τους εξαθλιωμένους, που οδηγούνται μέσα από την καταπίεση και την ταπείνωση σε πράξεις φρίκης.

Ο Moshe Machover υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Matzpen (Σοσιαλιστική Οργάνωση στο Ισραήλ). Σήμερα ζει στο Λονδίνο και είναι επίτιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας στο King's College. Για τη μετάφραση: Δάφνος Οικονόμου

Κυπριακή Τουρκομηρική:

Όταν πρωτοήρθα στην Κύπρο, έκανα κι εγώ τη γνωστή γύρα που κάνουν όλοι οι ‘καλοί’ ξένοι σ’ αυτόν τον τόπο: τάιστηκα από πολλούς, ήπια καφέ με περισσότερους, τάισα κι εγώ καμπόσους. Έκανα δηλαδή ταχύρυθμα μαθήματα στην κυπριακή κοινωνικοποίηση. Ένα από τα θέματα που ο μέσος μορφωμένος ελληνοκύπριος αισθανόταν και αισθάνεται την ανάγκη να συζητήσει μαζί μου ξανά και ξανά, λόγω καλαμαροσύνης στη δουλειά και

στην καταγωγή, είναι και η γλώσσα.

Σχηματικά θέτοντάς το, υπάρχουνε δυο στρατόπεδα (θα έλεγα ‘σχολές’, αλλά ο όρος ‘στρατόπεδο’ είναι πιο ταιριαστός εν προκειμένω). Για τους μεν, η κυπριακή ελληνική αποτελεί, πάνω κάτω, μια ποικιλία παραφθαρμένων ελληνικών, μια ακατέργαστη παρακμάζουσα ντοπιολαλιά που προσήκει σε βραδύγλωσσους χωρικούς και ανελλήνιστους νεόπλουτους νησιώτες. Γεμάτη φράγκικες, βενετσιάνικες, τούρκικες κι εγγλέζικες λέξεις δεν προσφέρεται εξ ορισμού να καταστεί εργαλείο υψηλόφρονος έκφρασης, λογικού συλλογισμού και σύνθετου προβληματισμού. Η κυπριακή ελληνική (πρέπει να) είναι το στίγμα του Κυπραίου, μια γλωσσική ποικιλία κατάλληλη για χονδροειδείς φάρσες με γραφικούς χαρακτήρες, για τα μουγκανίσματα χαρμανιασμένων φαντάρων και για τα κακαρίσματα αστοιχειώτων κομμωτριών. Οι ξενόφωνοι φθόγγοι της, επονείδιστη κληρονομιά ενός παρελθόντος δουλειάς, δεν αξίζουν να απαθανατίζονται γραπτώς – παρά μόνο για πλάκα – και η αλλόκοτη βαρβαρική χροιά τους σίγουρα θα συντελέσει «στην δια παντός αποκοπή μας από το σώμα του Ελληνισμού», όπως προ τριετίας μου εμπιστεύτηκε ντόπιος μανδαρίνος.

Για το απέναντι στρατόπεδο, παραθέτοντας εν προκειμένω από το άρθρο «Η θάλασσα με τα δυο της ‘σίγμα’...» του Χ. Μιχαηλίδη στο τρίτο φύλλο της City, τα πράγματα είναι εξίσου απλά, αλλά από την ανάποδη: «Στη Κύπρο, επιβιώνει ακόμα μια από τις πιο όμορφες μορφές της ελληνικής γλώσσας – η ομηρική. Οι λέξεις, ντύνονται με την προφορά που τους πρέπει. Η θάλασσα με τα δυο της «σίγμα», η πέτρα με τα σύμφωνά της όπως πρέπει στρογγυλεμένα και πλούσια στη γλώσσα, η κότα όρνιθα και το αλάτι άλας. Μόνο που αυτή η γλώσσα, δυστυχώς, επιβιώνει με βάσανο μεγάλο, και δεν ξέρω για πόσο ακόμα. Τα παιδιά και τα εγγόνια εκείνων που την κρατάνε ακόμα ζωντανή, κάνουν ό,τι μπορούν να την πεθάνουν. Όχι μόνο με αγγλισμούς

[...]» – και ούτω καθεξής. Αφού παραμερίσει κανείς το ξύγκι (ή, καλύτερα, τη μήλλα) του κινδυνολογικού συναισθηματισμού που διακρίνει και αυτό το δείγμα ελληνικής δημοσιογραφίας περί τη γλώσσα, διακρίνει το σκαρίφημα ενός επιχειρήματος που πάει ως εξής: η κυπριακή ελληνική (ή ‘ομηρική’) αποτελεί μια ανόθευτη και γνήσια γλωσσική μορφή, αρχαϊκή και πολύ πολύ ελληνική· η κυπριακή διαθέτει υπερφυή ουσία, απηχεί τα ίδια τα πράγματα: τη θάλασσα που παφλάζει και τη σκληρότητα της πέτρας, ακριβώς και επειδή είναι ελληνικότερη και αρχαιότερη της κοινής νεοελληνικής (των καλαμαρίστικων, ντε).

Το ζητούμενο και στα δυο στρατόπεδα είναι φυσικά η υπεράσπιση του ελληνισμού των (Ελληνο-)Κυπρίων: είτε δια του κοραϊκού καθαρισμού, όπου κυπραϊκά=τούρτσικα, είτε δια της πατρογονολατρίας, όπου κυπριακή=ομηρική (όχι απλώς ‘αρχαία’). Φυσικά η αλήθεια είναι πιο βαρετή αλλά και πιο συναρπαστική από το ζητούμενο της ιδεοληψίας των δύο στρατοπέδων. Ας την ανιχνεύσουμε απλά, με παραδείγματα. Γιατί η θάλασσα έχει δύο σίγμα στα κυπριακά; Όχι γιατί παφλάζει και συρίζει μέσα στα βότσαλα της Πάφου με περισσότερη ευφράδεια, αλλά διότι, όντως, η λέξη διατήρησε την αρχαία προφορά. Γιατί όμως το σήμερα και το σύλλογος έχουν, επίσης, δύο μι και δύο λάμδα; Όχι γιατί διατήρησαν την αρχαία προφορά, αφού τότε θα είχαν ένα μι και ένα λάμδα, αλλά

γιατί η διάλεκτος νεωτέρισε, ήδη από την ελληνιστική εποχή (πολύ μετά τον Όμηρο). Στη σημερινή μορφή της, η κυπριακή ελληνική τείνει γενικά να έχει διπλά σύμφωνα πριν από τις τονισμένες συλλαβές, όπως έδειξαν οι Άννα Παναγιώτου και Jim Davy του Πανεπιστημίου Κύπρου. Μια πρόχειρη δοκιμή θα σας πείσει. Νομίζω λοιπόν πως η αλήθεια είναι πιο συναρπαστική από την ιδέα μιας γλωσσικής ποικιλίας κολλημένης στο 900 π.Χ.

Τι συμβαίνει όμως με όλες αυτές τις αρχαίες λέξεις; Πράγματι, υπάρχουν στην κυπριακή (ενίοτε ως γνήσια επιβιώματα, ενίοτε επανεισηγμένες από καθαρευουσιάνους λογίους του 19ου αιώνα) πολλές αρχαιότατες ελληνικές λέξεις. Αυτό φυσικά ισχύει για όλες τις ελληνικές ποικιλίες καθώς και για μερικές γλώσσες που έχουνε δανειστεί εκτενώς από τα ελληνικά (αλβανικά, τούρκικα, μακεδονικά, βλάχικα κ.ο.κ.) ακόμα και, επιλεκτικά, για τα αγγλικά (π.χ. το ομηρικό *kudos*). Ωστόσο, σε κάθε ελληνική διάλεκτο, για κάθε αρχαία λέξη υπάρχει (τουλάχιστον) μία ‘εισαγωγή’: στην Κύπρο για κάθε ‘άλας’, ‘κανεί’ και ‘λούμα’ υπάρχει κι ένα ‘μούχτιν’, ένα ‘σάτζιη’ και ένα ‘μάππα’. Ειδικά όσον αφορά τα τούρκικα, τη «γλώσσα του εχθρού», όπως περισπούδαστα δήλωσε φοιτήτρια του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, τι να πούνε κι αυτά που είναι γεμάτα ντομάτες, γαρίδες, πατάτες, σαλάτες κι άλλα πολλά εδώδιμα και μη μέσω της ελληνικής; Η βαρετή αλήθεια είναι πως όλες οι ελληνικές διάλεκτοι (σπάντα ή μη) διατηρούν κάτι από τις παλιότερες μορφές της γλώσσας: αλλού νεωτερίζουν· άλλοτε δανείζονται – η καθεμιά σε διαφορετικό σημείο όμως.

Τα παραπάνω ισχύουν, φυσικά, και για τους εχθρούς των διαλέκτων, και της κυπριακής πιο συγκεκριμένα. Μιλώντας στη γλώσσα τους, αναλογιζόμενοι δηλαδή ‘τι θα έλεγαν οι αρχαίοι ημών για την κυπριακή ελληνική’, να επισημάνω πως για τους αρχαίους Έλληνες, το ‘τσι’ στο ‘τσιάι’ θα ήτανε τόσο ξενόφωνο όσο το ‘τσ’ στο ‘τσάι’· το τσιτακισμένο ‘κ’ στο κρητικό και το

κυπριακό ‘και’ θα ακουγόταν τόσο αλλόκοτο όσο και το ουρανικοποιημένο ‘κ’ στα υπόλοιπα ‘και’· πιθανότατα θα γλευάζαν το ‘θ’ στο ‘θεά’ επίσης. Πάω τέλος στοίχημα πως θα τους ενοχλούσε η προσωδιακή τραμπάλα (από τη Βενετία φερμένη, λένε) των Κυπρίων και των Κερκυραίων όσο και το δικό μου μονότονο στακάτο – όσο και τα πανελλήνια πέντε μας ισοχρονισμένα φωνήεντα: α, ε, ι, ο, ου...

Αυτά προς το παρόν. Ανοίξαμε πολλές φάλιες. Τα υπόλοιπα άλλη φορά.

Υ.Γ. Σε περίπτωση που έτσι κάπως ανησυχήσατε, να σπεύσω να βεβαιώσω τους αναγνώστες πως η κυπριακή ζει και βασιλεύει και διαρκώς καλλιεργείται εκ μέρους και των νέων ανθρώπων αυτού του τόπου: από το Ίντερνετ και την τηλεόραση μέχρι την αυλή του σχολείου, όπως μας βεβαιώνουν πρόσφατες έρευνες της Σταυρούλας Τσιπλάκου καθώς και αυτές του Ανδρέα Παπαπαύλου, του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Φοίβος Παναγιωτίδης

Παβλοβιανή Γλωσσολογία

Η επαναπροσέγγιση υποφέρει από την αδυναμία των υποστηρικτών της να παράξουν μετα-σκέψη για το χαρακτήρα της και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Ένα από αυτά τα προβλήματα είναι η γλώσσα. Δεν αναφέρομαι στην έλλειψη κοινής μητρικής γλώσσας ή στα προβλήματα χρήσης της αγγλικής ως δεύτερης κοινής γλώσσας (αυτά δεν βρίσκονται άλλωστε σε επίπεδο μετα-επαναπροσέγγισης). Η ίδια η επιλογή των λέξεων στη

μητρική μας γλώσσα αποτελεί εμπόδιο στην συνεργασία και τη συμβίωση μας και οφείλουμε να προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τους λόγους.

Υπό κανονικές συνθήκες η γλώσσα περνά μόνο από το νοηματικό φίλτρο: την επιθυμία μας να αντιληφθεί ο άλλος τη ουσία της σκέψης που προσπαθούμε να μεταδώσουμε. Σε οποιαδήποτε

επικοινωνία μεταξύ Ε/Κ και Τ/Κ, προστίθεται και το φίλτρο της ευθύνης προς την εθνική κοινότητα, αποτέλεσμα κλασικής Παβλοβιανής μάθησης. Η διαδικασία αυτή ανατροφοδοτεί τον εαυτό της, σε ένα φαύλο κύκλο ενίσχυσης και διαιώνισης της, τον οποίο επιχειρώ να περιγράψω παρακάτω.

Στο πρώτο σημείο του κύκλου είναι η καταλληλότητα της Τ/Κ κοινότητας ως αντίπαλο δέος και δανείζομαι από τη μελέτη του Messari για το Μαρόκο τα εξής:

Τέσσερις συνθήκες αρκούν για τη στρατηγική αποκλεισμού και άρνησης. Η πρώτη είναι ότι το διαφορετικό πρέπει να παρουσιάζεται ως κακό. Η δεύτερη είναι ότι η παρουσία του μέσα στη συλλογική ταυτότητα την οδηγεί σε ατέλειες και ελαττώματα. Η τρίτη είναι ότι αποτελεί μια απειλή αρκετά αδύνατη ώστε να υποβάλλεται ενίοτε σε κυρώσεις και τιμωρητικές ενέργειες, και τέταρτη να είναι ταυτόχρονα αρκετά δυνατή ώστε να ανανεώνει αέναα τη θέση της ως πηγή του κακού. (1)

Η Τ/Κ συλλογικότητα είναι ο ιδανικός υποψήφιος. Αντιπροσωπεύει με ευκολία τον Οθωμανό κατακτητή, το συνεργάτη των αποικιοκρατών και τον αλλόθρησκο. Είναι υποανάπτυκτη, οπισθοδρομική και πολιτισμικά υποδεέστερη. Είναι μόλις μια μικρή μειοψηφία στο σύνολο του πληθυσμού, αλλά κρύβεται και κατευθύνεται από την Τουρκία. Όλα αυτά αποτελούν τα θεμέλια της Παβλοβιανής μάθησης.

Τα κοινωνικά όργανα αναλαμβάνουν το έργο της διαδικασίας μάθησης. Η εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της υποδεικνύει στο μαθητή τη γλώσσα που επιβάλλεται να χρησιμοποιείται όταν αναφερόμαστε στην Τ/Κ ταυτότητα. Επιβραβεύει την επιβεβαίωση της προσωποποίησης του κακού και απορρίπτει την εξανθρώπιση του Τ/Κ. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης τοποθετούν το έθνος πιο ψηλά από την ελευθερία του λόγου όταν ορίζουν τις προτεραιότητες τους και συντάσσουν τις ειδήσεις έχοντας την εθνική ταυτότητα ως πρώτο μέλημα τους (2). Η κοινωνία φροντίζει να ξεκαθαρίζει στο εκκολλαπτόμενο μέλος της την προσδοκούμενη αντιμετώπιση των Τ/Κ.

Το νεαρό βλαστάρι της Ε/Κ κοινότητας βρίσκει τον εαυτό του σε μια διχοτομημένη Κύπρο, με όλες τις ανασφάλειες που προκαλεί το στάτους κβο και όσα ακούει και μαθαίνει καθώς μεγαλώνει. Αποδεχόμενοι ότι “η γλώσσα δεν είναι μόνο εκφραστής ιδεών και εννοιών, αλλά διαμορφώνει η ίδια τη σκέψη”(3), μπορούμε να αντιληφθούμε γιατί ο κάθε Ε/Κ που κάθεται απέναντι από ένα Τ/Κ αυτοανάγεται σε αντιπρόσωπο της Ε/Κ κοινότητας, και ως εκ τούτου νιώθει πως οφείλει να φιλτράρει τα λεγόμενα του μέσα από την ευθύνη που νιώθει απέναντι στη συλλογικότητα.

Μέσα στα πλαίσια της επαναπροσέγγισης, ο Ε/Κ γίνεται εξ ορισμού της συμμετόχος κοινών δράσεων. Έχοντας μεγαλώσει όμως στο περιβάλλον που περιγράφεται πιο πάνω, φέρει το φόβο της ευθύνης και της αντιπροσώπευσης, ενώ τα αντικειμενικά στοιχεία που γνωρίζει για την ιστορία της Κύπρου και τους Τ/Κ είναι στην καλύτερη περίπτωση ελλιπή. Αναγκάζεται λοιπόν να “αντισταθμίσει τις περιορισμένες πληροφορίες του δρώντας στη βάση ιστορικών

πεποιθήσεων για τις πιθανές προτιμήσεις των άλλων” (4). Αυτό ουσιαστικά μεταφράζεται στη φοβία πιθανής απεμπόλισης της αναγνωρισμένης κρατικής μας οντότητας και αναβάθμισης του ψευδοκράτους, και σε υπερπροβολή, μέχρι ανεδαφικής σύγκρισης πόνου, των επιπτώσεων της εισβολής συγκριτικά με τις επιπτώσεις των δικαιοδικών ταραχών.

Τελικά, καταλήγει στην κοινή αιτία όλων των εθνικών συγκρούσεων: “το φόβο του μέλλοντος, όπως τον ζούμε από το παρελθόν” (5). Ένα φόβο που βρίσκει σάρκα και οστά στα μέλη της Τ/Κ κοινότητας, και τροφοδοτείται από το παρελθόν που μαθαίνουμε Παβλοβιανά καθώς μεγαλώνουμε μέσα στο Ε/Κ μας καλούπι. Ο φόβος αυτός ανατροφοδοτεί τις τέσσερις συνθήκες από τις οποίες ξεκινήσαμε, και συμπληρώνει έτσι ένα φαύλο κύκλο που δεν έχουμε καταφέρει ακόμα να σπάσουμε.

Στους κόλπους της επαναπροσέγγισης, η έλλειψη μετα-σκέψης όσον αφορά στη γλώσσα αφήνει στη θέση της την προϋπόθεση σπατάλης χρόνου και ενέργειας. Για παράδειγμα, πριν από κοινά ανακοινωθέντα εκδηλώσεων, οι Ε/Κ της δικαιοδικής ομάδας πρέπει να περάσουν το κείμενο από το φίλτρο της ευθύνης και της αντιπροσώπευσης και να βεβαιωθούν ότι οι Τ/Κ εν περνούν από μέσα του τις χαραγμένες στο υποσυνείδητο τους επικίνδυνες θέσεις της δαιμονοποιημένης Τ/Κ πολιτικής.

Πριν ακόμα λοιπόν εκδοθεί κοινό ανακοινωθέν για επαναπροσεγγιστική δράση, οι διοργανωτές έχουν ήδη σαμποτάρει τις γέφυρες εμπιστοσύνης. Ίσως να μην υπάρχει τρόπος να σπάσει η Παβλοβιανή αντίδραση τους, ίσως όμως και να υπάρχει. Για να βρούμε τις λύσεις και να ενισχύσουμε την ανάπτυξη μιας επαναπροσέγγισης με απτά αποτελέσματα πρέπει πρώτα να αναλωθούμε σε ένα διάλογο μετα-σκέψης. Αυτός δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στη γλώσσα, που δίνει ως παράδειγμα αυτή η προσπάθεια. Αν δεν γίνει σοβαρή δουλειά προς αυτή την κατεύθυνση η επαναπροσέγγιση θα συνεχίσει να είναι είτε σπασμωδική και ανεπιτυχής στην ειλκρινή της μορφή, είτε υποκριτική και για εξευμενισμό της κοινής γνώμης όπως εκφράζεται στον επίσημο πολιτικό λόγο.

Esi bodji e lunnes'soun ben deligden bakardim

mahallene thelo nardo os egi ma bubandan gorkardim

Esu bodji che'ego boda ch'o dihos mesdin mmesin

Ch'ela nadon gundisoumen na bergimon ippesi

Yusuf Akandere (6)

Υστερογραφικά, ξαναδιαβάστε το κείμενο και προσέξτε ιδιαίτερα την αποφυγή των λέξεων βορράς ή νότος, της αναφοράς σε ψευδοκράτος και Κυπριακή Δημοκρατία, και την περιγραφή του 1974 ως εισβολή, ενώ του 1963-74 ως διακοινοτικές ταραχές. Το ίδιο κείμενο θα έπρεπε να γραφτεί με άλλη γλώσσα για να διαβαστεί με τον ίδιο τρόπο από Τ/Κ αναγνώστες.

Ρίψασπις

ripsaspis@gmail.com

1.Messari N., National Security, the Political Space, and Citizenship: The Case of Morocco and the Western Sahara. The Journal of North African Studies, v.6 n.4, 2001

2.Pappe I., Post-Zionist Critique on Israel and the Palestinians, Part II:The Media. Journal of Palestine Studies, v.26 n.3, 1997

3.Podair S., How Bigotry Builds Through Language, Negro Digest, March 1967

4.Lake D.A. and Rothchild D., Containing Fear: The Origins and Management of Ethnic Conflict, Nationalism and Ethnic Conflict, MIT Press, 2001

5.Vesna Pešić, Remarks to the Institute on Global Conflict and Cooperation (IGCC) Working Group on the International Spread and Management of Ethnic Conflict, October 1st, 1994.

6.Καταγράφηκε από τον Mustafa Gökçeοğlu και δημοσιεύτηκε στο Tezler ve Sözlür vol2 (Dörtrenk Nicosia 1991).

Το Παιδί και η Πόλη

Η συρρίκνωση του Δημόσιου χώρου και η ιδιωτικοποίηση του παιγνιδιού

Ο δρόμος είχε την δική του ιστορία.....

Ο ρόλος που συντελούσε ο δημόσιος χώρος συμπεριλαμβανομένου του δρόμου ως σκηνή για παιγνίδι έχει σε μεγάλο βαθμό χαθεί στις πόλεις της Κύπρου.

Παλαιότερα τα παιδιά των πόλεων μεγάλωναν σε συμπαγείς γειτονιές όπου οι δρόμοι ήταν χώροι που συνέδεαν σπίτια, δημόσια κτίρια, μαγαζιά και χώρους εργασίας, παρέχοντας ένα κοινό χώρο για κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένου και του παιγνιδιού. Το κλίμα της Κύπρου παρείχε τις κατάλληλες συνθήκες για υπαίθρια ζωή και ο Κύπριος μέχρι την δεκαετία του 70 ζούσε ως επί το πλείστον έξω.

Οι πόλεις που δεν περπατιούνται.....

Η σύγχρονη οικονομική και κοινωνική διάρθρωση των πόλεων, σε συνηφασμό με μια σειρά πολιτικών αποφάσεων και ενεργειών, κατέστησαν την χρήση των αυτοκινήτων αναγκαία για όλες σχεδόν τις μετακινήσεις.

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός της ανάπτυξης των πόλεων συγκεντρώθηκε στον σχεδιασμό δικτύων δρόμων με κύριο άξονα την διευκόλυνση της κυκλοφορίας των ιδιωτικών αυτοκινήτων,

αγνοώντας το θέμα της ασφαλούς διακίνησης πεζών και ποδηλάτων και της κοινωνικής διάστασης των δημόσιων χώρων.

Ενδεικτικό της πολιτικής αυτής είναι η ισχύουσα νομοθεσία βάση της οποίας υπεύθυνος για την κατασκευή πεζοδρομίων δεν είναι ούτε το κράτος ούτε οι τοπικές αρχές, αλλά ο κάθε ιδιώτης ο οποίος κατέχει ακίνητο που εφάπτεται του δρόμου(!) Τις τελευταίες 3 δεκαετίες ξοδεύτηκαν από το κράτος δισεκατομμύρια λίρες για την κατασκευή δρόμων και αυτοκινητόδρομων και ψίχουλα για την κατασκευή ασφαλών πεζοδρομίων, ποδηλατοδρόμων, δημόσιων συγκοινωνιών και λειτουργικών δημόσιων χώρων. Αποτέλεσμα, ο εκτοπισμός των πολιτών από τους δημόσιους χώρους.

Υπαίθριο παιγνίδι – είδος υπό εξαφάνιση;

Οι πόλεις γίνονται λιγότερο προσιτές στα παιδιά και λιγότερο εξοπλισμένες να καλύψουν τις ανάγκες τους και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη τους. Σημαντικό μέρος του χρόνου καταναλώνεται στην μετακίνηση και την χρήση της τωρινής αστικής διάρθρωσης. Συχνά οι γονείς δουλεύουν πολλές ώρες για να συντηρήσουν το καταναλωτικό ‘status’ και μοιράζονται όλο και λιγότερο χρόνο με την οικογένεια, τους γείτονες και την κοινότητα.

Είναι δεδομένα τα ευεργετικά αποτελέσματα στο παιδί όταν περνά περισσότερο χρόνο σε εξωτερικούς χώρους.

Εντούτοις, τα παιδιά σήμερα περνούν τον περισσότερο τους χρόνο μέσα σε κτίρια και αυτοκίνητα. Τα ‘κίνητρα’ για να μένουν μέσα είναι ισχυρά: τηλεόραση, υπολογιστές, κλιματισμός. Καθοριστικοί και οι φόβοι των γονιών αναφορικά με τον κίνδυνο από τα αυτοκίνητα, την ρύπανση, την παρενόχληση και τα ατυχήματα. Παιδιά κάτω των 5 χρονών σπανίως βιώνουν ανεπιτήρητο υπαίθριο παιγνίδι, κάτι που τώρα τείνει να ισχύει και για παιδιά των 5–10 χρονών.

Είναι λίγοι οι δημόσιοι χώροι που έχουν εναπομείνει για τα παιδιά ενώ οι παιδότοποι είναι συχνά ανεπαρκώς σχεδιασμένοι και αποκομμένοι από τις γειτονιές. Γι’ αυτό απαιτούν την συνεχή παρακολούθηση των παιδιών από ενήλικα, κάτι που περιορίζει και το παιδί και τον γονέα.

Η ιδιωτικοποίηση του παιγνιδιού

Οι γονείς αντιδρούν στην κρίση όσον αφορά την παροχή ασφαλούς παιγνιδιού, αγοράζοντας όλων των ειδών ιδιωτικά υποκατάστατα: κέντρα με ‘επί πληρωμής παιγνίδι’, ιδιωτικά μαθήματα, summer schools, ιδιωτικά γυμναστήρια, οικιακές βοηθοί κλπ – και μητέρα μετατρέπεται σε σιοφέρη τα απογεύματα για να μεταφέρει τα παιδιά της από την μία επί

πληρωμής δραστηριότητα στην άλλη. Για να πληρώσουν για τις δραστηριότητες αυτές οι γονείς αναγκάζονται να δουλεύουν περισσότερο, δημιουργώντας έτσι ένα καταναλωτικό φαύλο κύκλο, που τους αναιρεί τον ελεύθερο χρόνο και την κοινωνικοποίηση.

Η διεκδίκηση του δημόσιου χώρου

Κατά την Αβρελέρ το παιχνίδι του παιδιού στον δημόσιο χώρο αποτελεί προπαίδεια για την διεκδίκηση του πολίτη στον δημόσιο λόγο και ρόλο.

Παραδείγματα από πολλές πόλεις της Ευρώπης καταδεικνύουν ότι μπορεί να βελτιωθεί ουσιαστικά η ποιότητα της ζωής των παιδιών, αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται να συντελεστεί μία σχεδιασμένη αναγέννηση των πόλεων.

Απαιτείται δέσμευση στην ποιότητα και δημιουργικότητα όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζουμε δημόσιους χώρους, δίκτυα συγκοινωνιών και κτίρια. Όμως δεν είναι αρκετό να ανασκευαστεί η φυσική δομή. Χρειάζεται να αναθεωρηθεί η οικονομική βάση, να αναπλαθούν οι κοινότητες που έχουν κατακερματιστεί και να δομηθεί μία παιδεία η οποία να μπορεί να δώσει στα παιδιά νέα προοπτική.

Είναι προφανές ότι το Κυπριακό κράτος και η κομματοκρατία, που καλύπτει τους πλείστους τομείς της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αδυνατούν τόσο να αντιληφθούν την σημασία του θέματος όσο και να εφαρμόσουν σχέδια για την αντιμετώπισή του. Η διεκδίκηση των πολιτών αποτελεί σήμερα τον κύριο μοχλό πίεσης για την Αναζωογόνηση των Πόλεων μας.

Μαρία Εμμανουήλ

Πατέντες Λογισμικού – Μέρος Α΄

Η πατέντα ως συστημακή ανάγκη

Αποφεύγοντας προς το παρόν τις τεχνολογικές ορολογίες, ας υποθέσουμε ότι είμαι φαρμακοποιός. Το εισόδημα μου προέρχεται από την πώληση ουσιών που θεραπεύουν διάφορες παθήσεις. Η δουλειά μου είναι να βρίσκω τον τρόπο με τον οποίο παράγονται οι ουσίες αυτές. Διαχωρίζω τα δύο επειδή τα διαφορετικά συστήματα τους δίνουν διαφορετικό βάρος, επηρεάζοντας έτσι τον τρόπο με τον οποίο λειτουργώ. Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι ανακαλύπτω τον τρόπο παραγωγής της ουσίας Α, η οποία θεραπεύει την πάθηση Χ. Ζώντας σε ένα καπιταλιστικό κράτος, πουλώ το προϊόν μου, την ουσία Α και βγάζω χρήματα. Μέχρι στιγμής όλα καλά.

Όχι ακριβώς. Επειδή το εισόδημα μου εξαρτάται από την ουσία Α δημιουργείται συστημακά ένα σοβαρό κίνητρο να εμποδίσω τους ανταγωνιστές μου από το να μάθουν πως παρασκευάζεται. Έτσι λοιπόν διαλέγω να κρατήσω μυστική τη διαδικασία παραγωγής της και να έχω έτσι την

αποκλειστικότητα των πωλήσεων και συνεπώς μεγαλύτερα κέρδη. Η πράξη μου αυτή, που είναι φυσιολογικό επόμενο του συτήματος, δημιουργεί μια σειρά προβλημάτων.

Το πρώτο και απλούστερο πρόβλημα είναι ότι όταν πεθάνω πεθαίνει μαζί μου και η συνταγή της ουσίας A, πράγμα που σημαίνει ότι κάποιος άλλος πρέπει να την ξανα-ανακαλύψει ξεκινώντας από το μηδέν. Υπάρχει όμως πιο δραματικό πρόβλημα. Η επιστήμονική έρευνα βασίζεται στην αρχή της συνέχειας. Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι με μικρές αλλαγές στη διαδικασία παρασκευής της ουσίας A μπορούμε να πάρουμε την ουσία B, η οποία τυγχάνει να καταπολεμά τις ασθένειες Φ και Ω. Αν δεν το ανακαλύψω εγώ αυτό δεν υπάρχει πιθανότητα να το ανακαλύψει κάποιος άλλος, αφού δεν γνωρίζει καθόλου τη διαδικασία. Ιστορικά, τα προβλήματα αυτά έγιναν αντιληπτά και το σύστημα προσπάθησε να τα επιλύσει μέσα στα πλαίσια του. Από το 15ο αιώνα μέχρι το 17ο αιώνα τα κράτη ξεκίνησαν να εισαγάγουν νομοθεσίες που να επιτρέπουν το μονοπώλιο στους εφευρέτες για νέες ανακαλύψεις και η ίδια τακτική ακολουθείται και σήμερα.

Τι είναι, και τι δεν είναι η πατέντα

Η πατέντα είναι ένα σύνολο αποκλειστικών δικαιωμάτων που δίνεται από το κράτος σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε αντάλλαγμα για την ελεγχόμενη δημοσιοποίηση των λεπτομερειών για μια εφεύρεση (που μπορεί να είναι μηχανισμός, μέθοδος, διαδικασία ή σύνθεση ύλης) που είναι νέα, πρωτότυπη και να έχει επιχειρηματική ή βιομηχανική χρήση. Τα δικαιώματα αυτά αφορούν στην παραγωγή, χρήση, πώληση και εισαγωγή/εξαγωγή της εφεύρεσης. Επίσημα η πατέντα είναι γνωστή ως δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Όπως θα έχετε καταλάβει, η πατέντα είναι ένα μέσο πνευματικής ιδιοκτησίας. Δεν είναι όμως η μόνη μορφή της, και πρέπει να διαχωρίσουμε την πατέντα από άλλες μορφές, αφού αυτό θα είναι σημαντικό για την εφαρμογή της στο λογισμικό.

Η πιο κοινή μορφή είναι το πνευματικό δικαίωμα, γνωστό σε όλους μας ως copyright. Το δικαίωμα αυτό επιτρέπει στον κάτοχο του να ελέγχει την αντιγραφή και αναδημοσίευση του έργου του. Με απλά λόγια, αν κάποιος θέλει να αντιγράψει ή να αναδημοσιεύσει το άρθρο που διαβάζετε τώρα πρέπει να ζητήσει την άδεια του υποφαινομένου. Αυτό όμως δεν απαγορεύει σε οποιονδήποτε το επιθυμήσει να γράψει και αυτός άρθρο με παρόμοιο περιεχόμενο και σκέψεις.

Ένα άλλο δικαίωμα είναι η εμπορική επωνυμία ή εμπορικό σήμα, γνωστή και ως trademark. Αυτό μπορεί να είναι όνομα, λέξη, φράση, λογότυπο, σύμβολο, σχέδιο, εικόνα ή συνδιασμός των προηγούμενων. Το δικαίωμα αυτό δίνεται ώστε η συγκεκριμένη εμπορική επωνυμία να συνδέεται μόνο με ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο και να υποδεικνύει με αυτό τον τρόπο προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Λογισμικό;

Ωρα να μπούμε στις τεχνικές ορολογίες. Ένας υπολογιστής αποτελείται από δύο βασικά μέρη. Το πρώτο είναι το υλικό: τα ηλεκτρονικά τσιπάκια που αναλαμβάνουν με τα εκατομμύρια τρανζίστορες που περιέχουν να εκτελούν εντολές. Το δεύτερο είναι το λογισμικό: το σύνολο των προγραμμάτων που τρέχουν στον υπολογιστή. Τα προγράμματα αυτά υλοποιούν εφαρμογές που βρίσκουμε χρήσιμες. Για παράδειγμα το κείμενο αυτό γράφεται σε ένα επεξεργαστή κειμένου, αποτελείται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη σύνταξη, και προσφέρεται από ένα ηλεκτρονικό περιοδικό.

Όλα αυτά τα προγράμματα είναι ουσιαστικά μαθηματικοί αλγόριθμοι, συνταγές για να κωδικοποιούνται χρήσιμες πληροφορίες και διαδικασίες. Για τη δημιουργία αυτών των συνταγών έχει γίνει έρευνα πολλών δεκαετιών, και κυμαίνονται από απλούς τρόπους τοποθέτησης αριθμών σε αύξουσα σειρά μέχρι πολύπλοκους αλγόριθμους αυτόνομης λήψης αποφάσεων.

Πνευματική ιδιοκτησία και λογισμικό.

Πριν μπούμε στις πατέντες λογισμικού απομένει να εξετάσουμε πρώτα την ευρύτερη έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας στο λογισμικό. Ο πηγαίος κώδικας, η ουσία δηλαδή, κάθε προγράμματος είναι το προϊόν, όπως ήταν και η ουσία Α στο παράδειγμα που προαναφέρθηκε. Μόλις γραφτεί, ο συγγραφέας του έχει αυτομάτως το πνευματικό δικαίωμα σε αυτόν, το γνωστό μας copyright. Ο συγγραφέας προστατεύεται έτσι νομικά από την ανεξέλεγκτη αντιγραφή και αναδημοσίευση του έργου του.

Κάθε προγραμματιστής συνοδεύει τον κώδικα του με μια άδεια χρήσης, η οποία καθορίζει τα όρια μέσα στα οποία πρέπει να κινηθεί οποιοσδήποτε θέλει να χρησιμοποιήσει το πρόγραμμα. Υπάρχουν διάφοροι τύποι αδειών. Κάποιοι επιτρέπουν την αντιγραφή και αναδημοσίευση χωρίς όρους. Κάποιες επιτρέπουν την αντιγραφή και αναδημοσίευση μόνο υπό τον όρο η άδεια χρήσης να μην αλλάξει, να μείνει δηλαδή ανοικτός προς αντιγραφή και αναδημοσίευση. Κάποιες άλλες δεν επιτρέπουν την αντιγραφή και αναδημοσίευση χωρίς να πληρωθεί άδεια συγκεκριμένης ή αόριστης χρονικής διάρκειας στον προγραμματιστή.

Η έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας δεν είναι νέο φαινόμενο στο λογισμικό, η έννοια της πατέντας όμως είναι. Στο δεύτερο μέρος της σειράς αυτής θα εξετάσουμε αν οι πατέντες μπορούν να επεκταθούν στο λογισμικό, και με ποιους τρόπους έχουν προωθηθεί μέχρι στιγμής στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ρίψασπις

ripsaspis@gmail.com

Η σχέση της γυναίκας με τη διαφήμιση

Η διαφήμιση είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι του τύπου, του ραδιοφώνου και των τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η γυναίκα είναι με τη σειρά της ένα αναπόσπαστο κομμάτι της διαφήμισης. Πρόκειται όμως για μια σχέση ωφέλιμη ή για μια σχέση εκμετάλλευσης;

Μια ελκυστική γυναίκα καθιστά μια ολόκληρη αφίσα ελκυστική και τη διαφήμιση αποτελεσματική, ενώ η απουσία της μπορεί να κάνει τη διαφήμιση μουντή. Τι γίνεται όμως όταν η γυναίκα χρησιμοποιείται απλώς ως μέσο για να τραβήξει την προσοχή και να γεμίσει απλά τις τζέπες κάποιων επιτήδειων; Μήπως σε αυτές τις περιπτώσεις η γυναίκα καταντά

αντικείμενο;

Κατά την άποψή μου, η γυναίκα που πρόκειται να συμμετάσχει σε μια διαφήμιση πρέπει να εξασκήσει ώριμη κρίση. Αν την τιμά ο τρόπος με τον οποίο θα προβληθεί κι αν εξυπηρετεί ένα στόχο, τότε ας συμμετάσχει. Αν όμως την υποβιβάζει τότε πρέπει να διατηρήσει την αξιοπρέπειά της και να αρνηθεί.

Έχουμε φτάσει σε μια εποχή που η αξιοπρέπεια και η τιμή μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα.. Σε ένα κόσμο όπου το χρήμα κυβερνά, η γυναίκα που αγωνίζεται για ανεξαρτησία και ισότητα δεν πρέπει να καταδέχεται να χρησιμοποιείται ως αντικείμενο, γιατί αυτό δεν είναι μόνο προσβλητικό αλλά και οπισθοδρομικό.

Ας χρησιμοποιήσουν λοιπόν σωστή κρίση και έχοντας υπόψη τι αποζητούν από την κοινωνία, ας πράξουν ανάλογα.

Αλέκος Σταύρου – μαθητής

CPE: Jeune = Jetable*

*(CPE: Νέος= Μιας Χρήσης)

Contrat Première Embauche **JEUNES ETABLIS**

ENTREPRISES, OFFREZ VOUS UN JEUNE DE MOINS DE 26 ANS !

Pour vous, des garanties exceptionnelles :

- Sans engagement pendant deux ans
- Possibilité de licenciement sans préavis ni motif et quasiment sans indemnités
- Convenable à mardi

unif le syndicat étudiant **Exigeons le retrait immédiat du CPE !**

Οι κινητοποιήσεις, που άρχισαν πριν από δύο περίπου μήνες κατά της Σύμβασης Πρώτης Πρόσληψης (CPE), είναι οι πιο μαζικές κινητοποιήσεις που πραγματοποιούνται στη Γαλλία τα τελευταία 20 χρόνια, ενώ ο αριθμός των διαδηλωτών που συμμετέχουν έχει χαρακτηριστεί «ιστορικός» (πάνω από 3εκ. εργαζομένων και νέων διαδήλωσαν τη Τρίτη 28 Μαρτίου σε ολόκληρη τη Γαλλία).

Το CPE δίνει το δικαίωμα στους εργοδότες να προσλαμβάνουν περισσότερους νέους και να τους απολύουν, χωρίς καμία εργασιακή προστασία, αφαιρώντας ακόμη και τα οποιαδήποτε δικαιώματα παρείχε σ' αυτούς η Σύμβαση Απεριόριστης Διάρκειας (CDI). Επιτρέπει σε εταιρείες που απασχολούν περισσότερους από 20 εργαζομένους

να απολύουν τους νέους κάτω των 26 κατά τη διάρκεια των 2 πρώτων χρόνων εργοδότησης τους, χωρίς οποιαδήποτε εξήγηση για την απόλυσή τους. Σε περίπτωση απόλυσης τους κατά τα δύο πρώτα χρόνια, οι εργαζόμενοι κάτω των 26 θα εισπράττουν το 8% του εισοδήματός τους από την ημερομηνία έναρξης της σύμβασης. Η εταιρεία θα υποχρεούται επίσης να συνεισφέρει επιπλέον 2% σε οργανισμούς που βοηθούν τον εργαζόμενο στην εξεύρεση νέας εργασίας.

Μετά την απόφαση του Συνταγματικού Συμβουλίου για την εγκυρότητα του νόμου, και παρά τις έντονες διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις, ο Σιράκ δεν έχασε ευκαιρία να υπογράψει όσο πιο γρήγορα γίνεται το νόμο για την «ισότητα των ευκαιριών», με τον οποίο θεσπίζεται το μέτρο «σύμβαση πρώτης πρόσληψης – CPE».

Στο διάγγελμα του το βράδυ της Παρασκευής 31.3, ο Σιράκ ανακοίνωσε από τη μια την πρόθεσή του να υπογράψει νόμο για την «ισότητα των ευκαιριών», ενώ, από την άλλη, προσπαθώντας να φανεί «συμβιβαστικός» και «διαλλακτικός», προτείνει δύο τροποποιήσεις των επίμαχων μέτρων: τη μείωση από δύο σε ένα χρόνο της περιόδου που οι νέοι θα μπορούν να απολύονται

και τη δυνατότητα του νέου να γνωρίζει το λόγο της απόλυσης του, χωρίς, όμως, να έχει δικαίωμα αγωγής κατά του εργοδότη σε περίπτωση διακοπής του συμβολαίου.

Τα μεγάλα εργατικά συνδικάτα και οι οργανώσεις φοιτητών και μαθητών απέρριψαν άμεσα τις λύσεις που πρότεινε ο Σιράκ και επανέλαβαν την έκκλησή τους για συμμετοχή σε πανεθνική απεργία και διαδηλώσεις στις 4 Απριλίου.

1. ΝΕΟΣ = ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΣ

«...Σήμερα η ανεργία πλήττει το 25% των νέων (40% στις ευάλωτες συνοικίες), πρώτη φορά οι συνταξιούχοι άνω των 65 ετών έχουν μεγαλύτερη αγοραστική δύναμη από τους νέους κάτω των 30, ενώ η φτώχεια αυξάνει ανάμεσα στους νέους κάτω των 25 ετών (το 90% θα ήταν απόλυτα φτωχοί δίχως τη βοήθεια των δικών τους) με περισσότερους από 600.000 εικοσάχρονους να ζουν κάτω από τα όρια φτώχειας.

Αν ο Μάης του '68 ήταν η εξέγερση των φοιτητών και των διανοουμένων με τα μεγάλα οράματα, ο Μάρτης του 2006 είναι η πιο «ταπεινή» και μαζική διαμαρτυρία όσων βιώνουν την εργασιακή ανασφάλεια: όχι μόνο των νέων, αλλά και των ανέργων και των υποψήφιων ανέργων και εκείνων -των πιο αποκλεισμένων από όλους- που δεν κατάφεραν ποτέ τους να βρουν μια δουλειά.

Όσων καλούνται να πληρώσουν το κοινωνικό κόστος των συντάξεων των γονιών τους δίχως να μπορούν καν να σχεδιάσουν το δικό τους μέλλον. Όσων αντιτίθενται σε υποτυπώδη δουλειά και υποτυπώδη ζωή έπειτα από την καταρράκωση των αξιών, των αρχών και των ελπίδων πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε η ευημερία στην οποία μεγάλωσε η γενιά του γαλλικού Μάη. Κι όσο εκείνη διεκδικούσε το δικαίωμα να μπορεί να ονειρεύεται, η σημερινή, πριν καν μπορέσει να ονειρευτεί, διεκδικεί το δικαίωμα να μπορεί να ζει αξιοπρεπώς, όπως έκαναν και το φθινόπωρο οι νέοι των προαστίων.

Με απαξιωμένες τις παλιές αναφορές, ανύπαρκτα τα ιδάλματα, ιλιγγιώδη αύξηση του αναλφαβητισμού και υποβαθμισμένα πτυχία, τα εγγόνια του Μάη του '68 ζητούν αυτό που οι παππούδες τους είχαν δεδομένο όταν ξεκινούσαν να κατακτήσουν τον κόσμο, τη στιγμή που οι ίδιοι δεν μπορούν να κατακτήσουν ούτε ένα μεροκάματο, κινδυνεύοντας να γίνουν η γενιά «kleenex»: αυτή που χρησιμοποιούν για λίγο κι έπειτα την πετάνε στο καλάθι των σκουπιδιών.

Οι φοιτητές του Μάη κατηγορούσαν τον καπιταλισμό, πίστευαν στη σεξουαλική επανάσταση, ζητούσαν περισσότερες ελευθερίες, διεκδικούσαν την αυτονομία τους.

Οι σημερινοί ίσως δεν μιλάνε για καπιταλισμό, αλλά καταγγέλλουν τις νεοφιλελεύθερες συνταγές του που υπονομεύουν τη δυνατότητά τους να αυτονομηθούν -δίχως ασφαλή δουλειά, πώς να φύγεις από το σπίτι των γονιών σου; -και δεν τους αφήνουν περιθώρια για καμιά μορφή συλλογικής ζωής – όχι κοινόβια αλλά ούτε καν εργατικές κατοικίες στις φτωχές συνοικίες.

Ναι, τα συνθήματα του Μάη ήταν ποιητικά, ανατρεπτικά, εμπνευσμένα. «Είμαστε ρεαλιστές: ζητάμε το αδύνατο». Το σημερινά συνθήματα είναι πεζά, όπως κατέληξε η ζωή των νέων: «Ούτε CPE ούτε CPI: ισότητα για όλους».

Όμως οι διεκδικήσεις τους περιέχουν τον ρεαλισμό αυτού που οι ηγέτες τους παρουσιάζουν ως αδύνατο: την ασφάλεια της εργασίας και ένα κράτος που φροντίζει για τις ανάγκες των πολιτών του....»*

*Ελευθεροτυπία 2.4.06

2. Πόσο θα αντέξει το δίδυμο Σιράκ-Ντε Βιλπέν ;

Ο Σιράκ γνωρίζει ότι δεν υπάρχει εύκολο τέλος στην κοινωνική διαμάχη που προκάλεσε ο νόμος για την απασχόληση των νέων. Στο διάγγελμά του, δήλωσε ότι το «Συμβόλαιο Πρώτης Πρόσληψης» πρέπει να εφαρμοστεί τάχιιστα, εφόσον αυτό είναι επικυρωμένο από τη Βουλή και εγκεκριμένο από το Συνταγματικό Συμβούλιο της χώρας, δείχνοντας έτσι την υποστήριξη του στον Ντε Βιλπέν. Την ίδια στιγμή, όμως, στη προσπάθεια να μετριάσει το θυμό και την οργή που προκάλεσε η απόφαση του, προσκαλεί τους κοινωνικούς εταίρους του σε εκ βάθους δημόσιο διάλογο. Ακόμη, με «άκρως συμβιβαστική διάθεση» δήλωσε ότι η κυβέρνηση είναι έτοιμη να τροποποιήσει τα επίμαχα σημεία του νόμου. Ο γάλλος πρόεδρος με αυτή τη πρόταση προσπαθεί απλά να αποδείξει ότι δεν αποδέχεται το σχέδιο ως έχει, ενώ αυτό που προτείνει στην πραγματικότητα δεν αλλάζει την ουσία. Εξάλλου, την ίδια πρόταση είχε υποβάλει και ο πρωθυπουργός του πριν από μέρες και δεν είχε βρει απήχηση.

Το δίδυμο Σιράκ- Ντε Βιλπέν γνώριζε πολύ καλά ότι οι προτάσεις του δεν θα γίνονταν αποδεχτές από τα συνδικάτα ή τις φοιτητικές και μαθητικές ενώσεις. Αυτό που προσπαθεί να πετύχει είναι τη διάσπαση του κινήματος και τη μετάθεση των ευθυνών στα συνδικάτα και τις οργανώσεις. Με τις εκκλήσεις του για κοινωνικό διάλογο, προσπαθεί να κατηγορήσει τα συνδικάτα και τις οργανώσεις φοιτητών, που αρνούνται να καθίσουν σε διάλογο πριν την απόσυρση του CPE. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο σκληροπυρηνικός «εξολοθρευτής» των προαστίων, Nicolas Sarkozy, «αυτοί που θέλουν πραγματικά το διάλογο θα απλώσουν τα χέρια στο διάλογο...»!

Ο αρχιτέκτονας του CPE, πρωθυπουργός Ντομινίκ Ντε Βιλπέν, ελπίζει ότι ο θυμός των συνδικαλιστών και των νέων, σε δεδομένη στιγμή θα παύσει. Στόχος του Ντε Βιλπέν είναι να αντέξει στην πίεση του δρόμου. Αν αποσύρει το CPE θα χάσει την υποστήριξη της δεξιάς. Δεν έχει άλλη διέξοδο από το να κρατήσει την ίδια στάση, με την ελπίδα ότι τα συνδικάτα και οι φοιτητές θα κουραστούν. Επιλέγοντας, όμως, την πολιτική της επίδειξη δύναμης δεν φαίνεται να ακούει τα ξεκάθαρα μηνύματα που του στέλλουν οι Γάλλοι, με την καταψήφιση του ευρωσυντάγματος, το ξεσηκωμό των προαστίων και το σημερινό κίνημα διαμαρτυρίας, τρεις πολιτικές του ήττες στις οποίες οι νέοι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο.

3. Μπορεί να κρατήσει η ενότητα του κινήματος;

Αριστεροί, Πράσινοι, συνδικάτα, εργαζόμενοι, φοιτητές και μαθητές, δηλώνουν ότι δεν θέλουν τίποτε άλλο από την «εδώ και τώρα» απόσυρση του μέτρου και δηλώνουν ότι δεν θα κάνουν πίσω. Δε βλέπουν κανένα περιθώριο κοινωνικού διαλόγου, εάν πρώτα δεν αποσυρθεί το CPE και υποστηρίζουν ότι ο πρόεδρος «ανέλαβε την ευθύνη να παρατείνει τη κρίση». Θεωρούν ότι οι μαζικές απεργίες και κινητοποιήσεις στις 4 Απριλίου είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίες.

Επισημαίνουν ότι ο πρόεδρος επιδίωξε χειρισμό για να διχάσει το κίνημα και να συνεχίσει την εφαρμογή της πολιτικής του, αγνοώντας τα αιτήματα των νέων και των εργαζομένων.

Παρόλο που πρόθεση του Ντε Βιλπέν είναι η διχόνοια του κινήματος, προς το παρόν φαίνεται να πετυχαίνει το αντίθετο. Με τη στάση του τους δύο τελευταίους μήνες συνέβαλε πολύ περισσότερο στην ενότητα των αριστερών απ' ό,τι τα δύο χρόνια που ακολούθησαν τις κινητοποιήσεις για τις συντάξεις το 2003. Η απάντηση των συνδικάτων είναι ξεκάθαρη: απεργίες και μαζικές κινητοποιήσεις!

Ο χρόνος θα δείξει αν το Συμβόλαιο Πρώτης Πρόσληψης ωφελεί τη γαλλική αριστερά. Προς το παρόν, όλα σχεδόν τα κόμματα της αριστεράς, για πρώτη φορά μετά τις εκλογές του 2002, δείχνουν να βρίσκουν μια κοινή πλατφόρμα και κοινή φωνή. Η γαλλική αριστερά φαίνεται αποφασισμένη να μην επαναληφθεί το φιάσκο του 2002, όπου η πολυδιάσπαση των αριστερών ψηφοφόρων έκανε πραγματικότητα το πιο εφιαλτικό σενάριο: οι προοδευτικοί ψηφοφόροι βρέθηκαν αναγκασμένοι να επιλέξουν ανάμεσα σε έναν παραδοσιακό δεξιό και έναν ακροδεξιό!

Πόσο θα αντέξουν οι φοιτητές και οι μαθητές;

Κληροδότημα ή όχι του Μάη του '68, οι γάλλοι πολιτικοί τρέμουν τους φοιτητές στους δρόμους. Οι φοιτητικές εξεγέρσεις κατάφεραν αρκετές φορές στο παρελθόν να αναγκάσουν τις πολιτικές ηγεσίες να ματαιώσουν μεταρρυθμίσεις και νόμους.

Οι φοιτητές και οι μαθητές συγκράτησαν από το διάγγελμα του Σιράκ μόνο τη λέξη «εφαρμογή» του νόμου. Αμέσως μετά ακολούθησε η οργή και ο θυμός: «τρία εκατομμύρια στο δρόμο και ο Σιράκ μας γράφει!». Χιλιάδες νέοι ξεχύθηκαν ξανά στους δρόμους, ζητώντας τη φυλάκιση του Σιράκ και την παραίτηση του Ντε Βιλπέν ("Chirac en prison! Villepin demission").

Πόσο όμως μπορεί ν' αντέξει το φοιτητικό και μαθητικό κίνημα;

Αυτό διαφέρει από σχολείο σε σχολείο και από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο. Κάποια παρουσιάζονται πολύ πιο δυναμικά από άλλα που ήδη αρχίζουν να δείχνουν σημάδια κούρασης, ενώ, σε ορισμένα πανεπιστήμια οι φοιτητές κατά του κινήματος ετοιμάζονται για αντεπίθεση. Μεγάλο ρόλο παίζει και ο πρύτανης του πανεπιστημίου, κυρίως για το πώς θα χρησιμοποιήσει την απειλή των επικείμενων εξετάσεων και το πιθανό χάσιμο της εξεταστικής περιόδου...

Επιπλέον, στις 8 Απριλίου αρχίζουν οι διακοπές του Πάσχα. Η κυβέρνηση πάντως ευελπιστεί στην κόπωση και κυρίως στις διακοπές του Πάσχα για να εκτονωθεί η κρίση.

Προς το παρόν, η υπογραφή του νόμου από τον Σιράκ δείχνει να έχει εξοργίσει σε τέτοιο βαθμό τους φοιτητές και τους μαθητές που δηλώνουν πιο αποφασισμένοι από ποτέ να συνεχίσουν τις απεργίες και τις κινητοποιήσεις τους μέχρι την οριστική απόσυρση του νόμου για την «ισότητα των ευκαιριών».

Άννα ΧΧΧ

Νοήματα τζαι σημασίες στον απόηχο του γαλλικού Μάρτη

Τούτο το κείμενο έννεν ακαδημαϊκή ανάλυση, αλλά έκφραση αλληλεγγύης προς το αγωνιζόμενο πλήθος στη Γαλλία. Δεν προτίθεται να τοποθετήσει την εξέγερση σε ιστορικό πλαίσιο, αλλά να τοποθετηθεί στο πλαίσιο της ιστορίας της.

Φκαίνει μέσα που διαδυχτιακή ενημέρωση τζαι διάλογο, γιαυτόν διατηρά τη χαλαρή δομή τζαι την αμεσότητα του κολλάζ.

... Η κατάσταση στην Γαλλία είναι εκπληκτική. Τούτον το δεύτερο κύμα εξέγερσης εν πολλά πιο δυνατόν που το προηγούμενο. Το φθινόπωρο ήταν οι λούμπεν που αντέδρασαν στην πολιτική της βίας (αστυνομοκρατία – καταστολή, γκετοποίηση – αποκλεισμός). Τωρά εν οι πρεκάριοι, σημερινοί τζαι αυριανοί που αντιδρούν στη βία της πολιτικής (θεσμοθέτηση της επισφάλειας {precarity}, νομικός διαχωρισμός των εργαζομένων σε παλιούς τζαι νέους, επιβολή της ευελικτοποίησης, πολιτικός καταμερισμός ανεργίας). Η μάχη στη Γαλλία θα είναι νομίζω αρκετά καθοριστική για το μέλλον των εργασιακών σχέσεων στην ευρώπη τζαι κατ' επέκταση για την διάταξη των όρων της σύγκρουσης κεφαλαίου – εργασίας ευρύτερα. Δαμέ έχω την εντύπωση ότι εννά κριθεί τζαι ο ρόλος των συνδικάτων, θα φανούν δηλαδή αν υπάρχουν προϋποθέσεις συνεργασίας τζαι τα όρια τούτης της συνεργασίας μεταξύ πρεκαριών τζαι συνδικαλιστών...σημείωσε ότι ένα τμήμα του ιταλικού “πρεκαριάτου” θεωρεί τόσο τους συνδικαλιστές όσο τζαι τους πράσινους ως σύμμαχους...

... Εν ξέρω αν εν καθοριστικά τα πράματα με την έννοια ότι δεν είμαι σίγουρος τι είναι το καθοριστικό...διαδικασία είναι... σίγουρα υπάρχει τωρά ένα κίνημα σαν είδος προτύπου αλλά

τζει σαν κεκτημένη μορφή κινητοποίησης. ...σαφώς είναι ένας αγώνας ενάντια στην ελαστικοποίηση των εργατικών σχέσεων...δαμέ εστιάζει στη νεολαία...βέβαια υπάρχουν τζει οι “δομές” (στο κοινωνικό φαντασιακό να πούμε;) πάνω στες οποίες χτίζει ένα κίνημα...στη γαλλία έχουμε υποδομή, το 1968, το 1986, το 1995...υπάρχουν μορφές κινητοποίησης που εκφράζουν ένα είδος λαϊκής κυριαρχίας που ακούονται ή πρέπει να ακούονται που την εξουσία...Γιατί όμως δεν είναι τζει οι νέοι των συνοικιών προκαριάτο; Περιττοί από τη διαθέσιμη εργασία...Νομίζω τα σημερινά εν η συνέχεια, όσον αφορά τα δομικά αίτια της εξέγερσης του Φθινοπώρου με τα καμένα αυτοκίνητα...τώρα βέβαια υπάρχει στόχος συγκεκριμένος...αλλά η συνέχιση της βίαιας αντιπαράθεσης που τη μια τζει η αιτία {ελαστικοποίηση – η αίσθηση ότι κάποιοι (νέοι ιδίως) δεν χρειάζονται εργασιακά} παραπέμπουν στην άγρια έκρηξη του Φθινοπώρου...

..σίγουρα η τωρασινή εξέγερση συνδέεται με τζεινή του Φθινοπώρου ...που πλευράς εξουσίας υποτείνεται ότι το νομοσχέδιο ετοιμάστηκε για να βοηθήσει τους νέους των συνοικιών να έβρουν δουλειές (εν αρκετά πρωτότυπη πάντως η μέθοδος, σαν ένας πολιτικός καταμερισμός ανεργίας). Οι νέοι των συνοικιών σίγουρα είναι προκαριάτο με τον οικονομικό ορισμό, αλλά η μη άρθρωση πολιτικού λόγου που πλευράς τους νομίζω εμποδίζει μας που να τους δούμε ως επαναστατικό υποκείμενο, βρίσκονται γενικά μέσα στην επισφάλεια, δεν μάχονται συγκεκριμένα ενάντια στην επισφάλεια.

..με το καθοριστικό εννοώ ότι η Γαλλία εν πολιτικά κεντρική στην ευρώπη τζει ότι γίνεται τζιαμέ έσει βαρύνουσα σημασία για το τι θα γίνει αλλού... όντως φαίνεται ότι κάποιοι εν χρειάζονται στο κεφάλαιο εργασιακά...πρέπει όμως να καταλάβουμε το γιατί...

πολύ καλά νέα... ανατολικά...στο Dubai οι ξένοι εργάτες (το προκαριάτο των Εμιράτων) εξεγέρθηκαν στις οικοδομές του ψηλότερου πύργου στον κόσμο...τζει γίνεται απεργία συμπαράστασης που πάλε φυσικά ξένους (ασιάτες λαλούν τα μέσα) εργάτες σε άλλο οικοδομικό εργοτάξιο...άρα υπάρχουν συνδικαλιστικά όργανα / δύχτια...

...το γιατί , αν το ψάχνεις που την επαναστατική προοπτική, έσει να κάμει, αν το πούμε με μαρξιστικούς όρους, με την σύγκρουση ανάμεσα στα μέσα παραγωγής, την δυναμική τους, τζει τις σχέσεις παραγωγής, το οικονομικό ταξικό σύστημα...η σύγχρονη τεχνολογία ουσιαστικά θέτει επιτακτικά το ζήτημα της αυτοματοποίησης της παραγωγής.. δηλαδή πολλοί άνθρωποι εν χρειάζεται να δουλεύουν με τα μέσα που έχουμε διαθέσιμα σήμερα.....Ο καπιταλισμός όμως είναι οικοδομημένος πάνω στην έννοια της ατομικής ιδιοκτησίας και στην δομή της μισθωτής εργασίας σαν προϋπόθεσης για το δικαίωμα επιβίωσης.....για αυτό το αίτημα της ιταλικής αυτονομίας του '77 για κοινωνικό μισθό δεν ήταν παιχνίδια εννοιών όπως μερικά συνθήματα του 68.....ήταν ρεαλιστική πρόταση η επικαιρότητα της οποίας παραμένει.....Στην Κύπρο τότε το '80 εκφράστηκε στον χώρο της χρυσαλίδας / τραίνου με το σύνθημα «σύνταξη στα 18».....τζει το σκηνικό της αντιπαράθεσης γύρω από αιτήματα συμμετοχής στα αποτελέσματα [«κέρδη»] των τεχνολογικών δυναμικών του συστήματος, διευρύνεται τελευταία τζει παγκόσμια [με την λατινική Αμερική να διεκδικά την πρωτοπορία] αλλά τζει στην Δύση....στο τέλος του

Μάρτη οι κινητοποιήσεις στην Γαλλία συνέπεσαν με κινητοποιήσεις στην Γερμανία, Βρετανία και στις ΗΠΑ

.... σε Αγγλία τζαι Γερμανία κατεβαίνει τζαι η ασφαλισμένη εργατική τάξη στους δρόμους...στην αμερική οι διαδηλώσεις γίνονται κυρίως από λατίνους μετανάστες που αντιτίθενται στον νόμο “περί προστασίας των συνόρων, αντι-τρομοκρατίας και ελέγχου της παράνομης μετανάστευσης” που επέρασε τον Δεκέμβρη που το κογκρέσσο τζαι βρίσκεται τωρά στη νομική επιτροπή της γερουσίας....

...σαφέστατα η παραγωγική διαδικασία αυτοματοποιείται τζαι αυξάνει τες πιέσεις για την αποδέσμευση των ανθρώπων που την εργασία. Όμως το κεφάλαιο, ως σχέση ιδιοκτησίας / εξουσίας εν μπορεί να αναπαραχθεί αν δεν μεσολαβήσει στη διαδικασία της κοινωνικοποίησης μέσα που την μισθωτή εργασία. Ίσως η προσπάθεια πολιτικής διαχείρισης της μαζικοποιούμενης ανεργίας, στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται το συμβόλαιο πρώτης εργοδότησης (CPE), να αποτελεί ένδειξη αναγνώρισης των δυσκολιών στην αναπαραγωγή του κεφαλαίου. Δηλαδή ο πολιτικός καταμερισμός της ανεργίας, (με τη λογική ας μείνουν λλίον άνεργοι γενικά οι νέοι για να δουλέψουν λλίον οι αποκλεισμένοι των προαστίων) ίσως να εν μια απάντηση της κυριαρχίας στην πρόταξη του παγκόσμιου κοινωνικού δικαιώματος για αξιοπρεπή ζωή. Το αίτημα για κοινωνικό εισόδημα ανεξάρτητο που την εργασία τζαι την πολιτότητα, σίγουρα παραμένει επίκαιρο τζαι εκφράστηκε τζαι ως προτεραιότητα στο/ που το δίκτυο euromayday (ιδίως που τους Ιταλούς) τον περασμένο μήνα στο Μιλάνο... Η νοηματοδότηση των εννοιών είναι κεντρικό ζήτημα στην παραγωγή τζαι αναπαραγωγή της κοινωνικής πραγματικότητας...το ότι η κυριαρχία προσπαθεί να αφομοιώσει τη ριζοσπαστικότητα εννοιών όπως precarity τζαι flexicurity σημαίνει ότι αναγνωρίζει τη δύναμη του κοινωνικού κινήματος τζαι νιώθει την απειλή του. Εν για τούτον που ασκείται να οριοθετήσει την έκφραση του κοινωνικού ανταγωνισμού...η συρρίκνωση της έννοιας ‘precarité’ πρώτα στο εργασιακό πεδίο τζαι μετά η ταύτιση της με την ανεργία αποτελεί προσπάθεια αφαίρεσης της ανατρεπτικής της αιχμής τζαι αναπαραγωγής της ηθικής της μισθωτής εργασίας...η νοηματοδότηση της ανεργίας ως ατυχίας τζαι της εργασίας ως ευκαιρίας δεν θα περάσει!...Οι επισφαλείς υποκειμενικότητες είναι θύτες κοινωνικών εξεγέρσεων και όχι απλά θύματα της καπιταλιστικής πραγματικότητας...

..αν υπάρχει κάτι καθοριστικό (για το ευρύτερο ιστορικό-ταξικό ζήτημα) τούτο είναι στα πλαίσια της κριτικής επίθεσης που γίνεται για ανατροπή του νεοφιλελευθερισμού σαν ηγεμονικής ιδεολογίας για τις οικονομικές επιλογές σε πολιτειακό / κρατικό επίπεδο...η αμφισβήτηση που εμφανίστηκε στον δημόσιο λόγο από το 1999 μετά το Seattle (διότι στον εναλλακτικό – επαναστατικό χώρο μπορεί να πει κάποιος ότι η αντεπίθεση ξεκίνησε από τα μέσα της δεκαετίας του ’90 με τους ζαπατίστας στην λατινική Αμερική και με μια άλλη εξέγερση στην Γαλλία) απλώνεται σήμερα...

...υπάρχει και το πνεύμα του Μάη σαν ποίηση στο δρόμο – εκτός από την λαϊκή εξουσία του δρόμου / διαδήλωση...στο Παρίσι έγινε εκδήλωση σε μια από τις «πλατείες της επανάστασης» εργαζόμενων στην βιομηχανία του σεξ οι οποίοι /ες υιοθέτησαν τον τίτλο «περήφανες

πουτάνες» (rute pride) ...η σημειολογική ανατροπή.. η περηφάνια του πούττου στα κυπριακά...η διεκδίκηση αξιοπρέπειας από το αποκλεισμένο, το στιγματισμένο...η επανοικειοποίηση του απαγορευμένου....

...η πρόταση της γαλλικής κυβέρνησης που τάχατες αγωνιά για τους αποκλεισμένους στα Παριζιάνικα προάστια που υποφέρουν από την ανεργία φέρνει στο μυαλό τα λόγια του Benjamin Zephaniah που τραγουδήθηκαν στα γκέτο του Λονδίνου...

...τόρα μου προσφέρετε συμμετοχή, συμπεριφέρεστε σαν να νοιάζεστε, πως όμως βρέθηκα εδώ;

ελάτε να δούμε την ιστορία, με θέλετε να σας μοιάσω, είναι μια φάση που περνάτε...αυτό που μου προσφέρετε δεν φτάνει, γι' αυτό κόψτε τις μαλακίες και αφήστε με ελεύθερο....

μετάφραση από τους ψαλμούς της πόλης (City psalms), ποίημα Cut the crap

υστερόγραφο:

Εμείς, η σουηδική συνδικαλιστική ομοσπονδία νεολαίας SUF, θέλουμε να μεταδώσουμε το μεγάλο μας ενδιαφέρον και συμμετοχή στους αγώνες στη Γαλλία. Αναγνωρίζουμε ότι ο μόνος τρόπος να ξεφύγουμε από την αυξανόμενη επισφαλο-ποίηση στις ζωές μας είναι ο αγώνας χωρίς σύνορα, επειδή είναι το ίδιο σύστημα που ονομάζεται καπιταλισμός και νεοφιλελευθερισμός που βάζει πάνω μας την πίεση της “ευελιξίας”. Ένα από τα κόμματα του σουηδικού δεξιού συνασπισμού προτείνει ένα νόμο παρόμοιο με το CPE (συμβόλαιο πρώτης εργοδότησης) και στην Ισπανία ένας παρόμοιος νόμος έχει ήδη προταθεί. Αυτό επιβεβαιώνει ότι η επισφάλεια δεν είναι στόχος που περιορίζεται στη Γαλλική πρωτεύουσα. Βρισκόμαστε όλοι κάτω από επίθεση και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να κάνουμε την αντίσταση δια-ευρωπαϊκή! Οι αγώνες που διεξάγονται τώρα στη Γαλλία είναι ένα παράδειγμα της δύναμης που έχουμε ως τάξη. Όταν βρούμε τη δύναμη, όπως την βρήκαν νέοι και γέροι, οργανωμένοι και ανοργάνωτοι που αγωνίζονται τραγουδώντας στους δρόμους της Γαλλίας, είμαστε πεπεισμένοι ότι τίποτα δεν μπορεί να μας σταματήσει!

Αλληλεγγύη!

μετάφραση από τα αγγλικά (<http://motkraft.net/index.php?view=news&id=1866>)

Σάββας Μενοίκου, Φικρής Ευρασιάτης

Για τις Φάλιες

Οι Φάλιες* ξεκίνησαν το 2005 ως ηλεκτρονικό περιοδικό της ομάδας αντιπληροφόρησης ΆτυΠΟς με το σκεπτικό ότι ένα τέτοιο περιοδικό, πέραν από την ειδησεογραφία, θα αποτελούσε και τη βάση για ανάπτυξη του διαλόγου ανάμεσα σε διάφορα άτομα και ομάδες, κάτι που στην Κύπρο ήταν τότε πρακτικά σχεδόν ανύπαρκτο. Μετά από 3 χρόνια διεργασιών και με τη γειτονική εξέγερση να σπρώχνει και στο δικό μας χώρο τις διεργασίες καθορισμού σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο προβάλλει ξανά, σε πιο ώριμη μορφή, η ίδια ανάγκη: της συνεύρεσης διαφόρων αφετηριών σκέψης, τάσεων και πρακτικών. Ίσως έτσι να φανεί εκ νέου πού βρίσκεται η εναλλακτική-ελευθεριακή σκέψη, ποιες ριζοσπαστικές ιδέες υπάρχουν και ποιες μπορεί να είναι οι καινούριες μορφές πολιτικής δράσης με τα νέα δεδομένα.

Ξέρουμε ότι οι κατεστημένες κοινωνικές δομές βασίζονται σε έννοιες με κατεστημένο κοινωνικό περιεχόμενο. Θέλουμε να ανατρέψουμε αυτό το περιεχόμενο. Θέλουμε να διαρρήξουμε τα υπάρχοντα πλαίσια αντίληψης και να απαλλοτριώσουμε τις λέξεις από τις νεοφιλελεύθερες τους σημασίες -να κατανοήσουμε την ελευθερία ως κάτι πέραν της αγοράς, την εργασία ως κάτι πέραν της δουλείας, την αξία ως κάτι πέραν της ποσότητας, την σεξουαλικότητα ως κάτι πέραν της διαφήμισης, την ασφάλεια ως κάτι πέραν της αστυνόμευσης, την κοινότητα ως κάτι πέραν του έθνους. Θέλουμε να ανοίξουμε θέματα που η εξουσία κρατά κλειστά γιατί δυναμιτίζουν την κοινωνική συν(εν)οχή.

Θέλουμε να 'ννοίζουμεν ΦΑΛΙΕΣ! **

Προσκαλούμε φαλιαδώρους*** για διχτύωση και συνεργασία. Σχολιάστε ή στείλετε μας βίντεο, φωτογραφίες, άρθρα, συνεντεύξεις, απόψεις, αναλύσεις στο falies@mail.org

---

*Φάλιες = τεχνητές τρύπες σε μεταλλείο που δημιουργούνταν με τη χρήση φαλιομηχανής (είδος κομπρεσέρ), όπου τοποθετούσαν εκρηκτικές ύλες για εξόρυξη του μεταλλεύματος.

**Αννοίω φάλιες = (φράση που χρησιμοποιείται στην κυπριακή καθομιλουμένη, μεταφορική έννοια) αμφισβητώ τα δεδομένα, ταράζω τα νερά, ανοίγω νέα θέματα .

***Φαλιαδώροι = ομάδες μεταλλωρύχων που χειρίζονταν τις φαλιομηχανές στα κυπριακά μεταλλεία

*και *** : από το “Μικρά Χέρια, Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου τον 20ο αιώνα”, Λουκάς Αντωνίου, Κέντρο Μελέτης της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας, Λευκωσία, 2004

Οι πρώτες 4 ηλεκτρονικές εκδόσεις βρίσκονταν στο αρχείο των Φάλιων στη διεύθυνση www.falies.org, το οποίο τώρα έχει κατεβεί,

ενώ κάποια κείμενα υπάρχουν και στην δεύτερη μας διεύθυνση/απόπειρα

<http://falies.wordpress.com>.

Τα κείμενα αυτά έχουν επαναφορτωθεί στο “Παλιότερα Αρχεία Φάλιων” στο οποίο μπορείτε να έχετε πρόσβαση από την Αρχική σελίδα ή κάνοντας κλικ

εδώ <http://falies.com/παλιότερα-αρχεία-φάλιων>